Introducere

Cartea aceasta nu este despre disciplină, nici despre copii-problemă. Accentul este pus pe educarea copilului înainte să apară nevoia disciplinării. Se pare că cei mai mulţi părinţi nu încearcă să-şi educe copilul să asculte. Ei aşteaptă până ce comportarea copilului devine insuportabilă şi atunci explodează. Cu o educaţie corespunzătoare, disciplinarea poate fi redusă la 5% din ceea ce mulţi practică acum. După ce veţi înţelege deosebirea dintre educare şi disciplinare, veţi avea o viziune nouă asupra familiei voastre -' nu vor mai fi glasuri ridicate, certuri, atitudini rele; dimpotrivă – mai puţine pedepse, o atmosferă veselă în casă şi o ascultare totală din partea copiilor voştri.

Orice părinte cu un nivel de maturitate emoţională mai ridicat decât al unui copil obişnuit de treisprezece ani poate, cu o viziune şi cunoaştere adecvată a metodelor de educaţie, să aibă copii fericiţi, ascultători. Aceasta nu este teorie, ci o realitate practică, ce a fost aplicată cu succes de multe ori.

Nişte părinţi, stresaţi de conflictul cauzat de trei copii mici, după ce au petrecut un sfârşit de săptămână cu noi şi au auzit câteva din aceste principii, şi-au schimbat strategia. O săptămână mai târziu, tatăl a spus cu surprindere: „Nu îmi vine să cred; ne-am dus în vizită la nişte prieteni şi, când am spus copiilor mei să facă ceva, au ascultat imediat, fără să pună întrebări".

Aceste adevăruri nu sunt nişte descoperiri noi, rezultat al cercetărilor efectuate de experţi, ci aceleaşi principii pe care le folosesc amişii* pentru a-şi dresa catârii lor încăpăţânaţi, aceeaşi metodă pe care Dumnezeu o foloseşte pentru a-şi învăţa copiii Lui. Ele sunt deosebit de simple şi extrem de limpezi. După ce le veţi analiza împreună cu noi, veţi spune: „Am ştiut întotdeauna că aşa este. Unde mi-a fost capul? Este atât de evident!"

* O grupare religioasă creştină din Statele Unite, care s-a separat de mennoniţi în secolul XVII. Sunt adepţii unui stil simplu de viaţă şi îmbrăcăminte, nepunând preţ pe confortul oferit de societatea modernă. *(N.R.)*

I Despre educaţia copiilor

Bate-i pe copii cu nuiaua

Când spui unui părinte că trebuie să îl bată pe copil cu nuiaua, ţi se răspunde: „N-am nimic împotrivă, numai să găsesc pe cineva care să

fie dispus să se ocupe de aşa ceva în locul meu". Au trecut prin casa mea copii care ar fi putut cauza o depresie nervoasă şi unei râşniţe electrice. Părinţii lor arătau ca nişte evadaţi dintr-un lagăr de concentrare din timpul celui de-al doilea Război Mondial. încă o oră petrecută cu ei şi aş fi căutat în Pagini naţionale după o vasectomie la preţ redus. Pe când noi stăm şi încercăm să povestim, copiii aleargă necontenit înăuntru şi afară, se pârăsc unii pe alţii, cer să plece sau să mai stea, să mănânce, sau vor o jucărie pe care alt copil nu vrea să o dea. Mama trebuie să sară mereu să salveze vreun obiect fragil. Ea spune „Nu" de şase sute şaizeci şi şase de ori în răstimp de două ore. Ii bate pe fiecare de vreo două sau trei ori – de obicei cu mâna peste scutec. în afară de a afecta coloana vertebrală a copilului, această bătaie nu are niciun alt efect.

Când îi vorbim despre a pedepsi consecvent fiecare neascultare cu nuiaua (nu cu o lovitură de karate aplicată în partea inferioară a coloanei vertebrale), această mamă crede că e vorba de a se purta brutal cu copiii ei, lucru care nu foloseşte la nimic. Modul ei de a-i disciplina constă doar din „a crea un baraj de foc" care să-i asigure o acoperire pentru a putea trece la următoarea îndatorire. Ea nu speră să le cucerească voinţa, ci doar să creeze suficientă diversiune pentru a-şi putea împlini propria ei sarcină.

O altă mamă vine înăuntru cu micuţii ei şi se aşază ca să discutăm. Ea le spune: „Mergeţi în camera copiilor şi nu o deranjaţi pe mama decât în cazul în care aveţi nevoie de ceva". In următoarele două ore nici măcar nu ne dăm seama că aceşti copii sunt prezenţi, numai când cea mai mică vine la un moment dat şi spune: „Pipi, mamă". Ei se joacă frumos împreună, rezolvă conflictele între ei şi niciunul nu aşteaptă să i se acorde atenţie atunci când s-a răsturnat de pe căluţ şi s-a lovit puţin la cap. Nu tot intră şi ies – li s-a spus să nu facă asta. Această mamă nu i-a bătut nicio dată pe copiii ei cât timp au fost în casa noastră. Nu a trebuit nicio dată să îi mustre. Ea arată foarte odihnită.

Când îi cheamă pe copii ca să meargă acasă, unul dintre ei spune: „Mamă, pot să mai rămân să mă joc cu Susanna?" Ea răspunde: „Nu, nu astăzi. Avem de lucru apasă". Micuţul îşi ridică mâinile şi este luat în braţe. El o îmbrăţişează pe mama lui şi spune: „Te iubesc, mamă".

Această mamă tânără mi-a spus: „Copiii mei vor sâ-mi facă pe

plac. Ei îşi dau toate silinţele să facă tot ce le spun. Noi ne simţim aşa de bine împreună". Ea doreşte să mai aibă copii. Aceştia sunt bucuria vieţii ei. A fost o vreme când nu aşa au stat lucrurile. Prin hanii lui Dumnezeu şi cu ajutorul principiilor simple, biblice, găsite în aceste pagini, prin hotărâre şi o inimă deschisa, această mamă şi-a educat copiii care acum îi aduc bucurie şi cinste.

învăţarea ascultării

Educarea nu presupune neapărat ca cel educat să fie capabil de raţionamente; chiar şi şoarecii şi şobolanii pot fi învăţaţi să reacţioneze la stimuli. Un dresaj minuţios poate să facă un câine să fie pe deplin ascultător. Dacă un câine văzător poate fi astfel dresat, încât să i se încredinţeze călăuzirea eficientă a unui orb prin obstacolele de pe străzile unui oraş, nu ar trebui un părinte să se aştepte la mai multe de la un copil dotat cu inteligenţă? Un câine poate fi dresat să nu se atingă de o mâncare gustoasă aşezată în faţa lui. Oare un copil nu poate fi educat să nu atingă un anumit lucru? Un câine poate fi dresat să vină, să se aşeze, să stea cuminte sau să aducă ceva la ordin. Poate că tu nu ţi-ai dresat câinele aşa de bine; totuşi, în fiecare zi, cineva realizează acest lucru cu cele mai proaste necuvântătoare. Chiar şi un adolescent neîndemânatic poate fi învăţat să devină un instructor bun la şcoala de dresaj.

Dacă aştepţi până ce câinele tău va afişa un comportament inacceptabil şi abia atunci să îi vorbeşti (sau să îl loveşti), vei avea un animal care se sperie de picior, care întotdeauna umblă îmbufnat, căutând să scape basma curată înainte ca să ţipi la el. Când educaţia lipseşte, degeaba îl mustri sau îl baţi pe copil pentru a-i impune un comportament bun, întocmai cum nu poţi să aştepţi aşa ceva de la câinele familiei. **Nicio măsură disciplinară nu poate compensa lipsa educaţiei.**

Educarea este o metodă care este valabilă pentru toţi copiii. A neglija educarea înseamnă a crea o ambianţă nefericită atât pentru tine, cât şi pentru copilul tău. Mulţi dintre voi aţi evitat educarea şi aţi aşteptat ca disciplina singură să impună un comportament corespunzător.

Drepţii

Când tinerii de optsprezece ani merg în armată, primul lucru pe care îl învaţă este de a sta liniştiţi. Toate acele multe ore de instrucţie sunt cu scopul de a-i învăţa şi de a determina supunerea voinţei.

„Atenţiune! Drepţi!” este începutul tuturor manevrelor. Gândiţi-vă numai ce uşurare ar fi pentru voi dacă, la o singură comandă, aţi dobândi atenţia absolută, liniştită, concentrată a tuturor copiilor voştri. Sergentul poate să ceară atenţia celor aflaţi în subordinea sa şi apoi, fără nicio explicaţie, să îi ignore, iar aceştia vor continua să rămână nemişcaţi în acea poziţie până îşi pierd cunoştinţa. Comanda:

„Companie – Stai!” nu are altă valoare în război, decât doar că îi învaţă pe oameni o ascultare imediată, necondiţionată. Ca şi în armată, toate mişcările din casă încep cu comanda pentru „poziţia de drepţi”. Trei sferturi din toate problemele de disciplină din familie ar fi rezolvate imediat dacă ai putea, la orice oră, să dobândeşti atenţia liniştită, totală a copilului tău. „înapoi marş!” – tradus în limbajul familiei înseamnă: „Ieşi din cameră” sau „Du-te la culcare”. Fără comentarii, ei se întorc şi pleacă. Acesta este un lucru normal într-o familie care este condusă bine.

„Ptrr, calule!”

Noi locuim într-o comunitate în care se călătoreşte mult cu trăsura trasă de un cal; aici poţi vedea mereu pe cineva dresând un nou cal. Când mergi cu trăsura pe un drum îngust, şerpuitor, aglomerat cu căruţe şi camioane, trebuie să ai un cai total supus. Nu poţi atunci să te bazezi pe puterea biciului. O singură greşeală şi tâmplarii fac din nou câteva „lăzi” noi, iar groparii sapă gropi la o adâncime de doi metri.

Calul este învăţat mai întâi să stea liniştit şi să se supună la înhămare. El nu trebuie să se teamă de frâu sau de hamuri. Trebuie să rămână liniştit în timp ce al treisprezecelea copil păşeşte în faţa roţilor de fier pentru a se urca în trăsură. Când este oprit la o intersecţie, în aşteptarea descongestionării traficului, el nu are voie să acţioneze din propria lui voinţă, păşind în faţa unui camion de patruzeci de tone ce trece cu viteză.

Calul trebuie instruit în vederea oricărei situaţii ce poate să apară. Acest lucru se face în împrejurări controlate, unde sunt create tot felul de situaţii care să testeze şi să determine reacţiile calului. Acesta este antrenat prima dată la pas. Ţinându-l de frâu, spui: „Ptrr!” şi te opreşti. întrucât ţii frâul strâns, el trebuie să se oprească. După doar câteva repetiţii, calul se va opri la comandă.

Antrenorul hotărăşte tonul la care va răspunde calul. Dacă strigi „Ptrr!”, atunci, în viitor, calul nu se va opri până ce comanda nu îi este

strigată. Un fermier şi-a obişnuit caii cu un urlet nebun, sălbatic. Celor mai mulţi dintre vecinii lui, care vorbesc pe un ton liniştit cailor lor, le este greu să ţină în frâu caii lui din cauza incapacităţii lor de a-şi ridica vocea la o asemenea intensitate.

Vorbeşte-mi numai

Transportam buşteni cu un catâr ce cântărea şapte sute cincizeci de kilograme şi care avea uneori tendinţa de a o lua la fugă cu buştenii. în momente de stres (de fapt, eram cuprins de-a dreptul de panică), mă trezeam urlând comenzile ca un nebun. Stăpânul lui mă atenţionase: „Vorbeşte-i liniştit şi calm, altfel nu te va băga în seamă". Eu nu am învăţat niciodată cu adevărat arta de a spune pe un ton calm: „Ptrr!" unui catâr nărăvaş care trăgea un stejar alb, lung de opt metri, în timp ce piciorul meu era prins în lanţul de tractare. De reţinut, deci, că animalul învaţă să identifice nu numai sunetul vocii, ci şi tonul. Dacă, atunci când dai o poruncă copilului tău, ridici vocea, el va învăţa să asocieze tonul şi mărimea decibelilor cu intenţia ta. Dacă aşa l-ai învăţat, nu-l învinui atunci când ignoră primele treisprezece „sugestii" aşteptând ca nivelul decibelilor să ajungă la acel punct unde el să poată recunoaşte că e vorba de o poruncă.

A educa, nu a disciplina

„învaţă pe copil calea pe care trebuie să o urmeze şi când va îmbătrâni, nu se va abate de la ea" (Proverbe 22:6). Educă-l, nu-l bate. Educă-l, nu-l disciplina. Educă-l, nu fă „afirmaţii pozitive". Educarea este, în mod evident, elementul care lipseşte cel mai mult în creşterea copiilor. A educa nu înseamnă a disciplina. Copilul are nevoie de mai mult decât doar „de a fi educat ca să asculte", totuşi, fără aceasta, orice altceva va fi insuficient.

Părinţii nu ar trebui să aştepte până ce comportarea copilului devine intolerabilă şi abia atunci să încerce să-l educe – aceasta înseamnă disciplinare. Disciplinarea este parte a educării, dar, în ea însăşi, este insuficientă pentru a forma un comportament corespunzător. A educa înseamnă a modela mintea copilului înainte de apariţia crizelor; înseamnă a-l pregăti pentru ascultarea viitoare, promptă şi fără comentarii. Atletul se antrenează înainte de a participa la competiţii. Animalele, inclusiv cele sălbatice, sunt dresate să răspundă şi să acţioneze potrivit, într-un mod dinainte stabilit.

Sentimentul frustării experimentat de părinţi rezultă din propria lor atitudine ignorantă. Nu există copii „răi", ci doar educaţie

rea. Copiii cu „voinţă puternică”, cei hiper-activi, cei deosebit de inteligenţi şi cei care se plictisesc repede nu sunt diferiţi; toţi au nevoie de a fi educaţi, iar educaţia este eficientă în cazul tuturor.

Să fim bine înţeleşi, noi nu discutăm acum despre formarea de copii evlavioşi, ci doar de copii fericiţi, ascultători. Principiile educării unui copil pentru a asculta întotdeauna şi imediat pot fi la fel de bine şi de eficient aplicate şi de către părinţii necredincioşi.

A-l învăţa pe copil să *nu* atingă

Este multă satisfacţie în a educa un copil. Este ceva uşor şi, în acelaşi timp, provocator. Când copiii mei au fost în stare să meargă de-a buşilea prin cameră, am instituit o sesiune educaţională.

încearcă şi tu. Aşază un obiect interesant la care copilul să poată ajunge. Când el îi dă târcoale şi încearcă să-l atingă, spune, pe un ton.liniştit: „Nu, nu-l atinge!” El este deja familiarizat cu acel „Nu”, deci se va opri, te va privi mirat şi apoi se va întoarce să-l înşface. Apucă repede mânuţa lui, spunându-i în aceiaşi timp: „Nu”. Reţine, acum nu disciplinezi, ci educi. O singură lovitură cu o nuia mică va fi îndeajuns. Copilul îşi va trage mâna înapoi şi se va gândi la legătura dintre obiectul respectiv, dorinţa lui, porunca ta şi mica durere suferită. Se poate că va fi nevoie să repeţi lecţia de mai multe ori, dar. dacă eşti consecvent, copilul va învăţa să asculte în chip desăvârşit, chiar şi în absenţa ta.

Aşază-ţi pomui în mijlocul grădinii

Când Dumnezeu a vrut să-i „educe” pe primii Lui doi copii, El nu a aşezat obiectul interzis într-un loc unde ei nu puteau să ajungă. Nu, ci El a aşezat *„pomul cunoştinţei binelui şi răului”* în ***„mijlocul** grădinii”* (Genesa 3:3). Acesta fiind în mijlocul grădinii, ei trebuiau să treacă mereu pe lângă el. Scopul lui Dumnezeu nu era de a salva pomul, ci de a educa cuplul. Remarcaţi numele pomului: nu doar al *„cunoştinţei răului”,* ci al *„cunoştinţei **binelui** şi răului”.* Antrenându-şi voinţa să nu mănânce, ei ar fi învăţat atât înţelesul *„binelui”,* cât şi al *„răului”.* (A mânca din pom era un drum scurt înspre cunoaştere, dar nu o cale necesară).

Frumuseţea acestui lucru constă în faptul că, de atunci încolo, ori de câte ori copilul trece pe lângă obiectul „Nu-nu” (pomul *„cunoştinţei binelui şi răului”),* el dobândeşte cunoştinţa binelui şi a răului din perspectiva unui biruitor. Ca şi în cazul lui Adam şi al Evei în grădină, obiectul şi atingerea lui, nu au, în ele însele nicio consecinţă;

dar ataşarea la ele a unei porunci le transformă într-o „fabrică” morală unde se produce caracter. Prin constrângerea la care e supus, el învaţă despre guvernarea morală, despre datorie, responsabilitate şi, în caz de neascultare, despre răspundere, răsplată şi pedeapsă. In acelaşi timp el învaţă să nu atingă lucruri interzise, ceea ce face viaţa socială a copilului mult mai plăcută.

E nevoie doar de câteva minute pentru a-l învăţa pe copil să nu atingă un anumit obiect. Cei mai mulţi copii pot fi aduşi la o supunere totală şi bucuroasă în numai câteva zile.

De atunci încolo, dacă perseverezi în a fi consecvent, copilul va rămâne fericit şi ascultător. Prin ascultător înţeleg că nu va trebui niciodată să îi spui ceva de două ori. Dacă doreşti să obţii ascultare imediată şi îl educi în acest scop, vei dobândi aceasta. Va fi nevoie să dedici mai mult timp educării lui, dar, odată ce copilul a învăţat supunerea, timpul pe care-l vei câştiga va fi extraordinar. Unii oameni spun: „Adaptează-ţi casa la copil”. Eu spun: „Adaptează-ţi copilul la casă”.

Situaţii deranjante

Ai fost vreodată victima unor mânuţe iscoditoare? Copilul foarte mic, cel care încă nu poate să umble, are în el dorinţa de a vrea să apuce orice obiect interesant pentru el. Nu este nicio problemă în aceasta, dar uneori poate fi deranjant. Când ţii în braţe un copil şi acesta continuă să îţi tragă jos ochelarii, nu poţi să-i explici incorectitudinea unui asemenea comportament necuviincios din punct de vedere social. Micuţul nu este încă impresionat de frică sau de respingere. Deci, încerci să îl ţii într-o anumită poziţie din care să nu poată ajunge la faţa ta? Nu, ci îl educi să nu atingă. Odată ce l-ai educat pe un copil să răspundă la comanda „Nu”, vei deţine controlul asupra oricărui domeniu unde există vreo prohibiţie.

Pregăteşte-te pentru a-l educa. Ţine-l astfel încât el să poată ajunge uşor la ochelari. Priveşte-l drept în ochi. El se întinde după ochelari. Nu-l trage înapoi. Nu te apăra. Spune pe un ton calm: „Nu”. Dacă este cazul, redu-ţi vocea, nu o ridica. Nu arăta a fi mai serios decât de obicei. Reţine că acum stabileşti un etalon al comenzii pe care o vei folosi până va fi mare. El îţi atinge ochelarii. Spunând din nou „Nu”, îl atingi uşor (nu într-atâta încât să plângă, în afară de cazul în care este un copil plângăcios, dar atunci nu trebuie să îţi faci probleme). El îşi va retrage mâna şi va încerca să înţeleagă legătura dintre apucarea

ochelarilor şi durere. în mod inevitabil, se va reîntoarce la momeală pentru a-şi testa noua lui teorie. Categoric, ochelarii provoacă din nou durere; iar durerea este mereu însoţită de un scurt şi liniştit „Nu”. Poate fi nevoie de una sau mai multe încercări până ce el va renunţa la cariera lui de apucător de ochelari, dar în final o va face.

Prin intermediul acestui proces asociativ, copilul îşi va aduce aminte în mod involuntar de durere ori de câte ori aude cuvântul „Nu”. Vine apoi timpul când „Nu” singur va fi suficient pentru a dirija întregul comportament.

Poţi de asemenea să-l dezveţi de a o mai ataca pe mama lui cu o sticlă ţinută de suzetă. Acelaşi lucru e valabil şi în cazul trasului de păr sau de barbă. Tu ştii unde este nevoie ca el să fie învăţat să asculte. Vrei să petreci restul copilăriei lui luptându-te cu el, cicălindu-l să te asculte, amenințân-du-l, punând lucrurile în locuri unde el nu poate ajunge, temându-te de ce va face iarăşi, sau îţi vei face timp acum să îl educi?

Eu cunosc o mamă care trebuie să cheme o baby-sitter atunci când vrea să facă baie. Trebuie să poţi să tragi un pui de somn şi totuşi casa să fie în ordine şi atunci când te scoli. Eu nu am avut niciodată timpul sau răbdarea de a neglija educaţia copiilor mei.

învăţarea ascultării – bebeluşi care muscă

O experienţă particulară, dureroasă, a mamelor care alăptează este cu bebeluşul care muşcă. Soţia mea, fără a pierde timpul, a căutat imediat un remediu la aceasta. Când bebeluşul muşca, ea îl trăgea de păr (trebuie găsită o alternativă pentru bebeluşii care nu au încă păr). într-un asemenea caz, copilul nu este pedepsit, ci doar educat. Copilul învaţă să nu-şi bage degetul în ochi sau să nu-şi muşte limba prin senzaţia negativă asociată acestor acţiuni. Pentru aceasta nu este nevoie de înţelegere sau argumentare. Undeva în creier, acea informaţie este depozitată în mod inconştient. După două sau trei muşcături, însoţite de durerea simţită ia nivelul capului, copilui va ţine cont de acea informaţie, pentru propriul lui confort. Obiceiul de a muşca este îndepărtat înainte de a se forma. Aceasta nu este disciplinare, ci învăţarea ascultării.

Învăţarea ascultării – vase şi copii

Un copil se întinde după vasul cu mâncare al mamei. Ea mănâncă cu greu, ţinând vasul la un braţ depărtare, luptându-se cu copilaşul pentru a-şi menţine supremaţia. Dacă ea aşază vasul într-un

loc unde acesta nu poate fi ajuns de copil, el va învăţa că ceva îi este interzis lui numai dacă este în afara atingerii lui. Pentru a-l instrui pe copil, aşază vasul într-un loc unde el poate ajunge uşor. Când se întinde să-l atingă, spune „Nu" şi loveşte-i peste mână. El îşi va trage mâna înapoi, momentan va privi în jurul lui alarmat şi apoi se va întinde din nou. Repetă procedura, spunând din nou „Nu" pe un ton calm şi lovindu-l peste mână. După câteva exerciţii, vei putea mânca liniştită.

Când „Nu" şi lovirea apar simultan, de mai multe ori, în diferite împrejurări, comanda verbală devine curând suficientă pentru a modela comportamentul. Din nou, reţine, copilaşul nu este pedepsit, ci doar educat. Lovirea uşoară nu este un substituent al nuielei. Ea este pur şi simplu o completare la învăţarea ascultării.

Vino cind te chem

Un tată ne-a povestit despre sesiunile lui educaţionale cu fiecare copilaş al lui. El îşi rezervă o seară pentru tabăra de „capturare" (adică, „tabăra de capturare" a copilaşului). Copilul de zece sau douăsprezece luni este încurajat să fie interesat de nişte jucării sau obiecte încântătoare. Din uşa camerei sau chiar dintr-o altă cameră tatăl îi cheamă pe copil. Dacă acesta ignoră chemarea, tatăl se duce la el şi îi explică necesitatea de a merge imediat atunci când este chemat, apoi îl duce la scaunul tatălui. Copilul, condus prin aceşti paşi, este astfel „programat".

El este dus după aceea înapoi la jucării şi lăsat singur suficient de mult pentru a fi foarte captivat de ele. O altă chemare şi, dacă nu urmează niciun răspuns, tatăl îi oferă cu răbdare o explicaţie şi o demonstraţie a răspunsului dorit. După ce s-a asigurat că a fort înţeles, el regizează iarăşi aceeaşi situaţie şi îl cheamă pe copil. De data aceasta, dacă nu urmează un răspuns imediat, copilului i se administrează o bătaie şi i se vorbeşte din nou. Tatăl continuă în acest fel pe tot parcursul serii, până ce copilul răspunde pe loc la chemare. De atunci încolo, până ce copilul va părăsi casa părintească, se va aştepta din partea lui să lase totul şi să se prezinte la prima chemare. Atâta timp cât părinţii vor fi consecvenţi, şi copilul va asculta în mod consecvent. Această „învăţare a ascultării" se realizează cu foarte multă răbdare, şi concentrare. Bătaia nu trebuie privită ca o pedeapsă, ci ca o întipărire a importanţei comenzilor.

Niciodată prea mic *pentru* a fi educat

Părinţii care amână educarea copilului până ce acesta va fi

suficient de mare pentru a putea discuta cu el sau pentru a i se putea explica lucrurile se vor trezi terorizaţi de copii înainte ca el să înţeleagă semnificaţia acestui cuvânt. Educarea noului născut trebuie să se înceapă cât mai curând. Copilul are nevoie de a fi luat în braţe, de a fi iubit, de a i se acorda multă atenţie; dar mama are şi alte îndatoriri. Când mama, ţinând copilul în braţe, se apleacă peste pătuţ pentru a-l pune acolo, bebeluşul îşi înţepeneşte trupul, respiră adânc şi urlă. A început lupta pentru autoritate. Unul dintre cei doi va învinge. Sau mama, „slabă de înger", va ceda în faţa acestei pretenţii egoiste (învăţându-şi astfel copilul să obţină ce vrea prin plâns), sau copilul va fi lăsat să plângă (învăţând astfel că plânsul nu dă rezultatele scontate). Plânsul din cauza unei nevoi fizice reale este doar glasul copilului către lumea exterioară; dar **nu trebuie niciodată să se acorde atenţie plânsului menit să-i determine pe cei mari** să îi satisfacă **capriciile.** Altfel, vei întări doar egoismul crescând al copilului care, mai apoi, va deveni intolerabil pe plan social.

Paşi înspre ascultare

Una dintre fetiţele noastre, care a dovedit de timpuriu o mobilitate foarte mare, era fascinată de a se urca de-a buşilea pe scări. La patru luni, era încă prea neştiutoare pentru a putea fi pedepsită pentru neascultare. însă, pentru binele ei, noi am încercat să o învăţăm să nu urce scările, însoţind comanda verbală „Nu" cu mici lovituri date peste picioruşele goale cu o nuia lungă de treizeci de centimetri şi groasă de trei-patru milimetri, ruptă dintr-o salcie.

Atât de fascinată era de căţărat, încât cele patru sau cinci sesiuni educaţionale nu au determinat-o să înceteze. Gândul de a continua să o batem ne tulbura, astfel încât am conceput o alternativă. După ce încă o dată i-am administrat o bătaie, am aşezat nuiaua pe prima treaptă. Mai târziu am urmărit-o cum s-a târât spre scări şi a început sa se caţere, dar s-a oprit la prima treaptă şi s-a uitat uimită la nuia. S-a dat înapoi şî de atunci nu a mai încercat niciodată să se caţere pe scări.

Disciplinare excesivă

Acţiunile disciplinare pot deveni excesive şi opresive atunci când se dă ia o parte educaţia şi se caută ca disciplinarea singură să realizeze educaţia. Eu am văzut taţi mândri, severi, care îşi conduceau casa cu o mână de fier şi care aveau grijă ca toţi să ştie aceasta. Nuiaua se abate repede, în special când sunt şi alţii de faţă. Copiii tremură în prezenţa lui, temându-se să nu-i stârnească mânia. Eu m-am întrebat

adeseori de ce – dacă el este aşa de categoric şi de consecvent în a dobândi ascultare – nu a reuşit acest lucru înainte de a intra în arena publică. Sunt impresionat, dar nu în modul în care speră el.

Cu excepţia cazurilor în care este vorba de copiii foarte mici, educaţia acasă aproape că elimină total nevoia disciplinării – în special a disciplinării publice. Totuşi, dacă apare cumva această nevoie în public, fă o manevră laterală şi aplică bătaia; apoi, când mergi acasă, educă-l pe copil astfel încât niciodată să nu se mai întâmple aşa ceva în public.

Educarea băieţaşului ţâfnos

Pe când stăteam de vorbă cu o tânără pereche de amişi, a avut loc în faţa ochilor mei o sesiune tipică de educare a copilului. Tatăl îl ţinea în braţe pe băieţelul de un an care dintr-o dată a fost cuprins de dorinţa de a se lăsa jos pe podea. Tatăl i-a spus copilului că, din cauza podelei reci, trebuie să rămână în poala lui. Copilul a început să îşi înţepenească trupul, parcă pentru a se transforma într-o rachetă, ca să se arunce pe podea. Tatăl a adresat copilului câteva cuvinte în germană şi l-a aşezat cu hotărâre înapoi în locul unde şedea iniţial. Copilul a început să-şi manifeste zgomotos dezacordul şi şi-a continuat încercarea de a aluneca. Atunci tatăl l-a lovit pe copil şi i-a adresat cuvinte de mustrare. Văzând-o pe mama lui în cealaltă parte a camerei, copilul a început să plângă şi să se întindă spre ea.

La acest punct, am fost foarte interesat să văd ce va urma. Majoritatea taţilor ar fi fost bucuroşi să predea copilul mamei, ca ei să poată continua conversaţia cu musafirul lor.

Era evident că micuţul ştia că s-ar fi bucurat de mai multă libertate la mama lui. Dacă i-ar fi fost dat ei, experienţa ar fi fost păgubitoare. El ar fi fost învăţat că atunci când nu poate să obţină ce vrea cu unul, nu trebuie decât să schimbe macazul, apelând la celălalt. Mama credincioasă, mai preocupată de educaţia copilului ei, decât de satisfacţia de a fi ea cea preferată, a ignorat copilul.

Tatăl a întors apoi copilul astfel în poală, încât să-l împiedice pe acesta să o mai vadă pe mama lui. Plângăreţul copil şi-a aruncat piciorul de cealaltă parte, pentru a o vedea pe mama lui. Tatăl l-a lovit peste piciorul pe care copilul îl întorsese spre mamă şi i-a vorbit din nou.

Era limpede că a fost depăşită măsura. Lupta a început. Unul dintre ei trebuia să se supună şi să înveţe lecţia. Ori acest tată va

confirma că băieţelul lor de un an poate să stăpânească peste ei, ori părinţii îşi vor dovedi autoritatea. Era în joc atât fericirea lor, a tuturor, cât şi sufletul copilului. Tatăl era suficient de înţelept ca să îşi dea seama că acesta era un test de autoritate. Incidentul trecuse graniţa „învăţării ascultării" înspre disciplinare din cauza comportamentului.

Au urmat patruzeci şi cinci de minute epuizante în care copilul, de cincisprezece ori, şi-a mişcat picioarele iar tatăl l-a întors înapoi şi l-a lovit peste picioare. Tatăl era calm ca un balansoar de pe terasă într-o duminică după masa. Nu se vedea pe el nicio urmă de grabă sau de mânie. Nu a luat neascultarea ca pe un afront adus lui personal. Dresase mulţi cai şi catâri şi cunoştea valoarea perseverenţei răbdătoare, în cele din urmă, omuleţul s-a supus voinţei tatălui său, a şezut liniştit în poala acestuia şi a devenit mulţumit – chiar fericit.

Unii vor spune: „Dar eu nu am aşa nervi". Uneori este dificil şi obositor să dai la o parte planurile tale de dragul educării copilului. Şi, într-adevăr, este nevoie de un sacrificiu pe plan emoţional. Totuşi, ce este dragostea dacă nu dăruire? Când ştim că acest lucru va contribui la binele temporar şi veşnic al copilului, este mult mai uşor. Teama de a nu satisface dorinţa de a domina a propriului meu eu va da naştere la un sentiment de vinovăţie şi va zădărnici strădania mea. Trebuie să-mi rezolv problema propriilor mele nereguli de dragul copilului; căci, dacă nu are parte de acest gen de educaţie, copilul va suferi foarte mult.

Fii convins de două lucruri:

1. Fiecare copil mic are unul sau două momente în copilăria lui când se hotărăşte să preia el frâiele. încăpăţânarea e profundă – uimitoare; e o minune că o fiinţă aşa de mică poate fi aşa de hotărâtă şi perseverentă în răzvrătirea ei. E ace! gen de hotărâre pe care te-ai aştepta să o întâlneşti la un revoluţionar neînduplecat aflat faţă în faţă cu clasele vrăjmaşe. Chiar şi părinţii care au fost învăţaţi să se aştepte la aşa ceva şi care sunt pregătiţi să persevereze tot rămân muţi văzând puterea voinţei micuţului copil.

2. Dacă eşti consecvent, acest test de autoritate va apare o dată, de două ori sau, în cel mai rău caz, de trei ori în viaţa fiecărui copil. Dacă ai răbdare ca să cucereşti voinţa copilului, atunci copilul va avea de câştigat. Dacă cedezi şi laşi ca voinţa copilului să triumfe, copilul va avea de pierdut. Trebuie să perseverezi pentru binele vostru, al amândurora.

Pisica de casă care, în ciuda protestelor, a închiderii uşii şi a loviturilor de picior, este lăsată totuşi, ocazional, să stea în casă va lua succesul ocazional drept imbold de a încerca mereu să intre. Dacă ea este ţinută cu consecvenţă afară (100% din ocazii), ea nu va intra în casă, nici chiar atunci când uşa este deschisă. Pisica lăsată uneori să facă de capul ei este învăţată, în ciuda protestelor tale, să intre în casă. Dacă o loveşti suficient de tare şi suficient de des, ea va deveni îndeajuns de precaută ca să te asculte atunci când te vede prin preajmă, dar tot va da buzna în casă când va prinde prilejul.

Pe de altă parte, câinii, de treizeci şi cinci de ori mai inteligenţi decât pisicile, pot fi învăţaţi ca să intre în casă sau să stea afară la comandă. Şi în cazul lor, secretul este consecvenţa. Dacă, prin antrenament, câinele învaţă că nu i se dă voie niciodată să calce porunca stăpânului său, el va asculta întotdeauna. Dacă părinţii manifestă atenţie şi consecvenţă în educaţia pe care o dau copiilor lor, comportamentul acestora va fi pentru ei un prilej de mulţumire tot aşa de mare ca şi cel dat de un câine bine dresat.

„Educaţie" negativa

De câte ori nu am fost martorii unei scene petrecute pe arena vreunui magazin alimentar? Un micuţ nesupus sade pe scaunul din faţă al căruciorului pentru cumpărături, exersându-şi „drepturile copilăriei" faţă de îngăduinţa nelimitată. Părinţii ocolesc cu teamă, dar fără speranţă, tentanţii „pomi ai cunoştinţei binelui şi răului". Prea târziu! Copilul a pus ochii pe obiectul poftei lui nestăpânite. Lupta începe. Copilul sau va obţine ce vrea, sau îi va face pe părinţi să se simtă îngrozitor. In ambele cazuri, el va fi învingătorul.

Odată, un tată mi-a spus cu mândrie cum el a învins fără teamă deoarece îi promisese copilului îngheţată dacă acesta va aştepta până vor pleca de la magazin. Un asemenea compromis nu face altceva decât să întărească tehnicile lui teroriste. Nu tu ai stăpânire asupra copilului tău, ci el are stăpânire asupra ta. **Toţi copiii primesc educaţie, unii într-un mod nechibzuit sau neglijent, iar alţii cu măsuri diferite** de prevedere. Toate reacţiile părinţilor determină comportamentul copilului, prin urmare educă.

Ascultare cumpărată

Uneori, părinţii cumpără ascultarea cu promisiunea răsplăţii. Faci din copilul tău un gangster care este plătit pentru protecţie. Copilul devine Mafia, iar tu, omul de afaceri „la cheremul" lui. Dacă

negociezi cu un terorist pentru o amânare cu încă o zi a suferinţei, s-ar putea să faci un târg bun; dar dacă **e** vorba de educaţia copilului tău, va trebui să-ţi reconsideri metodele. Această metodă a compromisului înseamnă formarea unui copil (iar, mai târziu, adult) înverşunat, nedisciplinat, carnal.

Ai auzit ce am spus?

Am observat odată cum un tată a spus băieţelului lui să nu atingă un anume obiect. Fiind învăţat să ignore poruncile blânde, copilul a apucat acel lucru. Tatăl a spus: „Dă-mi-l!" Copilul s-a făcut că nu aude. „M-ai auzit? (Desigur că l-a auzit)! Dă-l tatei! (Cu mai multă fermitate) Joohnny, dă-l tatei! Acum!! (la mai mulţi decibeli – rapid – supărat) Johnny!! Trebuie să te bat?" Ajuns la acest punct, tatăl a devenit conştient de tonul lui penibil. Şi-a domolit vocea şi, într-o încercare de a termina, s-a aplecat şi şi-a întins mâna, făcându-i lui Johnny mai uşoară supunerea. Din cauza vocii supărate şi a ochilor ce aruncau scântei, Johnny a arborat postura temporară de „în regulă, vor mai fi zile". însă, în loc să iasă în întâmpinarea gestului smerit, bâjbâit al tatălui său, el a ţinut obiectul relativ în direcţia acestuia, dar strâns de trapul său, obligându-l pe tată să se aplece si mai mult pentru a-l lua. Tatăl, arătând ca un biet iobag ce îşi primea hrana necesară de la un nobil condescendent, s-a spus umilirii copilului şi s-a întins să ia obiectul. Apoi, ca o afişare.1 slăbiciunii, tatăl l-a pus într-un loc unde copilul nu putea să ajungă.

Ce a învăţat Johnny din acest incident? I s-a confirmat ulcea că nu este nevoie să asculţi de o poruncă de prima dată, nici la a doua, a treia sau a patra somaţie. Nimeni nu se aşteaptă Ca el să facă aceasta. El a învăţat că îi este permis să apuce tot (e este la îndemâna lui şi să continue să păstreze acel lucru până ce atmosfera nu devine prea încinsă. A învăţat să nu respecte autoritatea, ci numai puterea (va veni ziua când el va îi cel mai tare). Prin exemplul tatălui său, el a învăţat cum să folosească mânia. Prin gestul tatălui său de a se apleca pentru a lua obiectul din mâna lui, a învăţat cum „să aibă ultimul cuvânt" şi să-şi menţină atitudinea sfidătoare. Tatăl îşi învăţa efectiv copilaşul să devină un rebel.

Ce a învăţat tatăl? Că micuţul Johnny este doar un copil „cu o voinţă puternică", că şi copiii trec prin etape neplăcute, că uneori este un lucru foarte jalnic, penibil, să fii părinte, că trebuie să fii cu ochii pe copil în fiecare clipă şi să pui lucrurile în locuri unde el nu poate

ajunge, că singurele lucruri pe care le înţeleg copiii sunt forţa şi mânia. Toate acestea sunt false. Tatăl culege recolta „educaţiei lui greşite”.

După ce vom analiza puţin natura copilului, mare parte din restul conţinutului acestei cărţi vă va oferi multe metode pozitive de educaţie.

Fire care leagă

Multe fire formează funii puternice

Există o legătură tainică ce îi uneşte pe membrii unei familii. Eu privesc la fiecare dintre copiii mei şi simt această unitate. E ca şi cum am fi uniţi prin multe fire de dragoste, respect şi cinste reciproce şi prin toate momentele plăcute petrecute împreună. Cu cât avem mai multe experienţe frumoase împreună, cu atât se înmulţesc firele care ne unesc.

Când doi sau mai mulţi oameni trăiesc împreună, interesul, părerile şi libertăţile lor se ciocnesc uneori. Firele care unesc sunt tăiate de egoism, indiferenţă, mândrie, încăpăţânare şi altele de felul acesta. Acolo unde nu există o legare constantă de noi fire, doi membri ai aceleiaşi familii se vor trezi curând separaţi unul de altul prin suspiciune, neîncredere şi critică. Prăpastia poate să ajungă aşa de mare, încât cei doi să devină potenţiali duşmani.

Când acest lucru se întâmplă între părinte şi copil, este o criză gravă. Dacă nu se leagă noi fire, cei doi vor continua să se distanţeze unul de altul. Când un tânăr spune ceva de genul: „Părinţii mei nu mă înţeleg” sau „Lor nu le pasă de mine”, aceasta este dovada unei ruperi complete a tuturor firelor care îi uneau.

inimi de hârtie

Recent, un tată ne-a povestit despre o mare biruinţă a lui în acest domeniu. Copilul lui de clasa întâi a venit acasă de la şcoală şi a început, foarte preocupat, să deseneze şi să taie inimi de hârtie. Tatăl şi fiul erau apropiaţi şi adeseori făceau tot felul de lucruri împreună. Văzându-l aşa de absorbit, tatăl l-a luat uşor peste picior pentru activitatea lui. Copilul nu a văzut nimic de râs în aceasta. S-a întors şi a continuat lucrarea lui de dragoste. în următoarele zile, băiatul şi-a ascuns eforturile din faţa tatălui. Tatăl şi-a dat seama că a apărut o criză de încredere. Copilul s-a retras în el însuşi şi s-a împotrivit la toate propunerile de comuniune cu tatăl lui. Firele fuseseră tăiate.

Dacă, la acest punct, tatăl ar fi acceptat această barieră ca pe o simplă „etapă” – sau, şi mai rău, s-ar fi enervat – acesta ar fi fost

începutul unei spărturi care s-ar fi lărgit odată cu trecerea anilor. Dar tatăl a dat dovadă de înţelepciune şi a adoptat o atitudine pozitivă. într-o zi, după şcoală, el a spus fiului său: „Ascultă, Jessie, vrei să mergi cu mine în atelier? Vom tăia acolo inimi de lemn". Jessie l-a privit cu suspiciune şi părea a analiza cu precauţie intenţia tatălui său. După câteva clipe, expresia feţei lui s-a schimbat şi a spus: „Sigur, tată, mi-ar place foarte mult". în timp ce lucrau împreună la confecţionarea unei inimi de lemn pe care Jessie să o dea prietenului lui, zidul s-a prăbuşit şi camaraderia a fost restabilită.

Este important ca fiii şi fiicele să se poată încrede în părinţii lor. Dacă este o barieră în acest domeniu, atunci, când va veni vremea ca tânărul să aibă nevoie de sfat, la cine va merge? Sentimentele unui copil sunt tot aşa de importante şi de sacre pentru el ca şi pentru un adult. Tratează-ţi întotdeauna copiii cu respect. Niciodată să nu ridiculizezi, să nu-ţi baţi joc, să nu râzi de ideile, creaţiile sau ambiţiile copiilor tăi. încrederea pe care vrei ca ei să o aibă în tine atunci când vor fi mai mari trebuie stabilită şi menţinută de când sunt mici. Dacă ai un copil mare faţă de care ai greşit în această privinţă, nu este prea târziu să îţi ceri scuze şi să restabileşti acea încredere. S-ar putea să dureze ceva timp până să le poţi câştiga încrederea, deci pune-te pe treabă.

Fire tăiate îndrăznesc să spun că cei mai mulţi părinţi au lăsat ca firele să fie tăiate şi nu au depus niciun efort de a lega altele noi. Este hotărâtor să înţelegi şi să manifeşti atenţie în acest domeniu. Când firele sunt rupte, nu mai poate fi vorba de o disciplinare sau educare corespunzătoare. Fără respect şi cinste reciproce, disciplinarea numai îl va mânia şi înrăi pe copil.

Am discutat cu mulţi părinţi care au pierdut părtăşia cu copiii lor. Pentru fiecare fir care îi poate lega împreună există două situaţii care pot să îl taie. Nu numai că nu mai este nicio legătură, dar este şi un nor între ei, care le întunecă înţelegerea. Părintele ia retragerea în sine şi resentimentul copilului drept răzvrătire (ceea ce şi este) şi apelează la loviturile limbii şi ale nuielei. Ca un animal sălbatic, copilul se refugiază şi mai mult în propria lui lume de suspiciune şi neîncredere. Asemenea controlului unui gardian asupra prizonierilor, nuiaua poate impune o ascultare exterioară, dar nu va forma caracterul, nici nu va lega firele părtăşiei.

Părinţii văd cum copilul se îndepărtează de ei, uneori pentru a

se afla în tovărăşia unora cu obiceiuri rele sau într-o companie nedorită. Mânia părinţilor sau inima lor rănită nu va drege niciodată spărtura.

Părinţii care fac apel la tactici sentimentale de genul: „Dacă m-ai iubi" sau „Mă faci să sufăr aşa de mult!" sau „De ce-mi faci una ca asta?" pot să obţină o ascultare simbolică, dar prin aceasta nu vor reuşi decât să-l facă pe tânăr să dorească ziua în care va putea să plece pe drumul iui şi să fie liber. Mulţi părinţi şi-au împins în acest mod fiica în braţele unui iubit nepotrivit.

Copilul mic este adeseori neglijat şi nu se bucură de o atenţie prea mare din partea părinţilor, deoarece el nu posedă mijloacele prin care să-şi exprime frustrarea. Când părinţii ajung să îşi dea seama că există o problemă, între ei se află deja o zonă de război. Ceea ce copilul este la patru ani va fi şi la paisprezece ani, doar că la scară mărită. Plângăciosul de doi ani va fi plângăciosul de doisprezece ani. Neastâmpăratul de cinci ani va fi neastâmpăratul de cincisprezece ani.

Fire lăsate nelegate

O mamă a venit la noi pentru a ne împărtăşi o îngrijorare des întâlnită. Fiica ei de paisprezece ani, care fusese crescută într-un mediu foarte protector, era aparent ascultătoare, dar părinţii ei simţeau că este o ruptură în legăturile lor familiale. Când i se încredinţa o sarcină, fata asculta, dar cu o mină bosumflată. Acestei mame i se părea că fata îşi tolera doar familia şi că nu era deloc mulţumită cu mediul în care se afla. Existau perioade de retragere în sine. Ea părea a avea propria ei lume mică. Neexistând neascultare exterioară, nu era nimic pentru care să o mustri pe această adolescentă. Mama pierduse părtăşia cu fiica ei. Firele fuseseră tăiate cu mult timp în urmă. Mustrarea sau disciplinarea sunt inutile, chiar dăunătoare, până ce firele de respect şi încredere reciproce nu sunt legate.

Camionagiul de trei ani

Pe când soţia mea stătea de vorbă cu o tânără mamă, s-a iscat o altercaţie între băieţeii de un an şi de trei ani ai acesteia. Amândoi au început să ţipe în timp ce fiecare trăgea de câte un capăt al aceluiaşi camion-jucărie. Mama a strigat la ei:„Ce aveţi?" „încearcă să-mi ia camionul", s-a plâns cel mai mare dintre ei. „Billy, dă camionul înapoi lui Johnnyi" a urlat ea. După mai multe ameninţări şi strigăte de protest, acesta a predat, în silă, camionul.

Atunci, copilul mai mic, învins, a plecat din curte şi a venit în casă, pentru a sta lângă mama lui – pedepsindu-şi astfel fratele cu pierderea companiei lui. (Aceasta este o formă de pedeapsă practicată de adulţi, dar şi copiii trebuie să o înveţe cândva.)

După ce pedeapsa disciplinară a singurătăţii şi-a făcut efectul, fratele mai mare s-a căit. Luându-şi camionul din grămada de nisip, a venit în casă şi l-a găsit pe frăţiorul nedreptăţit stând în poala mamei lui şi fiind mângâiat pentru pierderile suferite pe câmpul de luptă. Cu un zâmbet de reconciliere, el a întins camionul fratelui său mai mic. în momentul în care fratele lui era pe punctul de a accepta jertfa de pace, mama s-a întors şi l-a văzut pe copil vărsând nisip din camion pe podea. „Scoate obiectul ăla de aici!", a poruncit ea.

Fiind absorbită de compania în care se afla, ea nu s-a gândit la copiii ei ca la nişte fiinţe umane cu sentimente complexe. Ea a văzut doar o sarcină de curăţenie în plus la povara ei.

La acest punct, în copil s-a produs o transformare psihologică. El tocmai experimentase o „pocăinţă" care îl curăţise de mânie şi egoism. Punând în balanţă dreptul lui de posesiune asupra camionului şi tovărăşia fratelui lui, a descoperit că îşi preţuia mai mult fratele. învăţa nişte lecţii importante ale vieţii despre legăturile sociale constând din a da şi a primi. învăţa să împartă cu alţii şi să-şi înfrâneze sentimentul lui de posesiune. Inima lui s-a predat şi el a devenit maleabil. A parcurs şi a doua milă; iar când s-a aflat la capătul ei,.a fost şocat să descopere că nimănui nu-i păsa de acest lucru, că nu prezenta nicio importanţă. îşi predase armele şi acum el era cel în care se trăgea. Dacă nu i se permitea să se supună, dacă nu le păsa de el, astfel încât să accepte jertfa iui, nici el nu se va expune acolo în faţa lor, rânjind ca un prostănac, când de fapt a fost hulit pe nedrept.

El nu înţelegea pentru ce atâta zarvă. Cine se poate supăra pentru puţin nisip pe podea? La urma urmei, s-a jucat în nisip toată dimineaţa – îi plăcea. în timp ce studia faţa ameninţătoare dinaintea lui, se putea vedea cum i se răsucesc micuţele rotiţe ale minţii.

Imediat, zâmbetul l-a părăsit şi a fost înlocuit de mirare, apoi de nedumerire şi apoi de sfidare. Brusc, i-a venit o idee. Fiindu-i limpede acum că ea era supărată din cauza nisipului presărat pe podea, şi-a ridicat camionul pentru a-l examina, apoi, sfidător, i-a răsturnat întregul conţinut pe podea. Spre satisfacţia lui, planul i-a reuşit. Ea s-a îndreptat spre el. Ea îl jignise şi el se răzbunase cu succes. „Uită-te

numai la faţa ei roşie. Aceasta o va face să mă atace. Bravo, am câştigat runda asta!"

Această mamă a lăsat să-i scape prilejul de a accepta supunerea acestui lider rebel. Prin atitudinea ei, ea l-a izgonit în pădure pentru a practica nesupunerea lui civică, sfidând autoritatea existentă. Asemenea multor rebeli, el nu avea alternative pentru viitor. El a trăit pentru a deveni un rebel, din cauza urii lui faţă de autoritatea pe care spera să o pedepsească pentru nedreptăţile sesizate de el.

Poate credeţi că prea dramatizez sentimentele copilului. Nu, el nu v-ar putea spune ce gândeşte. Nici nu va putea să înţeleagă aceste sentimente, când, la vârsta de paisprezece ani, va deveni limpede că are probleme serioase. Dar, la vârsta de trei ani, acţiunile copilului demonstrează rădăcina de înrăire a unui rebel.

Dacă părinţii nu se schimbă, când băiatul va deveni un adolescent, ei îşi vor arunca mâinile în sus a neputinţă şi vor spune: „Nu-l înţeleg pe acest băiat. Noi l-am crescut aşa cum trebuie, l-am învăţat să deosebească binele şi răul, l-am dus la biserică; iar el se poartă de parcă am fi duşmanii lui. Noi am făcut tot ce am putut. De acum, totul depinde numai de bunul Dumnezeu".

Această mamă eşuează în a lega firele unui respect elementar. Sămânţa semănată la vârsta de doi ani va răsări la paisprezece ani.

Părinţi problemă

Părinţilor, dacă aveţi probleme cu copiii voştri, să ştiţi că nu sunteţi singurii. Şi ei au probleme cu părinţii lor. Unii trebuie să se ajusteze pentru a-i putea ajuta pe ceilalţi. întrucât voi citiţi această carte, nu copiii, şi întrucât voi aveţi mai multă experienţă decât ei, şi întrucât Dumnezeu nu a spus: „Copii, educaţi pe părinţii voştri", responsabilitatea vă revine în întregime.

Fire care se taie îmi aduc aminte cum, privind la unul dintre băieţii mei, mi-am dat seama că firele fuseseră tăiate. Era trist să-l vezi cum se fereşte să fie abordat şi cum se îndepărtează. Pe atunci nu formulasem terminologia, nici măcar nu recunoscusem principiul; dar am putut vedea că era o spărtură. O linie greşită adâncea prăpastia. Greşeala era a mea. Eu fusesem prea aspru cu el; pretindeam prea multe de la el şi apoi îl criticam când nu se ridica la înălţimea aşteptărilor mele. Când, asemenea unei broaşte ţestoase, el s-a retras în cochilia lui, mi-am dat seama că m-a îndepărtat din viaţa lui. Se hotărâse să trăiască fără mine. în mintea lui, eu eram asociat cu

suferința.

Eu nu am știut cum să definesc aceasta, dar, fiind pe deplin răspunzător pentru educația lui, am fost conștient că responsabilitatea era a mea. Imediat mi-am cerut scuze, am adus lucrurile la lumină, mi-am revizuit atitudinea mea critică, am găsit partea bună în ceea ce el făcea și i-am sugerat să facem împreună o excursie tentantă. A fost nevoie de câteva zile în care eu să fiu atent, corect, drept și amabil pentru a reînnoda firele care ne uneau; dar copiii iartă repede și sunt readuși pe calea cea bună dacă noi îi ajutăm în direcția aceasta.

Dumnezeu să îi ajute pe tați

„Și voi, părinților, nu întărâtați la mânie pe copiii voștri, ci creșteți-i în mustrarea și învățătura Domnului" (Efeseni 6:4). Un tată care îl tachinează pe copilul lui pentru a-l enerva, se poate aștepta ca acesta să facă la fel cu alții mai mici ca el. De mai multe ori, când mă încăieram cu băieții mei, mă trezeam distrându-mă pe seama lor (asta s-a întâmplat când eu eram mai mare ca ei). îmi aduceau apoi aminte să mă joc după aceleași reguli care li se potrivesc **lor.**

Nu tratați cu ușurătate această problemă, taților. Când îl enervezi pe băiețelul tău, în timp ce tu te distrezi, prin aceasta vei crea un tiran. La urma urmei, nu tu l-ai tiranizat? Mânia pe care ai stârnit-o în el se va acumula până ce el o va putea descărca asupra unuia mai slab ca el. Acea mânie poate fi îndepărtată numai dacă el te iartă. El nu poate ierta până ce nu vede căința ta.

Dacă amărăciunea a prins rădăcini în copilul tău, îți stă în față o slujbă de vindecare și restabilire. Inima și viața ta trebuie să fie pe deplin predate lui Dumnezeu, altfel îți pierzi vremea. Va trebui să încerci să nu-i stai în cale. El se va crește singur. Nu are șanse bune, dar nu-i spori amărăciunea făcând pe ipocritul. Este destul de greu să te descurci în această lume care nu cunoaște frica de Dumnezeu și atunci când ai un sprijin bun; dar pentru un copil plin de amărăciune, nu este multă speranță să răzbată prin ea singur. Poate mama are vreo șansă de a îndrepta lucrurile. Adeseori un băiat se închide față de tatăl său, pentru care nu are decât dispreț, și se apropie de mama lui într-un mod care poate să-l readucă la linia de plutire.

Dacă îți pasă de sufletul copilului tău mai mult decât de propria ta mândrie, atunci smerește-te, cere-i iertare (chiar și dacă micuțul are numai doi ani). Apoi, caută să devii un tată și un soț răbdător. Petrece timp cu copiii tăi, făcând împreună lucruri creatoare – care le dau

sentimentul unei mari aventuri sau realizări. Nu poţi să-i conduci pe copiii tăi mai aproape de Dumnezeu decât eşti tu însuţi.

Ce pot să fac acum?

Leagă nişte fire. Trebuie să fii unit cu copilul tău înainte de a putea să-l educi. Mărturiseşte eşecul tău înaintea lui Dumnezeu şi înaintea copilului tău. Cere-i copilului să te ierte pentru mânia şi indiferenţa ta. La început, el te va suspecta de încercare de a-l manipula şi se va ţine la distanţă; trebuie, deci, să începi să rezideşti.

Nu da buzna în viaţa lui să-l copleşeşti cu emoţii sau cu o nouă filosofie. Fii un prieten pentru el. Fă împreună cu el lucrurile pe care îi place să le facă. Arată-i că îi porţi de grijă. Fii gata mai degrabă să asculţi decât să vorbeşti. Fii sensibil la preocupările lui. Leagă fire până ce ajungi să câştigi respectul lui.

Dacă el simte că îl iubeşti şi că te bucuri de el, va răspunde ca atare. Când te iubeşte, el va dori să îţi facă pe plac şi va fi deschis faţă de disciplină.

Cea rnai puternică funie a disciplinării nu se află în pedeapsa corporală, ci ea constă din ţeserea împreună a firelor de dragoste, respect, cinste, loialitate, admiraţie şi grijă reciproce. Este o deosebire între a fi „călăuzit de Duhul" şi a fi „sub faptele legii". Legea ne dă orientare, dar numai Duhul harului ne dă putere. Dacă vei cultiva părtăşia cu copilul tău, vei obţine o ascultare aşa de cooperantă, încât vei şi uita unde ai pus ultima dată nuiaua.

Umblând în lumina tatălui îmi aduc aminte de un incident care s-a întâmplat când aveam doar patru ani. Câţiva copii cam de aceeaşi vârstă mergeam de-a lungul unui şir de case, când unul dintre noi a propus să aruncăm cu pietre în fereastra unei pivniţe.

Şi acum îmi aduc aminte ce am gândit atunci. Pe când eram pe punctul de a face aceasta, am văzut faţa tatălui meu. Iii nu mi-a spus niciodată să nu sparg geamuri, dar ştiam că nu-i va face plăcere. Nu aveam nicio lege după care să mă ghidez, dar aveam prezenţa tatălui cu mine care să mă ghideze. Nu teama de pedeapsă sau de mustrare a fost ceea ce m-a motivat, ci părtăşia cu tatăl meu pe care eu nu îndrăzneam să o periclitez. M-am îndepărtat de grupul spărgătorilor de geamuri şi am umblat în lumina tatălui meu.

Tatăl meu nu a fost un om desăvârşit. Nu a fost nici măcar cel mai bun dintre creştini, dar eu nu am ştiut lucrul acesta la vârsta de patru ani, nici măcar la cea de zece. Pentru mine, el era legea şi harul.

Pe măsură ce am înaintat în vârstă, am ajuns treptat (uneori cu câte o smucitură) să-l văd pur şi simplu ca pe un alt membru trudit al rasei umane. Totuşi, niciodată nu m-a părăsit dorinţa de a-i face pe plac.

însă, pe măsură ce încrederea mea în el a intrat în declin, încrederea mea în Dumnezeu a crescut. Când, mai apoi, credinţa mea a ajuns să fie în Dumnezeu (aşa cum trebuie să fie), am descoperit totuşi că sunt motivat nu de lege şi de frica iadului, ci de faţa Tatălui meu ceresc. Astăzi am o cărare dublu iluminată.

Părinte, mai presus de toate, trebuie să cultivi acest gen de relaţie cu copilul tău. Este un lucru dureros să păcătuieşti împotriva celui mai bun prieten al tău. Dacă vei putea menţine această legătură cu copilul tău, nu vei mai avea probleme cu el.

Vizându-L *p* Dumnezeu în tata şi în mama

Când copilul este mic, părinţii sunt singurul „dumnezeu" pe care el ÎI cunoaşte. Pe măsură ce începe să devină conştient de realităţile divine, el II înţelege pe Tatăl lui ceresc prin intermediul tatălui lui pământesc. Taţilor (mamelor, de asemenea), voi sunteţi fereastra prin care micuţul vostru îl înţelege pe Dumnezeu! Copilul învaţă despre caracterul lui Dumnezeu observându-i pe părinţii lui. Nu este nevoie ca părintele să fie perfect, ci doar o mini-caricatură care să reprezinte o cântărire a personalităţii lui Dumnezeu. Tot ceea ce Dumnezeu este în infinitatea Lui, părintele trebuie să arate în finit. Părintele nu trebuie să fie atotputernic, ci doar sursa de putere a copilului. Părintele nu trebuie să fie atotînţelept, ci doar suficient de înţelept pentru a-l călăuzi pe copil şi a justifica admiraţia acestuia. Nu este nevoie ca părintele să fie fără păcat, ci doar să demonstreze o consacrare înspre ceea ce este bine şi sfânt. Când copilul vede la părinţii lui o dependenţă smerită de Dumnezeu şi dragoste pentru Dumnezeu, deoarece el îi iubeşte

Ipe părinţii lui şi îi respectă, va iubi şi va cinsti pe Cel pe care ei îl iubesc. în modul în care copilul se raportează la deţinătorii autorităţii (părinţii lui), în acelaşi mod el se va raporta la Dumnezeu. Dacă, atunci când părinţii spun: „Nu", ei nu iau în serios acest*"Nu", nici *„Să nu"* al lui Dumnezeu nu va fi luat în serios. Copiii cu taţi cruzi ajung la maturitate având, în general, o concepţie greşită despre Tatăl lor ceresc. Aceia însă care au fost educaţi să asculte, din dragoste, de taţii lor pământeşti, sunt mult mai pregătiţi să asculte de Tatăl lor ceresc.

Tu poţi lega firele

Dacă simţi că firele s-au rupt, probabil că ai dori să legi altele noi. Iată câteva sugestii despre cum să legi fire:

— Uită-te la copilul tău cu plăcere şi zâmbeşte-i (înainte de toate);

— Bucură-te de tovărăşia lui şi demonstrează-i aceasta invitându-l să meargă cu tine când nu ai alt motiv decât dorinţa de a fi împreună cu el;

— In cazul celor mici, uitaţi-vă la poze sau citiţi o carte împreună;

— Şezi pe podea şi joacă-te. Fă tumbe, rostogoleşte-te, râzi şi fă-l să se amuze;

— Scoate-l la iarbă verde, în excursii aventuroase, pline de suspans şi „primejdii";

— Fă o plimbare de zece minute la ascunzătoarea din pom, pentru a vedea creaţiile lui;

— Lasă-l să te ducă la leagăn să-ţi arate cea mai recentă acrobaţie a lui;

— Faceţi împreună un zmeu sau o colivie pentru păsări;

— Mamă, învaţă-i pe copiii tăi să facă tot ce trebuie făcut în casă. Fă din toate o experienţă amuzantă. Nu-l folosi pe cel mai mic drept sclav, îl vei epuiza. Dă-le voie să facă prăjituri la vârsta de trei ani. Când coşi, las-o pe cea mai mică să stea jos pe covor şi să croiască haine pentru păpuşi. Când pictezi, dă-le voie să tragă câteva dungi cu pensula.

— Taţilor, prin participarea lor, faceţi ca băieţii să simtă că sunt cei care păzesc casa şi o asigură cu cele necesare. Dacă sunt în stare să umble, ei pot să aducă înăuntru produse alimentare sau lemne pentru foc. Lăudaţi-i pentru realizările lor.

Ideea este ca ei să simtă că reprezintă ceva special pentru voi şi să ştie că găsiţi o mare satisfacţie şi plăcere în cooperarea cu ei.

Nuiaua

„imi iubesc prea mult copilul pentru a-l bate"

Am cunoscut un copil stăpânit de o nemulţumire continuă. Era nefericit, supărat, nemulţumit, se văicărea tot timpul. Mama, care se simţea mizerabil din cauza acţiunilor rebele ale micului tiran, era arţăgoasă cu el. Dar ea continua să se roage de el, de parcă ar fi încercat să-şi aducă aminte ce era ceea ce ea auzise despre „enunţ

pozitiv" şi a nu „suprima manifestarea personalităţi lui". Mama încerca în zadar să obţină o reacţie de supunere la o simplă poruncă.

Ca observator obiectiv, preocupat de fericirea şi binele copilului, eu am spus mamei: „De ce nu îi dai o bătaie ca să îl faci fericit?" Mama, şocată, a răspuns: „O, se va dezbăra de acest fel de a fi. E doar o fază prin care trece acum".

Dacă ea crede cu adevărat că aceasta este o fază inevitabilă, normală (o stare pentru care micuţul Johnny nu este răspunzător), de ce îşi iese uneori din fire, pretinzând de la el un alt mod de comportare sau o altă atitudine? Mama, deşi îl scuză şi menţine o stare „răbdătoare" de veghe, aşteptând ca „faza" aceasta să treacă, şi în ciuda filosofiei ei exprimată prin cuvinte, totuşi îl învinuieşte pe copil. Adânc înlăuntrul ei, ştie că el trebuie să fie – ar putea fi – indiscutabil altfel. Problema lui comportamentală este sporită de critica şi respingerea pe care le percepe din partea unei mame dezaprobatoare şi din partea celor din jurul lui.

Am ajuns la punctul unde este nimerită o discuţie legată de nuia. Să vorbim despre bătaie. *„Cine cruţă nuiaua urăşte pe fiul său, dar cine-l iubeşte îl pedepseşte îndată"* (Proverbe 13:24). Aceasta pare a merge exact la opusul sentimentelor multor părinţi şi educatori. Pasajul afirmă limpede că eşecul în a folosi nuiaua se datorează faptului că părinţii îşi urăsc copilul. „Nu!", strigă mama, „eu îmi iubesc copilul prea mult pentru a-l bate". Părintele care răspunde astfel nu înţelege:

1) autoritatea Cuvântului lui Dumnezeu;
2) natura dragostei;
3) propriile lui (ei) sentimente;
4) caracterul lui Dumnezeu, sau,
5) nevoile copilului.

1. *A înţelege autoritatea Cuvântului lui Dumnezeu*

Dumnezeul cel înţelept care a spus: *„Lăsaţi copilaşii să vină la Mine şi nu-i opriţi..."* (Marcu 10:14) a spus şi:

„Pedepseşte-ţifiul, căci tot mai este nădejde, dar nu dori să-i\ omori" (Proverbe 19:18).

„Cine cruţă nuiaua urăşte pe fiul său, dar cine-l iubeşte îl pedepseşte îndată" (Proverbe 13:24).

„Nebunia este legată de inima copilului, dar nuiaua certării o va dezlipi de el" (Proverbe 22:15).

„Nu cruţa copilul de mustrare, căci dacă-l vei lovi cu nuiaua, nu va

muri. Lovindu-l cu nuiaua, îi sccți sufletul din locuința morților" (Proverbe 23:13,14).

„Nuiaua și certarea dau înțelepciune, dar copilul lăsat de capul lui face rușine mamei sale" (Proverbe 29:15).

„Pedepsește-ți fiul și el îți va da odihnă și îți va aduce desfătare sufletului" (Proverbe 29:17).

Dumnezeul care i-a făcut pe copii le spune părinților că nuiaua este un instrument indispensabil în educație.

2, A înțelege natura dragostei

Se poate că ai sentimente puternice care te împiedică să îți bați copilul, dar aceasta nu este dragoste. Dumnezeu, care i-a creat pe copii și știe. așadar, ce este cel mai bine pentru ei, a spus părinților să folosească nuiaua în educarea lor. A nu proceda astfel, sub pretextul dragostei, este o acuzație la adresa lui Dumnezeu însuși. Acțiunile tale sugerează că sau Dumnezeu nu dorește binele copilului tău, sau tu știi mai bine decât El.

Părinților, trebuie să cunoașteți diferența dintre dragostea adevărată și sentimente. Sentimentele naturale omenești – adeseori luate drept dragoste – pot fi dăunătoare, dacă nu sunt supuse înțelepciunii. Dragostea nu este sentimentalism. Adică, dragostea nu înseamnă acele sentimente profunde pe care le avem adeseori față de cei care ne sunt apropiați. Asemenea sentimente pot fi, și de multe ori sunt, slujitoare ale eului.

Dragostea nu înseamnă nicidecum emoții. Dragostea, în sensul ei cel mai pur, înseamnă a dori binele celuilalt, și a-l face. Adevărata dragoste este dezinteresată. Cu alte cuvinte, nu există nicidecum gândul de câștig personal, nici de pierdere personală, în actul iubirii.

Adevărata dragoste are în **vedere și face ce este cel mai bine pentru copil.**

3. A înțelege propriile sentimente

O mamă slabă din punct de vedere emoțional caută adeseori dependența copilului de ea pentru propria împlinire a eului ei. Ei i se satisface o nevoie lăuntrică profundă atunci când împlinește orbește orice cerință a copilului. Pasiunea ei mistuitoare pentru copil, pe care ea o consideră dragoste, este prea sacră pentru a putea să o pericliteze. Nesiguranța ci o face să aibă în vedere numai ceea ce ea consideră a fi pierdere în actul bătăii. Ea se teme să facă ceva ce l-ar putea determina pe copil să o respingă. într-un asemenea caz, ea nu îl iubește pe copil,

ci se iubeşte pe ea însăşi. Propriile ei sentimente au ascendent asupra nevoilor copilului.

Privirea jalnică de înşelare din sărmanii lui ochişori frânge pur şi simplu inima ei bolnavă. Ea ar suferi prea mult dacă ar asculta de Dumnezeu în privinţa educaţiei copilului ei.

A-ţi satisface propriul sentimentalism şi, de teama unei pierderi personale, a neglija nuiaua înseamnă a-l urî pe copil şi a te iubi pe tine însuţi. *„Nuiaua şi certarea dau înţelepciune, dar copilul lăsat de capul lui face ruşine mamei sale”* (Proverbe 29:15).

Având propria ei nevoie, ea este atât de naivă, încât să creadă că „dulcele” ei copil va depăşi această fază şi va deveni o persoană minunată. Ea se gândeşte: „Să mai treacă ceva timp; el nu înţelege încă”.

A da la o parte propriile-ţi sentimente cu scopul de a analiza în mod obiectiv binele copilului este singura dragoste adevărată. Dacă o mamă trece cu vederea greşelile copilului, sărutându-l, ea nu-l iubeşte.

Se poate că propria ei mânie o determină să nu se încreadă în motivaţiile ei de a aplica pedeapsa corporală.

Apoi, de asemenea, este posibil ca această neîncredere în folosirea nuielei să îşi aibă originea în amintirile despre un tată tiranic, iraţional. Poate că ea ajurat: „Eu nu voi fi niciodată ca tatăl meu. Eu îmi voi iubi copiii. Ei nu se vor teme de mine aşa cum m-am temut eu de tatăl meu”. Tatăl nu i-a făcut rău numai ei, ci şi copiilor ei prin faptul că a făcut-o să acţioneze la extrema opusă.

Uneori, imagini din trecut o determină pe mamă să aibă profunde presimţiri sumbre ori de câte ori tatăl îi bate pe copii. (Mamele care au fost învăţate să asocieze mânia cu disciplinarea acuză de mânie pe oricine îşi bate copilul). Copilul simte atitudinea protectoare a mamei şi începe să plângă, căutând-o pe ea, atunci când tatăl vrea să-l pedepsească. Lipsa ei de înţelegere a disciplinei tatălui împiedică eficienţa acesteia şi facilitează formarea unui comportament greşit în copil. Este timpul de a înceta să mai reacţionezi împotriva trecutului şi de a începe să acţionezi aşa cum spun Dumnezeu şi judecata sănătoasă.

Unii părinţi nu folosesc nuiaua din cauza presiunii celor din jurul lor. Poate că ei sunt în dezacord cu propriii lor părinţi în legătură cu educaţia copiilor.

Părintele modern este bombardat cu o propagandă care se

pretinde a se baza pe cele mai recente descoperiri din domeniul psihologiei şi care incriminează creşterea copiilor pe baze biblice. Părinţii sunt ruşinaţi şi făcuţi să se uite în jurul lor înainte de a aplica disciplina.

4. A înţelege caracterul lui Dumnezeu

Părintele care justifică nefolosirea nuielei apelând la scuza că îşi iubeşte copilul foarte mult, nu înţelege caracterul şi metodele lui Dumnezeu faţă de propriul Lui popor.

Există în prezent un model de gândire care s-a strecurat şi în mentalitatea creştină şi care sună cam aşa: „Deoarece Dumnezeu este dragoste, El nu face discriminări, nu are pretenţii, nu este răzbunător". în esenţă, dragostea lui Dumnezeu este văzută ca incompatibilă cu dreptatea lui Dumnezeu. Celor care cred astfel li se pare că El trebuie să fie sau una, sau cealaltă. Există un sentiment vag, nedefinit, că Dumnezeu a fost odată răzbunător, dar acum El este pasiv, tolerant şi ecumenic -Tatăl Universal. Dumnezeu este dezbrăcat de personalitatea Lui echilibrată şi descris ca neamenințător. Cerul este bine primit; iadul este suspect.*„$u judeca",* cel mai cunoscut verset din Biblie, este citat ca şi cum nici Dumnezeu nu ar mai putea face deosebire între bine şi rău.

în măsura în care Dumnezeu este dragoste, în aceeaşi măsură El este şi sfânt, drept, este judecată şi adevăr. Datorită dragostei Lui pentru dreptate vine El *„într-o flacără de foc, ca să pedepsească pe cei ce nu cunosc pe Dumnezeu şi pe cei ce nu ascultă de Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos"* (2 Tesaloniceni 1:8).

A alege o latură a caracterului lui Dumnezeu drept model pentru acţiunile noastre, în timp ce o lepădăm pe cealaltă, cu greu se poate numi virtute.

Dumnezeu pedepseşte pe copiii Lui

Aceia care, dintr-un sentiment generos de dreptate, preferă să nu folosească nuiaua, II condamnă de fapt pe Dumnezeu. „ *Căci Domnul pedepseşte pe cine-l iubeşte şi bate cu nuiaua pe orice fiupe care-l primeşte. Suferiţi pedeapsa: Dumnezeu se poartă cu voi ca şi cu nişte fii. Căci care este fiul pe care nu-l pedepseşte tatăl? Dar dacă sunteţi scutiţi de pedeapsă, de care toţi au parte, sunteţi feciori din curvie, iar nu fii"* (Evrei 12:6-8).

Apoi ni se spune că El ne pedepseşte *„pentru binele nostru, ca să ne facă părtaşi sfinţeniei Lui"* (Evrei 12:10). Ce afirmaţie profundă!

Dumnezeu nu are fii care să scape de pedeapsă – „ *toţi au parte „* de ea. Şi a încetat El oare să iubească pe aceia pe care i-a pedepsit? Din contră, dragostea a fost motivaţia Lui de a-i „bate". Numai cu ajutorul pedepsei pot fiii Lui să fie pe deplin părtaşi!a sfinţenia Lui. El face aceasta *„pentru binele nostru".*

„...orice jtedeapsă, deocamdată, pare o pricină de întristare, şi nu de bucurie..." (Evrei 12:11). Pedeapsa lui Dumnezeu este o „bătaie" dureroasă, *„...părinţii noştri trupeşti... ne pedepseau... cum credeau ei că e bine"* (Evrei 12:9, 10). Biblia nu numai că îngăduie „bătaia fizică", dar o şi promovează ca mijloc de a ajunge la sfinţire – atunci când este administrată pentru *„binele"* fiului.

Pedeapsa corporală este prezentată ca un semn sigur al dragostei: *„Căci Domnul pedepseşte pe cine-l iubeşte".* Dacă nu există pedeapsă corporală, aceste; este un indiciu că cel în cauză nu este iubit, că este un *„bastard".*

Vedem, deci, că pedeapsa îşi are originea în însăşi dragostea lui Dumnezeu. înţelegem astfel pasajul iniţial din Proverbe 13:24: „ *Cine cruţă nuiaua urăşte pe fiul său, dar cine îl iubeşte îl pedepseşte'ândată „.*

Dacă dragostea lui Dumnezeu se arată prin „bătăile" pe care ni le dă, atunci noi nu putem să îi iubim îndeajuns de mult pe copiii noştri, încât să îi pedepsim spre sfinţire? Eu am auzit odată pe un adolescent răzvrătit spunând: „Măcar dacă m-ar iubi într-atâta, încât să mă bată!"

Recent, o mamă ne-a spus că după ce i-a potolit pe copiii ei prin folosirea consecventă a nuielei, unul dintre copii a mulţumit lui Dumnezeu că a făcut-o pe mama lui mai dulce. Bătăile sporite au redus neascultarea, făcându-l pe copil să fie într-o armonie mai mare cu mama lui. El a interpretat aceasta ca însemnând a fi o mamă mai dulce.

5. A înţelege nevoile copilului însăşi natura copilului (alcătuirea naturală, constituţia fizică şi spirituală, fiinţa creată) face ca nuiaua să fie un element indispensabil în educaţia şi disciplinarea lui. Vom face, pe scurt, câteva comentarii referitoare la natura copilului şi apoi vom sugera câteva importante aplicaţii practice.

„Ei se rătăcesc de îndată ce se nasc, vorbind minciuni" (Psalmul 58:3; K.TV). Copilaşul, prin intermediul cerinţelor naturale după hrană, dezmierdare şi confort trupesc, învaţă curând că printr-o prezentare, în mod fals, a nevoii lui, va dobândi un exces de îngăduinţă. Dar, din cauza facultăţilor lui imature de a gândi, minciuna nu îi este

socotită păcat. *„Deci, cine ştie să facă bine şi nu face săvârşeşte un păcat”* (Iacov 4:17). *„Dar păcatul nu este ţinut în scamă câtă vreme nu este o lege”* (Romani 5:13). Copilaşul, necunoscând *„binele şi răul”* (Deuteronom 1:39), nu i se impută ca păcat minciuna aceasta.

Totuşi, copilaşii mint..Iar copiii se dezvoltă cu o mulţime de alte gânduri şi fapte egoiste care, atunci când vor ajunge la *„cunoştinţa binelui şi a râului”,* vor constitui *„trupul păcatului”.* Deşi acum ei nu pot fi învinuiţi, va veni un timp când, prin dezvoltarea înţelegerii, conştiinţa lor se va trezi; şi atunci, ei vor fi socotiţi vinovaţi din pricina acestor lucruri.

Copilul tău este într-un trup de carne neputincioasă. Instinctele date de Dumnezeu pentru împlinirea nevoilor şi dorinţelor trupului constituie un prilej permanent de a pofti. Instinctul în sine nu este păcat. Pofta cărnii este ceva natural (Deuteronom 12:15). Dar când cineva este *„atras de pofta lui însuşi şi momit”,* pofta zămisleşte şi *„dă naştere păcatului”* (Iacov 1:14, 15).

Nu poţi să-i scuteşti pe copii de viaţa de încercare pe care acest trup al cărnii (piele, sânge şi oase; toate dorinţele şi nevoile lui) o va aduce. (înspre aceasta se îndreaptă, de fapt, planul lui Dumnezeu). Dar poţi să fii pregătit şi să veghezi ca să îi educi astfel, încât să nu cadă pradă unui mod egoist de viaţă. Nuiaua este ajutorul tău divin. *„Nuiaua şi certarea dau înţelepciune...”* (Proverbe 29:15).

Înţelege-ne bine, noi nu vrem să insinuăm că poţi, prin educaţie, să-i faci pe copii să ajungă la experienţă creştină, ci vrem doar să spunem că mintea şi trupul trebuie dezvoltate la cea mai înalt-posibilă disciplină naturală. Aceasta nu va face altceva decât să ajute la convingerea Duhului despre păcat şi, în cele din urmă, la înţelegerea nevoii lor de un Mântuitor. Noi vorbim acum despre folosirea legală a legii.

Sentimente negative

Acum examinăm nevoile copilului. înţelegerea dezvoltării copilului ne ajută să înţelegem nevoile lui.

îngăduinţa faţă de sine şi un spirit nestăpânit, prin natură, cauzează nemulţumire emoţională. Nesiguranţa rezultă din lipsa de disciplină. Lipsa de autostăpânire generează mânie. Eşecul de a face după capul său duce la autocompătimire. Poftele neîmplinite rezultă în neastâmpăr obositor. Sentimentul de a fi tratat nedrept dă naştere la amărăciune. Din această cauză, **atât copilul, cât şi adultul au** o nevoie

înnăscută de **a fi** conduşi. Altfel, rezultatul va fi lipsa de scop şi de identitate. „ *Copilul lăsat de capul lui face ruşine mamei sale"* (Proverbe 29:15).

Când copilul se dezvoltă cu această conştiinţă a *„obligativităţii",* orice încălcare a standardului lui crescând produce un sentiment de vinovăţie. (Sentimentul de vinovăţie este o funcţie naturală, involuntară a mecanismului de autoprevenire al intelectului şi al spiritului). Copilul aflat la o vârstă foarte fragedă, care devine conştient de datorie şi caută să o urmeze, atunci când, din motive egoiste, nu o împlineşte, experimentează un sentiment de vinovăţie. Deşi funcţiile depline ale facultăţilor sufleteşti nu operează încă la capacitatea lor completă în copil, totuşi, copilul este împovărat cu un sentiment de vinovăţie şi dezgust faţă de sine.

Copilul care este aşa de împovărat cu dezgust faţă de sine devine şi mai netrebnic atunci când „i se ţin predici", când este ruşinat, ridiculizat, privat de unele privilegii, trimis în camera lui, pus la colţ sau când este bruscat şi ameninţat. Aceste lucruri provoacă într-adevăr mânia copilului. Părintele, prin asemenea acţiuni, amplifică problema. Copilul poate fi forţat, printr-una din aceste metode, să manifeste o ascultare temporară, dar inima lui plină de necurăţie este întărită în răul ei.

Clarificarea dezgustului faţă de sine

Eu cred că, de dragul clarificării, este bine să inserez aici definiţia mea despre „dezgustul faţă de sine". Dintr-o extraordinară ignoranţă, psihologia modernă susţine că problema majoră a omului constă în faptul că acesta „nu se iubeşte pe sine însuşi". Această interpretare se datorează eşecului de a înţelege asocierea sentimentului de dezgust faţă de sine, care provine din sentimentul de vinovăţie, cu motivaţia supremă a dragostei de sine.

Datorită felului în care am fost creaţi, noi, în mod natural, ne iubim pe noi înşine. Ne gândim la ceea ce este spre binele nostru^ *„Căci nimeni nu şi-a urât vreodată trupul lui, ci îl hrăneşte, îl îngrijeşte cu drag..."* (Efeseni 5:29).

Prin natura lui, fiecare om apreciază dreptatea şi o aşteaptă şi de la el însuşi. A nu o înfăptui înseamnă a experimenta sentimentul de autocondamnare şi a suferi durerile vinovăţiei. Duhul omului, dat de Dumnezeu, este înzestrat cu un judecător permanent, inerent, divin – conştiinţa.

Cu cât cineva apreciază mai mult propriul lui bine (se iubeşte pe sine însuşi), cu atât dispreţul faţă de sine însuşi va fi mai mare (acesta fiind sentimentul de vinovăţie) atunci când nu reuşeşte să-şi atingă propriile lui standarde de a face bine. Dezgustul faţă de sine care decurge de aici nu este altceva decât o automustrare pentru eşecul în a face bine persoanei pe care o iubeşte cel mai mult – lui însuşi.

Copilul sau adultul care se autodetestă, din cauza conştiinţei lui care îl acuză, îşi urăşte propria lui stare sau soartă – cu siguranţă datorită dragostei de sine. Cu cât cineva se iubeşte **mai mult pe sine, cu atât dezgustul** faţă de sine este mai **mare.** Dacă cineva s-ar urî cu adevărat pe sine, ar găsi o mare satisfacţie în lucrurile negative care i se întâmplă. Când un copil se autodetestă, el se condamnă pe sine însuşi pentru încălcări cunoscute ale conştiinţei şi pentru eşecul în a se ridica la înălţimea propriilor lui standarde.

Repet, sentimentul de vinovăţie demonstrează că, prin natura lui, copilul ştie în mod instinctiv că merită pedeapsa pentru eşecul lui moral.

Sentimentul de vinovăţie

Prin urmare, pentru a înţelege natura copilului, cunoaşterea prezenţei sentimentului de vinovăţie este esenţială în aplicarea, pedepsei. Bătaia (cu nuiaua sau cu cureaua) este indispensabilă pentru îndepărtareasentimentului de vinovăţie din copilul tău. **însăşi conştiinţa (natura) lui** cere pedeapsa.

Cele mai multe probleme psihologice îşi găsesc rădăcina în sentimentul de vinovăţie. Acesta apare numai acolo unde cineva se socoteşte, cu sinceritate, vrednic de a fi blamat. Se poate ca cineva să fie convins de vină într-un mod nepotrivit, dar, oricum, sentimentul de vinovăţie este autoincriminator.

Părinţii care încearcă să-i ruşineze şi să-i umilească pe copiii lor cu scopul de a le impune un comportament corect vor vedea că puterea unei conştiinţe vinovate ţine în frâu unele acţiuni, dar prin aceasta nu vor face decât să adâncească sentimentul fals de vinovăţie care îi va îndepărta pe copii de adevărata pocăinţă şi vindecare.

Sentimentul de vinovăţie nu este niciodată, în el însuşi, restaurator. Adică, el nu conduce la acţiuni mai puţin reprobabile. Din contră, sufletul chinuit de vină este rob faţă de orice ispită. Sentimentul de vinovăţie te îndepărtează de factorii restrictivi normali. Disperarea cauzată de vină anulează motivaţia de a face bine.

Teama de eşec reduce aşteptările. Sentimentul de vinovăţie reduce autoaprecierea până la punctul în care nu te mai aştepţi la altceva decât la eşec.

Această realitate i-a determinat pe psihologii moderni să considere drept vinovat însuşi sentimentul de vinovăţie. A acuza sentimentul de vinovăţie este ca şi cum te-ai ocupa de durerea cauzată de un dinte stricat, nu de dintele în sine.

Aceia care experimentează sentimentul de vinovăţie ca urmare a faptelor lor rele sunt văzuţi adeseori provocându-şi durere sau suferinţă lor înşile. Acest abuz de sine este o încercare inconştientă de a „plăti". Legea nescrisă a dreptului comun privitoare la răsplată cuprinde toată gândirea omului. Indiferent de vârstă, religie (sau lipsa ei), educaţie sau filosofie, ştim cu toţii că fapta rea merită şi se poate aştepta la pedeapsă. Această lege este însuşită chiar şi de aceia care îşi dau viaţa pentru a o contesta. Cu prima trezire a conştiinţei, copilul înţelege că aşa stau lucrurile.

Sufletul împovărat de sentimentul de vinovăţie strigă după loviturile şi cuiele justiţiei. Copilul tău nu poate încă înţelege că Ziditorul a fost biciuit şi pironit pe lemn în locul lui. Numai nuiaua poate să păzească sufletul lui până în ziua iluminării morale.

De aceea, sufletul omului nu îşi găseşte odihna până ce conştiinţa nu este împăcată printr-o privire cu credinţă la Mielul însângerat, răstignit al lui Dumnezeu. Sentimentul de vinovăţie este principalul martor al legii împotriva păcătosului. Sentimentul de vinovăţie este îngrădirea care îl închide pe cel osândit în suferinţa veşnică a păcatului lui. Asemenea unui procuror zelos, conştiinţa nu lasă cazul până ce nu s-a convins că s-a înfăptuit dreptatea.

Eu am văzut odată cum o fetiţă, când a fost prinsă săvârşind ceva rău, s-a întors cu spatele către părinţi, şi-a dat jos scutecul şi şi-a aplicat trei lovituri peste fundul gol. Jertfa, deşi drăgălaşă, nu a fost acceptată.

Nuiaua, nu colţul

Un băiat nu este bătut atunci când face istericale sau când nu ascultă. Se pare că îşi găseşte plăcerea în a face ceea ce i se porunceşte să nu facă. Cu cât se răzvrăteşte mai mult, cu atât devine mai nenorocit şi mai nefericit din cauza sentimentului de vinovăţie. Pedepsirea lui constă în faptul că este ciupit sau trimis să stea într-un colţ sau închis, uneori, într-o cămăruţă întunecoasă. Când iese de acolo, este mai

turbat ca oricând. Ar putea speria şi un balaur.

în timp ce stătea în colţ, el îşi spunea: „Nimeni nu mă iubeşte. Sunt tot aşa de rău ca şi Diavolul. Niciodată nu fac ceva bun." Acest mic individ este crescut pentru a-şi ocupa locul într-o celulă de închisoare. Mai mult, colţurile întunecoase şi camerele întunecoase dau naştere la întuneric în suflet. Numai nuiaua şi mustrarea aduc îndreptare. Ciupitul nu ar trebui niciodată folosit decât ca un instrument de educare în cazul **unui** copilaş care ciupeşte. într-un fel, copiii ştiu că nuiaua este partea ce li se cuvine. Ciupitul numai îi înfurie – le stârneşte mânia.

Binecuvântatul sentiment de vinovăţie

Sentimentul de vinovăţie este o parte esenţială a eului nostru natural, moral. Fără el, am fi ca un detector de fum fără alarmă. Dar, sentimentul de vinovăţie este numai un mijloc spre un scop, o stare temporară. Este durerea sufletului, ca atunci când atingem ceva fierbinte; este destinat să ne atenţioneze, să ne schimbe acţiunile. Este o mare binecuvântare să ai acest sentiment, este un semn al vieţii, o reacţie sănătoasă. Nu urmaţi sfaturile filosofiei moderne, încercând să eliminaţi sentimentul de vinovăţie printr-o tratare cu superficialitate a standardelor. Menţineţi standardele ridicate – aşa de ridicate ca şi persoana lui Cnstos. Lăsaţi să apară sentimentul de vinovăţie, şi, deşi ei sunt prea mici pentru a înţelege, îndepărtaţi-l cu ajutorul nuielei. Când va veni vremea, principiile crucii vor fi uşor de priceput.

Puterea de „eliberare"

Părintele deţine în mâna lui (sub forma unei nuiele) puterea de a elibera copilul de sentimentul de vinovăţie, de a-i curaţi sufletul, de a da învăţătură duhului lui, de a întări hotărârea lui şi de a-i da un început nou prin încrederea că toată datoria lui este achitată. *„Bătăile care rănesc curăţă răul si loviturile ajung la părţile lăuntrice"* (Proverbe 20:30, NASB). *(„Părţile lăuntrice"* este un mod arhaic de a spune „inimă".)

Despre lovituri *(„bătăile cu nuiaua"* -Evrei 12:6) se spune că sunt pentru suflet ceea ce sângele vindecător este pentru o rană. Copilul bătut corespunzător şi la vremea potrivită este vindecat în suflet şi restabilit la integritatea duhului lui. Un copil poate fi întors de pe drumul spre iad cu ajutorul bătăilor corecte. *„Nu cruţa copilul de mustrare, căci dacă-l vei lovi cu nuiaua, nu va muri. Lovindu-l cu nuiaua, îi scoţi sufletul din locuinţa morţilor"* (Proverbe 23:13-14).

Tată, ca mare preot al familiei, tu poţi să îndrepţi pe copilul tău spre înnoirea vieţii. Sentimentul de vinovăţie îi oferă lui Satan o carte de vizită şi o uşă de intrare la copilul tău. **Bătaia administrată în mod corespunzător** este **restauratoare ca nimic** altceva.

Nuiaua mângâietoare

II mângâi tu pe copilul tău cu nuiaua? Dacă nu ai văzut nuiaua ca pe un mijloc de mângâiere a copilului tău, n-ai înţeles rostul ei. *„Toiagul şi nuiaua Ta mă mângâie"* (Psalmul 23:4). *„// voi pedepsi cu o nuia..."(2* Samuel 7:14). *„Atunci le voi pedepsi fărădelegile cu nuiaua si nelegiuirile cu lovituri"* (Psalmul 89:32).

David, care a experimentat nuiaua corecţiei lui Dumnezeu şi a fost pedepsit pentru fărădelege, a găsit mângâiere în disciplinarea divină. El a fost mângâiat de nuia. Ea l-a încredinţat de puterea, grija, dragostea şi credincioşia lui Dumnezeu. Copiii au nevoie să ştie că cineva deţine controlul.

„Pedepseşte-ţi fiul atâta timp cât mai este nădejde si nu lăsa sufletul tău să îl cruţe din cauza strigătelor lui" (Proverbe 19:18; KJV). Folosirea adecvată a nuielei dă o nouă speranţă copilului răzvrătit. îndemnul este de a nu lăsa ca strigătele lui să te facă să reduci intensitatea sau durata bătăii. **Sentimentele unui părinte pot sta în calea unei curăţiri temeinice.**

Un copil nepedepsit nu este numai agitat şi iritabil în duhul lui, ci el face şi ca întreaga casă să fie tulburată. *„Pedepseşte-ţi fiul şi el îţi va da odihnă şi îţi va aduce desfătare sufletului*" (Proverbe 29:17).

S-a întâmplat o minune în seara asta aici

Recent, un cuplu tânăr cu cinci copii a venit la noi pentru sfat. Soţia devenise necomunicativă faţă de soţul ei şi irascibilă faţă de cei trei copii aflaţi sub vârsta de cinci ani. „Uneori simt că o să înnebunesc. Nu mai vreau să am alţi copii", a răbufnit, ea.

Au stat în casa noastră câteva zile, supunându-se cercetării noastre atente. După ce le-am dat unele sfaturi, s-au dus acasă şi le-au pus la încercare. Două săptămâni mai târziu, se aflau la o strângere unde eu vorbeam. Copiii au şezut toţi alături de ei pe bancă, fără să facă vreun zgomot. La urmă, tatăl, cu ochii plini de mirare, a exclamat: „S-a întâmplat o minune în seara asta aici şi nimeni nu pare să o fi remarcat!" în timp ce eu mă uitam după nişte cârje aruncate, el a continuat: „Un întreg serviciu divin şi nici măcar un piuit! Nu-mi vine să cred!" Puţină instruire şi puţină disciplinare, şi copiii le-au dat

„odihnă” şi *„desfătare”.* Ba mai mult, copiii erau în mod evident mai fericiţi. Mai târziu, mama lor a spus: „Acum cred că mi-ar plăcea să mai am copii”.

Bagheta magică

Nu vă gândiţi la nuia ca la o armă de apărare sau ca la un mijloc de etalare a forţei; gândiţi-vă la nuia ca la o „baghetă magică”. Părinţii care văd pentru prima dată puterile ei restauratoare sunt uimiţi. Imaginaţi-vă un copil, de orice vârstă, care este nefericit, plângăreţ, un tiran pentru ceilalţi copii. Când te uiţi la el, tot ce poţi vedea este interiorul buzei inferioare! Orice metodă de a-i aduce uşurare a eşuat. Copilul simte că trăieşte într-un teritoriu străin, ocupat. în mod evident, el plănuieşte ziua în care să se scuture de jug. Mituit, ameninţat, pocnit, el numai ajunge şi mai rău. Nu folosi nuiaua pe acest copil şi vei face din el un „nazist”. Eu şi acum mă minunez de puterea micii nuiele. După o scurtă explicaţie despre atitudini rele şi nevoia de a iubi, cu răbdare şi calm, aplică nuiaua pe fundul lui. într-un fel, după opt sau zece lovituri, otrava se transformă în dragoste debordantă şi mulţumire. Lumea devine un loc frumos. Ia naştere un copil nou. **Aceasta îl face pe adult** să privească **uimit nuiaua, încercând să vadă ce lucru magic se află în ea.**

Folosirea nuielei

A-mi face datoria

Când vine momentul să foloseşti nuiaua, trage aer în piept, relaxează-te, roagă-te: „Doamne, fă din aceasta o sesiune valoroasă de învăţare. Curăţă pe copilul meu de nervozitate şi răzvrătire. Fă ca să reprezint cum se cuvine cauza Ta în această chestiune-'. Nu lovituri bruşte. Nu voce ridicată. Copilul trebuie să fie în stare să anticipeze apropierea nuielei prin intermediul spiritului tău liniştit, hotărât, controlat.

La acest punct, intrat în panică, el se va grăbi să-şi demonstreze ascultarea. **Nu răsplăti niciodată ascultarea întârziată prin comutarea sentinţei.** Şi nu-l trage tu la locul curăţirii. Parte din educarea lui este ca, în supunere, el să vină acolo.

Totuşi, dacă abia acum începi să încerci să stăpâneşti un copil deja răzvrătit care fuge de pedeapsă şi este prea incoerent ca să asculte, atunci foloseşte orice forţă necesară pentru a-l domina. Dacă trebuie să te aşezi pe el ca să îl baţi, atunci nu ezita. Şi ţine-l aşa până capitulează. Dovedeşte-i că tu eşti mai mare, mai viguros, mai îndelung

răbdător şi că nu eşti impresionat de vaietele lui. înfrânge-l total. Nu accepta nicio condiţie de predare. Niciun compromis. Tu trebuie să stăpâneşti asupra lui ca un suveran binevoitor. Tu ai ultimul cuvânt.

Altfel, spune-i numai să se aplece peste pat; în timp ce se află în această poziţie, rosteşte o scurtă dojana în cuvinte alese cu grijă. (Trebuie să te asiguri că atenţia lui este complet îndreptată spre tine). încet, începe să-l baţi. Dacă o faci prea repede, s-ar putea să nu laşi timp suficient pentru producerea transformării interioare.

Rămâne la aprecierea ta măsura cea mai eficientă. Eu am descoperit că, de obicei, cinci până la zece lovituri sunt suficiente. Uneori, în cazul copiilor mai mari, mai ales dacă loviturile nu sunt îndeajuns de puternice, copilul poate să afişeze în continuare o atitudine rebelă. Dacă se întâmplă acest lucru, opreşte-te ca să-l instruieşti şi apoi continuă bătaia. Nu înceta niciodată acţiunea disciplinară până ce copilul nu s-a predat. Bătaia devine eficientă nu prin severitatea ei, ci prin convingerea cu care este aplicată. Bătăile nu trebuie să fie foarte dure acolo unde ele sunt aplicate cu consecvenţă. **Demnitatea ta calmă** va pregăti **terenul pentru o eficienţă sporită.**

Când copilul mai mare sesizează la părintele lui o postură de autoapărare, de competiţie, el va reacţiona la bătaie tot aşa cum ar reacţiona dacă ar fi lovit de un băiat mai în vârstă, mai solid de pe stradă. El va ajunge să fie supus şi atent, dar nu va avea respect faţă de tatăl lui. Acţiunile lui vor fi sub controlul tatălui, dar atitudinea lui nu se va schimba.

instrumente ale dragostei

Fă o lege din a nu folosi niciodată mâna pentru a bate. Excepţiile trebuie să aibă un temei foarte bine justificat. De obicei, părintele nerăbdător, ofensat personal, este cel a cărui mână se repede ca un şarpe. Prea ocupat pentru a-şi face timp pentru educaţia copilului, el izbucneşte: „Dă-te jos de pe spatele meu, lasă-mă în pace, nu mă mai deranja!" Mâna care pocneşte reprezintă o descărcare **a** propriei **frustrări a** părintelui.

Atunci când este vorba de copil, mâna este pentru a iubi, nu pentru arte marţiale. Mâna pe un fund înfăşurat în scutec este ineficace în privinţa bătăii, dar este eficientă în a cauza o deteriorare pe viaţă a coloanei vertebrale. Nu este nicio durere de suprafaţă la copilul astfel bătut. Durerea provocată de o asemenea bătaie este adânc în interior, similară unei căderi sau unui accident de maşină. Orice bătaie, pentru

a fi într-adevăr de învăţătură, trebuie să cauzeze durere, dar durerea să fie la suprafaţa pielii, acolo unde sunt localizaţi nervii. O usturime de suprafaţă va cauza suficientă durere, fără vreo leziune sau contuzie. Alege-ţi instrumentul în funcţie de mărimea copilului. Pentru cel sub un an, o ramură mică de salcie, (curăţată de noduri, care ar putea crăpa pielea), lungă de 25-30 de centimetri şi groasă de aproximativ 3,5 milimetri este suficientă. Uneori trebuie căutate alternative, precum o riglă de 50 de centimetri sau echivalentul ei într-un făcăleţ. Pentru copilul mai mare, este eficace o curea sau o ramură mai groasă dintr-un copac.

Un avertisment destinatarilor răsplăţii cu o piatră de moară

Sunt întotdeauna unii care acţionează la extremă. Aceştia ar putea folosi ceea ce s-a spus în legătură cu legitimitatea folosirii nuielei pentru a-şi justifica brutalitatea neîntreruptă faţă de copiii lor. Chiar acum îmi vin în minte câţiva dintre ei. Aceşti oameni care îşi maltratează copiii nu consideră că fac aceasta. Ei se autonumesc „educatori puternici". *„Dar pentru oricine va face să păcătuiască* („va răni" – KJV) *pe unul din aceşti micuţi care cred în Mine, ar fi mai de folos să i se atârne o piatră mare de moară şi să fie înecat în adâncul mării"* (Matei 18:6).

Forme de abuz

Puţini părinţi sunt, în mod indiscutabil, brutali. Dar, uneori, mulţi părinţi adoptă o manieră abuzivă sau aplică metode brutale.

Copilul este răzvrătit. Părintele dintr-o dată îşi iese din fire şi urlă. Asemenea unui vârtej, copilul este înşfăcat de braţ şi i se dau câteva scatoalce peste fund. Ochii părintelui scot scântei. Fruntea este încruntată. Pulsul creşte ameţitor. Furie este cel mai bun cuvânt pentru a descrie această stare. Trosc! Supus! „O să faci ce îţi spun eu. Nu o să te las să îmi faci tu mie una ca asta, micuţo!" Faţa roşie, muşchii încordaţi. Oricine se uită la faţa părintelui ar crede că a avut loc un război.

Nuiaua nu trebuie să fie o supapă de revărsare a mâniei părintelui. în viaţa de fiecare zi, mulţi oameni sunt cuprinşi de mânie şi simt nevoia de a lovi. Nu este loc pentru această tendinţă egoistă, răzbunătoare, în disciplinarea copiilor. Acolo unde nu binele copilului este motivaţia supremă, vor fi probleme.

Mie ruşine să spun că, **în cele mai multe cazuri, nuiaua** este

folosită **la capătul unei curbe** de **intoleranţă.** Părinţii obişnuiţi (părinţii obişnuiţi sfârşesc prin a avea copii obişnuiţi – capătul nefavorabil al unei scale) sunt destul de previzibili în reacţiile lor „disciplinare". Ei parcurg mai multe exerciţii de „încălzire" până când devin suficient de furioşi, încât să treacă la represalii împotriva copilului.

Un scenariu obişnuit

„Johnny, nu te mai urca pe scaunul ăla. Poate spargi ceva. Ai auzit ce-am spus? N-o să-ţi mai spun încă o dată. Ce vrei să zici prin,Nu"? Făceţi-am spus-în clipa asta. Mă auzi?!! Dă-te joos!!! De ce eşti aşa de tare de cap? Mă faci să înnebunesc! Asta este chiar ultima dată când îţi mai spun:

Dă-te JOS!!!"

La acest punct este o concurenţă între mama tulburată din punct de vedere emoţional şi băieţaş. Un cazan de mânie şi revoltă s-a format în mamă care, în acest moment, este aproape de furia generatoare de ucidere. Sunt exact aceleaşi sentimente care, în proporţie mai mare, şi în cei cu putere de stăpânire mai mică, duc la omor în fiecare zi. Ostilitatea ei răbufneşte. Ca un şarpe la atac, braţul ei devine asemenea unui lasou ce îl smulge pe copil de pe scaun şi îl roteşte în aer urlând. Cu cealaltă mână aplică pe fundul lui o avalanşă sălbatică de lovituri de karate cu palma. Copilul învârtit, cu umărul lui mic aproape dislocat, protestează prin ţipete. Mama şi-a descărcat mânia şi este gata de a reintra în rutina ei. Copilul dispare pentru a pune la cale o nouă aventură. Aceasta nu are mai multă asemănare cu disciplina decât are o bătaie de pe un teren de joacă.

Odată ce sentimentele de ofensă personală ale părintelui sunt eliminate prin acest act de violenţă (aşa se poate numi acesta în cazul descris mai sus), iar copilul dispare dinaintea ochilor lui sau pare a fi suficient de supus, încât să nu mai cauzeze necazuri părintelui, părintele este mulţumit. „Am rezolvat cu copilul. Un timp **nu-MI** va mai crea necazuri".

Un părinte care ia cu adevărat în serios lucrurile îl va instrui cu răbdare pe copil, pentru propriul bine al acestuia. Nuiaua trebuie însoţită de mustrare pentru a da înţelepciune. Prin mustrare nu înţelegem urlete şi ocări.

Chiar această conştiinţă a lipsei lor de autostăpânire este ceea ce îi reţine pe unii părinţi de la a folosi nuiaua. Propria lor viaţă este

aşa de ieşită de sub control şi plină de sentimentul de vinovăţie, încât îşi dau seama de incapacitatea lor de a fi obiectivi şi drepţi în aplicarea pedepsei. Faptul că ei nu vor să se pocăiască şi să aducă un echilibru în propria lor viaţă îi va frustra pe copiii lor de binefacerile unei întrebuinţări corecte a nuielei.

Unul dintre semnele folosirii deficitare a nuielei este lipsa instruirii care să o însoţească. *„Nuiaua şi certarea dau înţelepciunea”* (Proverbe 29:15). Acolo unde este doar o slobozire a mâniei părintelui, nu va exista nicio mustrare atentă, făcută cu răbdare şi cu gândul la binele copilului. Nuiaua trebuie văzută ca un ajutor în educaţie, în sensul că ea întăreşte mustrarea, nefiind nicidecum ultimul mijloc la îndemâna unei forţe superioare frustrate. Şi **mustrarea** fără nuia este tot aşa de deficitară.

Filosofia nuielei

Nuiaua instructoare

Creşterea unui copil sub tutela părinţilor înseamnă timp petrecut în atelierul moral al lui Dumnezeu pentru a fi pregătit pentru cetăţenia cerească.

Pe măsură ce copilul se dezvoltă, părinţii trebuie să parcurgă cu acurateţe guvernarea morală a Dumnezeului nostru cel Sfânt. Nuiaua este principalul ajutor tangibil pentru a-l face pe copil să înţeleagă judecata lui Dumnezeu – şi, mai târziu, harul lui Dumnezeu.

Pentru copilul mic, tatăl şi mama sunt păzitorii legii, protectorii adevărului şi cei care acordă pedeapsa şi răsplata. Părinţii sunt o fereastră prin care copilul dobândeşte primele lui impresii despre principiile de temelie ale guvernării divine. Dacă faci reguli şi nu le respecţi îndeajuns pentru a le aplica, prin aceasta faci o afirmaţie despre lege în general. Răspunsurile tale faţă de călcările de lege pun în scenă răspunsurile lui Dumnezeu. Prin folosirea nuielei, copiii vor înţelege responsabilitatea lor înaintea lui Dumnezeu. Dacă nu vom trata toate călcările de lege, răzvrătirile şi josniciile spiritului aşa cum Dumnezeu tratează păcatul, punctul de vedere al copilului asupra lumii va fi fals.

în armată se folosesc -în unele situaţii – cartuşe de război pentru a instrui pe militari cum să evite focul inamicului. A înlocui nuiaua cu ameninţări goale este pentru copiii tăi ca şi cum ai înlocui cartuşele de război cu cartuşe de manevră. Aceasta ar duce la omorârea ulterioară a militarilor.

Aşadar, folosirea corectă a nuielei este indispensabilă în vederea formării unei viziuni complete asupra lumii, pentru motivul că nuiaua întregeşte conceptul de lege şi responsabilitate. Dacă, în lumea aceasta, cei care deţin autoritatea nu cinstesc legea într-atâta, încât să o întărească prin pedepse, cum ar putea copilul să creadă că marele nostru Tată este altfel?

Frica de Dumnezeu

Copilul trebuie să ia în serios legea morală. *„Frica de Domnul este începutul înţelepciunii"* (Proverbe 9:10). Definind rădăcina păcatului, Pavel a spus: *„Nu este frică ele Dumnezeu înaintea ochilor lor"* (Romani 3:18). Folosirea corectă a nuielei inoculează copilului o frică sănătoasă.

Să nu cazi victimă redenumirii moderne a „fricii" drept „respect". Căci Isus a spus: *„Am să vă arăt de cine să vă temeţi. Temeţi-vă de Acela care, după ce a ucis, are puterea să arunce în gheenă; da, vă spun, de El să vă temeţi"* (Luca 12:5). Biblia face deosebire între cinste, dragoste şi frică: *„Cinstiţi pe toţi oamenii, iubiţi pe fraţi; temeţi-vă de Dumnezeu; daţi cinste împăratului"* (1 Petru 2:17).

Deşi nu avem *„un duh de frică",* noi, care înţelegem veşnicia, ne temem să ne aflăm în opoziţie cu *„Răzbunătorul"* oricărui rău. Reţine, tu îţi pregăteşti copilul pentru o trăire reală într-o lume reală, şi pentru a sta în faţa unui Dumnezeu real la o judecată reală când se va face o socoteală reală în vederea unei răsplăţi într-o veşnicie reală. Nu este o joacă: răsplătite sunt mari, dar pierderea este prea îngrozitoare ca părintele să nu facă din această chestiune o prioritate absolută.

A înţelege harul

Scopul pe care îl urmăreşte creştinul nu este doar supunerea copilului faţă de prescripţiile legii, ci şi ca acesta să înţeleagă harul lui Dumnezeu. Numai prin intermediul săbiei dezvelite a legii înţelegem noi harul. Albul este invizibil până ce nu este pus pe un fundal negru.

Legea este *„unpedagog al nostru spre Cristos"* (Galateni 3:24, CLV). Dumnezeu nu S-a putut arăta pe dealul Calvarului până nu S-a arătat mai întâi pe muntele Sinai.

Impunând cu stricteţe reguli ale casei prin legislaţie, responsabilitate şi pedeapsă, nu numai că îi înveţi pe copii să se teamă de Dătătorul legii şi să îl respecte, ci creezi şi prilejuri de a arăta ce este harul. Ce responsabilitate sacră!

Acum, după ce am clarificat unele chestiuni importante

referitoare la folosirea şi filosofia nuielei, să revenim la discuţia noastră despre educaţie.

Supunere selectivă

Nu trebuie să ascult de tine

Un obicei foarte supărător al unor copii este tendinţa lor înspre supunere selectivă. Ai încercat vreodată să atenţionezi pe un alt copil care acţionează cu nebăgare de seamă sau într-un mod periculos, ca apoi să ţi se răspundă cu obrăznicie: „Nu sunteţi mama mea, nu dumneavoastră puteţi să-mi spuneţi ce să fac?" (în asemenea cazuri, e mai mult ca sigur că nici mama lui nu poate să-i spună ce să facă). Acest răspuns demonstrează că, în ciuda ascultării arătate de copil faţă de părinţii lui, adânc înlăuntrul lui, el este complet răzvrătit. Nu este sub autoritate.

în cazul în care copilul ar sesiza o intenţie dubioasă la adult şi s-ar împotrivi la răpire sau la altceva de acest gen, o asemenea îndrăzneală ar fi foarte bună. Dar altfel, nu te autoamăgi fiind mândru de acţiunile copilului tău, de parcă ar fi vorba de fidelitate sau prevedere. Este răzvrătire, care este *„păcatul vrăjitoriei".* Chiar şi atunci când un alt copil, din respect pentru ce este bine, îl atenţionează pe tovarăşul lui, trebuie să existe supunere.

în fiecare copil este, prin natura lui, o conştiinţă a datoriei comune pentru *„binele fiinţei"* în general. Acest cod nescris se vede atunci când un copil spune altuia: „Nu trebuie să faci asta". Conştiinţa care nu este încă împietrită face constant apel la conformare la acest standard intrinsec. **Când un copil se răzvrăteşte împotriva mustrărilor drepte ale celui de o seamă cu el, el nu se răzvrăteşte numai împotriva tovarăşului lui, ci şi împotriva „poruncii legii" în general.** Nu, copilul nu este conştient (nici mulţi adulţi nu sunt) de „porunca legii". Se poate că el nici nu ştie ce înseamnă cuvântul „răzvrătire"; cu toate acestea, el acţionează exact cum acţionează un adult atunci când se află într-o stare de răzvrătire. Copilul îşi încalcă propia lui conştiinţă. El încearcă un sentiment de vinovăţie. îşi construieşte o barieră de mândrie, dragoste de sine şi va ajunge să se deteste pe sine însuşi. Un copil care este îmbărbătat sau lăsat să continue în felul acesta este destinat distrugerii lui morale.

Sora mai mare

Cele două fiice mai mici ale mele, de nouă şi, respectiv, unsprezece ani, se jucau cu nişte copii de care noi aveam grijă. Fetiţa

de doi ani a luat un obiect care nu îi era îngăduit. Sora ei mai mare, de paisprezece ani, i-a spus că nu are voie să se joace cu el şi a încercat să i-l ia. Micuţa s-a pus pe urlat. (Aceasta era modalitatea ei normală de a răspunde părinţilor ei – ei considerau normală o asemenea comportare).

Fiica mea de nouă ani, uimită de această comportare bizară, a venit şi a spus mamei ei. Deb, după ce a făcut cercetări, a descoperit că micuţa era foarte supărată pe sora ei mai mare despre care considera că nu are niciun drept să se lege de comportarea ei. Fetiţa de paisprezece ani a recunoscut că nu avea voie să o disciplineze pe micuţă. Imediat, soţia mea a iniţiat o sesiune educaţională. A luat obicetul interzis şi l-a pus înapoi pe podea, în faţa micuţei. Aţi putea spune: „Dar asta înseamnă ispitirea copilului!" Nu tot aşa a procedat şi Dumnezeu cu Adam şi Eva?

Micuţa s-a oprit imediat din plâns, a privit triumfătoare la sora ei şi s-a întins să apuce obiectul. Deb a spus: „Nu, nu ai voie să-l iei". Când micuţa totuşi l-a apucat, Deb, spunând

„Nu", a lovit-o peste mânuţă cu o nuia mică şi a lăsat în continuare obiectul la câţiva centimetri de copil. Văzând că obiectul nu a fost luat din calea ei şi presupunând că îi era permis să îl ia, ea s-a întins iarăşi înspre el. Din nou o lovitură şi o poruncă liniştită. După încă una sau două încercări, copilul a înţeles.

Atunci Deb a dat obiectul surorii mai mari şi i-a spus să îl pună în faţa micuţei pe podea şi să îi spună „Nu". Când fetiţa de paisprezece ani a pus obiectul în preajma surioarei ei, aceasta s-a întins după el, dar şi-a retras brusc mâna când i s-a spus „Nu". Apoi obiectul interzis a fost lăsat pe podea în mijlocul camerei de joacă unde, fără să îl mai atingă, ea s-a jucat în jurul lui pentru tot restul zilei. Fetiţa care înainte îi făcea nefericiţi pe toţi ai ei din cauza pretenţiilor ei a fost veselă şi simpatică toată ziua.

A menţine vie răzvrătirea

A da voie copilului tău să fie răzvrătit şi încăpăţânat, fie că aceasta este faţă de celălalt părinte, faţă de bunici, faţă de sora sau fratele mai mare, faţă de baby-sitter sau faţă de cei de-o seamă cu el, înseamnă a lăsa ca răzvrătirea şi încăpăţânarea să rămână vii. Sămânţa răzvrătirii există întotdeauna, aşteptând să aducă roade atunci când presiunile exterioare sunt micşorate. Poate că reuşeşti să deţii controlul asupra acţiunilor exterioare ale copilului tău, dar nu îi

formezi caracterul.

într-o familie supusă luminii lui Dumnezeu, copiii trebuie să fie într-o asemenea supunere generală faţă de principiul subînţeles al comportării, încât să fie gata să dea şi să primească mustrare unul de la altul. **în adunare noi toţi suntem răspunzători unii pentru alţii.** La **fel trebuie** să **fie şi în casele** noastre.

Mai mult, copiii mai mari sunt mai responsabili când li se încredinţează răspunderea faţă de copiii mai mici. Şi ce povară ia acest lucru de pe umerii mamei! Copiilor mai mici li se acordă întotdeauna dreptul la recurs. Dacă fratele mai mare abuzează de autoritatea lui, aceasta este o ofensă gravă. Copilul mai mic învaţă repede că a face o reclamaţie nefondată împotriva modului de disciplinare al fratelui mai mare înseamnă a primi o pedeapsă dublă. Responsabilitatea încredinţată copilului mai mare este o educaţie valoroasă. De asemenea, acest lucru reduce tensiunile deoarece copilul mai mare nu are sentimentul neajutorării în prezenţa unui frăţior sau surioare nestăpânite.

Mamă dragă, ai milă!

De multe ori am remarcat situaţia dificilă când unul dintre părinţi (de obicei tatăl, mai puţin sentimental) este hotărât în acţiunea de educare înspre ascultare, în timp ce celălalt (de obicei mama) se lasă uşor cuprins de milă şi ezită în a pretinde ascultare imediată. în timpul zilei, pe când tatăl este plecat, mama îi imploră, îi cicăleşte, îi ameninţă şi, după uri timp, ajunge suficient de supărată pentru a impune copiilor nevoia unei ascultări temporare.

Tatăl vine acasă de la serviciu şi se confruntă curând cu răzvrătirea şi neascultarea copiilor lui. Când îi bate, ei încep să plângă. Mama, slabă din punct de vedere emoţional, suferă atât de mult când îi vede pe copilaşii ei „maltrataţi" de acest „străin" care invadează domeniul lor, încât, în faţa copiilor, ea intervine în favoarea lor, punând sub semnul întrebării autoritatea lui.

Copiii învaţă curând să profite de sentimentele mamei împotriva judecăţii tatălui. Pe măsură ce marna devine din ce în ce mai criticantă la adresa tatălui şi mai protectoare faţă de copii, aceştia devin mai cinici şi mai împietriţi faţă de integritatea de caracter. Devin mincinoşi, manipulându-i pe adulţii aflaţi în discordie.

Tatăl vede că pierde autoritatea asupra copiilor şi se poartă dur cu ei. Mama, încercând să realizeze un echilibru, devine şi mai moale, şi

prăpastia dintre ei se lărgeşte. Copiii sunt marii păgubiţi.

Unul dintre părinţi nu trebuie **niciodată** să corecteze sau să pună sub semnul întrebării judecata celuilalt în prezenţa copiilor. Este mai bine pentru copilul tău ca tu să suporţi o nedreptate ocazională, decât să distrugi baza autorităţii printr-un dezacord făţiş.

O manifestare publică a problemelor în acest domeniu este atunci când vezi un copil care, fiind disciplinat de tatăl lui, începe să se roage de mama lui. Când un copil aleargă la mama, aceasta trebuie să apeleze la metode disciplinare cu tot atâta hotărâre ca şi tatăl.

Dacă tatăl încearcă să-l determine pe copil să-şi mănânce mâncarea de fulgi, iar copilul strigă după mama, atunci reacţia mamei trebuie să fie de a-l bate pentru faptul că a plâns şi nu a vrut să mănânce. El va fi apoi bucuros să aibă de-a face numai cu tatăl lui.

Noi am curmat devreme această tendinţă spre supunere selectivă. Când unul dintre noi îl bătea pe un copil şi acesta striga după celălalt, atunci celălalt părinte venea şi contribuia la bătaie. Două sau trei experienţe de acest fel şi copilul se hotăra că unul este îndeajuns.

După ce copilul a fost bătut, nu trebuie să i se permită să alerge la celălalt părinte pentru consolare. Este important ca el să-şi găsească mângâierea la cel care l-a bătut. Când Dumnezeu ne pedepseşte, aceasta este pentru a ne atrage la El, nu pentru a ne face să ne îndreptăm spre altcineva.

Mamă, dacă ţi se pare că tatăl este prea dur în modul în care îi disciplinează pe copii, este ceva ce poţi să faci. în timp ce el este plecat de acasă, educă-i şi disciplinează-i pe copii, pretinde-le şi aşteaptă de la ei ascultare imediată şi desăvârşită. Când tatăl va veni acasă, casa va fi în pace şi ordine. Copiii vor asculta întotdeauna de tatăl lor, nemaifiind necesar ca acesta să îi disciplineze.

Loviri întrucât soţiei mele îi revenise cea mai mare parte din consilierea acestei mame tinere, eu doar priveam cu uimire scena ce se desfăşura în faţa mea. Unul dintre copii (în vârstă de doi ani), văzând că nu i se acordă atenţie, a luat o jucărie din plastic reprezentând o piuliţă şi a început să lovească braţul mamei lui. Din când în când, se ridica şi o împungea peste faţă. Aceasta nu era o comportare nouă. Observasem şi mai înainte asemenea acte de violenţă gen *„calea lui Cain”* comise atât asupra frăţiorului lui, cât şi asupra mamei. într-una din zilele precedente, soţia mea l-a văzut cum a luat o roată de la o tricicletă şi a aruncat-o pe piciorul mamei lui. Ea a strigat: „Johnny (am

schimbat numele pentru a o proteja pe mama vinovată), o doare pe mama!". Şi, cu o voce plângătoare: „Nu o lovi pe mama!" Trosc! Roata de tricicletă a căzut din nou pe piciorul ei. „încetează, mă doare!" (Vă spun eu ce doare. Doare să vezi o mamă nenorocindu-şi copilul prin faptul că stă şi nu face nimic, iar această atitudine a ei va face un criminal din micul Johnny).

Ei, dar de data aceasta lucrurile au luat o altă turnură. Deoarece discuţia continua, micul Johnny s-a plictisit să o tot atace pe mama lui şi s-a întors spre soţia mea. După prima lovitură, aproape fără a-şi lua ochii de la mama copilului, şi fără să i se schimbe expresia feţei, soţia mea a luat o jucărie de plastic pe măsura celei din mâna lui. **Aceasta nu era cu scopul de a se lupta cu el, ci de a-l educa.** Mama este cea care a beneficiat cel mai mult de pe urma a ceea ce era pe cale să se întâmple. Când micul Johnny a lansat următoarea lovitură, soţia mea a replicat prompt, lovind şi ea. Ce surpriză! Ce este ceea ce Johnny simte în braţ? Durere, şi cumva este asociată cu lovitura acestei jucării. Johnny loveşte din nou. Şi din nou, răsplată promptă (adevărată educare). Johnny este foarte tenace; astfel, deşi nu a plâns, şi-a tras înapoi braţul dureros şi l-a examinat cu atenţie. Puteai să vezi cum funcţiona micuţul lui computer mental. Parcă pentru a-şi testa noua lui teorie, din nou, dar cu mai puţină forţă, a lovit. Lovitura instantanee venită în replică nu era diminuată în tăria ei. De data aceasta, am crezut că va plânge. Nu, după ce s-a uitat la mama lui, ca şi cum ar fi spus: „Ce este acest lucru nou?", din nou, cu şi mai puţină forţă, a lovit braţul soţiei mele. Eu mă gândeam: „Deb o va lăsa mai moale acum şi îşi va adapta lovitura la intensitatea diminuată a loviturii lui". Iarăşi soţia mea a lovit, aparent cu toată forţa pe care şi-a putut-o aduna, fără a fi nevoită să se ridice în picioare pentru aceasta. Poate vă întrebaţi ce făcea mama în tot acest timp. Mă credeţi sau nu, cele două femei au continuat să vorbească, soţia mea ca şi cum totul era în ordine, mama cu expresia feţei împărţită între uimire şi panică moderată. Johnny, suficient de dur, a arborat un zâmbet forţat pe faţa pe care se putea citi durerea şi plânsul. Spre uimirea mea, cu o pătrime din forţa iniţială, a lovit-o din nouă pe soţia mea. De data aceasta, ea s-a ridicat de pe divan pentru a returna lovitura; şi am auzit un şuierat ca la karate venind de undeva din interior. Speram.că Johnny se apropia de sfârşit cu învăţarea lecţiei. între timp, conversaţia murise în aşteptarea rezultatului. Trebuie că Johnny era urmaşul unor vikingi, căci a

continuat să mai lovească încă de vreo zece ori. De partea lui Johnny, loviturile erau din ce în ce mai uşoare până ce, după o scurtă zăbovire contemplativă, a dat o atingere uşoară ce a fost returnată cu o lovitură rapidă, puternică. El a lăsat piuliţa-jucărie să îi atârne, neputincioasă în mână, în timp ce studia faţa soţiei mele. Cred că era nedumerit văzând privirea relaxată, neamenințătoare. El era obişnuit să fie certat şi amenințat. Fusese învăţat să se aştepte la apariţia unui antagonism care să preceadă disciplinarea. Soţia mea nu i-a spus niciun cuvânt, aproape că nici nu s-a uitat la el, dar când a făcut-o totuşi, i-a adresat un zâmbet prietenos.

Ei bine, el era cu mult mai inteligent decât pisicuţa care învăţase să îşi ţină coada departe de bătător. S-a îndepărtat de soţia mea, a ridicat din umeri, a ţopăit din picioare, a zâmbit, şi-a examinat braţul şi a privit la piuliţa ce mai era încă în mâna lui. Am putut vedea cum o idee a apărut în căpşorul Iui. S-a întors spre mama lui şi a lovit-o peste braţ. In timp ce ea îşi freca braţul şi striga:, Johnny, m-a durruut!", soţia mea i-a înmânat piuliţa. Când Johnny a lovit din nou, tânăra mamă i-areturnat, curajoasă, lovitura. A fost nevoie doar de două sau trei repetări până ce el a învăţat această lecţie. Şi mama a fost cea care a fost învăţată. Dacă ea ar fi consecventă, Johnny ar fi dezbărat pentru totdeauna de tendinţa de a recurge la violenţă.

înţelegeţi că folosirea de către **adult a piuliţei-jucărie nu a** fost **un** substituent al nuielei. Aceasta nu a fost disciplinare, ci educare. Copilul lovea vesel cu jucăria. El nu era supărat sau răutăcios. Dacă acesta ar fi fost cazul, leacul ar fi fost nuiaua. Loviturile date înapoi îl învăţau că ceea ce el făcea era un lucru dureros şi nedorit. De asemenea, era învăţat că sunt şi alţii care pot să lovească, mai bine decât el. Cei mai'mulţi bătăuşi micuţi sunt vindecaţi prin intermediul unei confruntări cu un bătăuş mai mare. Copiii învaţă să nu mai ia în mână viespi, dacă au luat o dată una.

Ceea ce este greu de crezut pentru unii este că rezultatul acelei confruntări l-a făcut pe Johnny să o îndrăgească pe soţia mea. El pare a o iubi foarte mult şi strigă să îl ia în braţe când o vede prin apropiere. Copiii se simt bine în preajma cuiva care deţine controlul asupra manifestărilor lor emoţionale şi care îi face să cunoască limitele în cadrul cărora pot acţiona, începând de la această experienţă, şi cu ajutorul unor consilieri ulterioare, se vede o mare îmbunătăţire în mamă şi copil.

Vulpile mici strică viile

Tocmai ne-am întors de la cina pe care am luat-o împreună cu nişte buni vecini. Este un cuplu tânăr, simpatic, care nu de mulţi ani a început viaţa de familie. Sunt amabili şi sunt preocupaţi să-şi crească copiii într-un mod adecvat. Nu s-au făcut niciodată vinovaţi de duritate sau neglijenţă. Copiii sunt prioritatea lor. Dar, pe când stăteam de vorbă, mi-am adus încă o dată aminte că lucrurile mici, „nesemnificative", sunt cele care determină orientarea unui copil.

Băieţaşul de trei ani era împreună cu noi, jucându-se cu un animal mic, de cauciuc, de genul acelora cu care se joacă copiii în cada de baie. Se pare că el descoperise că mai era încă apă în el şi astfel a ţinut capra de cauciuc deasupra mesei şi a început să o preseze. Spre încântarea tuturor, şi mai ales a băiatului, capra a început să se uşureze de apă pe masă. După ce a râs bine, mama s-a dus în bucătărie să aducă o cârpă de şters.

Când ea a căutat să şteargă apa, micuţul a spus „Nu" şi a încercat să o împiedice să înlăture băltoaca pe care o făcuse. Ea l-a dat la o parte cu uşurinţă şi a şters apa. Atunci, supărat şi frustrat, el a bolborosit un protest şi s-a aruncat pe divan şi a început să plângă. Plânsul nu a fost prea tare şi nu a durat cinci secunde până când el a ţâşnit în picioare bosumflat, căutând să vadă ce altă distracţie îi mai stătea la îndemână. Totul a durat zece secunde.

Conversaţia s-a reluat în timp ce el a realizat prima dântr-o serie de călcări de lege cunoscute. S-a căţărat pe masă, ceea ce este întotdeauna ceva nepermis, şi apoi a căutat alte manifestări de sfidare. Cam după a cincea comandă, a încetat şi a trecut la următoarea călcare de lege. Conversaţia a continuat cu o singură întrerupere ocazională, când a fost mustrat. Acesta este exact acel caz care cere educare şi disciplinare consistente. A ignora aceasta, aşa cum au făcut ei, înseamnă a pierde copilul.

Ce a învăţat copilul? El a învăţat că mama lui este mai mare decât el şi că poate să-şi impună voinţa asupra lui. Aceasta va duce la faptul că şi el, la rândul lui, îşi va impune voinţa asupra fratelui lui mai mic. El a învăţat că nu trebuie să practice autocontrolul. Tot ceea ce el poate face, fiind suficient de mare pentru aceasta, este joc cinstit. Mânia care a fost lăsată să clocotească în inima lui a dus la răzvrătire. Deşi părinţii nu şi-au dat seama de acest lucru, acţiunile lui ulterioare au fost produsul inimii lui întinate.

Reacţia corespunzătoare

Reacţia corespunzătoare ar fi trebuit să fie în felul următor: „Johnny, iată aici cârpa, curăţă ce ai făcut". „Nu, nu vreau". Şi el continuă să se bălăcească în apă, ceva de genul balansării înainte şi înapoi, cu un umăr şi cu bărbia lăsate pe masă, neaplecându-se totuşi cu prea multă convingere în apă, aşteptând să vadă dacă mama lui îl va lăsa să facă aceasta. Răzvrătirea este în inima lui, dar în faţa lui se află o putere care îi este superioară, de aceea ezită. Ea spune încă o dată: „Johnny, şterge apa, acum!" (în cazul copiiilor mei, nu este nevoie decât de o singură comandă). Dacă el ezită şi acum, ea se duce după nuia. Şi dacă el încearcă în grabă să scape de bătaie ştergând apa, lucrurile tot nu se schimbă. Ea se întoarce cu nuiaua şi, aşezându-se în faţa lui, îi spune: „Johnny, ţi-am spus să ştergi apa şi ai ezitat, deci va trebui să te bat ca să nu mai eziţi şi data viitoare. Mama vrea ca băiatul ei să ajungă să fie înţelept ca tata, de aceea te voi ajuta să îţi aduci aminte să asculţi. Apieacă-te peste divan. Lasă-ţi mâinile jos. Nu te mişca, altfel va trebui să-ţi dau mai multe lovituri".

Apoi, încet, cu răbdare, ea îi administrează vreo zece lovituri peste picioarele goale. El strigă de durere. Dacă continuă să fie sfidător, zbătându-se şi apărându-se, sau afişând mânie, atunci ea se va opri un moment şi îi va vorbi din nou, iar apoi va continua să îl bată. Când va fi evident că el a capitulat complet, ea îi va înmâna cârpa şi îi va spune pe un ton foarte calm: „Johnny, curăţă mizeria". El, căit, va şterge apa. Pentru a testa şi a întări acest moment de supunere, dă-i o altă comandă. „Johnny, du-te şi pune-ţi toate jucăriile înapoi în cutie". Sau, „Johnny, adună toate hainele murdare şi pune-le în coş". După trei sau patru acte de ascultare împlinite cu credincioşie, laudă-l spunându-i ce ajutor „priceput" este. Pentru tot restul zilei, el va fi fericit şi ascultător. Transformarea este incredibilă.

Tocmai ai fost martor la posibilitatea de a avea un cămin liniştit şi un copil ascultător şi stabil din punct de vedere emoţional. Dacă vei fi consecvent în a răsplăti orice neascultare, fie ea în atitudine, ori în faptă, într-o săptămână vei avea un copil perfect ascultător şi vesel.

Nu am timp

Ei bine, ştiu exact ce gândesc unii dintre voi. „Dar eu sunt din cale-afară de ocupat. Nu am timp să observ şi să previn fiecare călcare de lege". **Dacă ai îndatoriri în** afara familiei **care te împiedică** să ***îţi*** creşti copiii aşa cum trebuie, atunci **dă-le înapoi diavolului** (spun

aceasta cu toată seriozitatea, chiar dacă e vorba de activităţi în cadrai bisericii) şi fă ceea ce Dumnezeu ţi-a încredinţat. Dacă, pe de altă parte, eşti prea. solicitat din cauza stării de haos din casa ta, atunci nu poţi să-ţi permiţi să faci altceva decât să fii perseverent în impunerea disciplinei; căci ai nevoie de odihna pe care o dă disciplina.

Chiar ieri, o mamă tânără cu copii mici a venit la noi acasă şi a relatat soţiei mele următoarea întâmplare:

„în dimineaţa aceasta, în timp ce eu coseam ceva cu maşina, fiul meu (are patru ani) a venit la mine şi mi-a spus:‚Mamă, te iubesc aşa de mult'. M-am oprit din cusut, m-am uitat la expresia sinceră de pe faţa lui şi. i-am spus:‚Mă bucur că mă iubeşti, pentru că şi eu te iubesc. Eşti un băiat aşa de drăguţ'. Când am dat să mă întorc spre maşina de cusut, el a spus:‚Ştii de ce te iubesc aşa de mult?',Nu, de ce mă iubeşti aşa de mult?',Pentru că mă faci să aduc în casă lemne pentru foc şi să fac ce îmi spui'."

Mama respectivă arată întotdeauna proaspătă şi relaxată. Ştiu că aceasta sună a îngâmfare, dar este adevărul gol-goluţ. Chiar şi un copil de patru ani se poate compara cu alţi copii şi poate să aprecieze călăuzirea părinţilor lui.

O nuia pentru a face nani îmi asigură odihna mea

Când copilaşul tău este suficient de obosit şi de somnoros ca să devină agitat, nu spori agitaţia lui permiţând continuarea cauzei şi a efectului. Pune-l pe micuţ la culcare. Dar ce te faci cu morocănosul care mai degrabă se văicăreşte, în loc să doarmă? Nu ceda. Fii hotărât cu el. Niciodată, după ce l-ai pus în pătuţ, să nu-i dai voie să se scoale. Dacă, după ce l-ai pus jos, îţi aduci aminte că s-a sculat doar cu puţin timp în urmă, nu-i răsplăti plângerea permiţându-i să se scoale. De dragul consecvenţei în educaţie, trebuie să rămâi pe poziţie. E posibil ca el să nu poată dormi, dar poate fi învăţat să stea acolo liniştit. El va ajunge repede să ştie că ori de câte ori este pus în pătuţ, nu există altă alternativă, decât să stea acolo. A se scula înseamnă a ajunge în linia de foc şi a fi bătut cu nuiaua pentru a se pune din nou jos. Totul va fi aşa de uşor ca şi punerea la culcare a unei păpuşi din cârpe.

Aceia care sunt consecvenţi de cele mai multe **ori** trebuie să folosească nuiaua destul de des. Aceia care sunt **întotdeauna** consecvenţi ajung să nu mai aibă nevoie de nuia aproape niciodată.

Copilaşul nu analizează şi nu cugetă la modalitatea cea mai eficientă de a-şi împlini voia. Prima dată când găseşte că este un lucru

neplăcut să fii pus în pătuţ, smiorcăitul va apare în mod spontan. Dacă dorinţa copilului este satisfăcută, atunci, cu următoarea ocazie de acelaşi fel, smiorcăitul se repetă. Dacă din nou i se face pe plac, reacţia lui prin smiorcăit este întărită. Prin faptul că cedează în faţa pretenţiilor copilului, părintele îl învaţă pe acesta să joace rolul unui „ştrengar". Deoarece aceste scâncete şi planşete menite să ducă la împlinirea dorinţei lui o vor face pe mamă, în cele din urmă, să se supere pe copil, este mai bine ca, indiferent de ceea ce simte mama, să se curme această tendinţă înainte ca ea să prindă rădăcini şi să devină o trăsătură de caracter.

Gândiţi-vă numai! Un copil care nu te bate la cap, nu se srfiiorcăie şi nu plânge după nimic! Eu am experienţa a cinci copii educaţi în acest fel. Gândiţi-vă la avantajul de a putea să îţi pui copiii la culcare şi să spui: „E timpul să facem nani" şi apoi să te pui jos şi tu, ştiind că ei vor fi toţi în pat, în linişte, şi atunci când te vei trezi.

Ascultare

O mamă, în timp ce citea o ediţie mai veche a acestei cărţi, era deranjată de fiica ei de un an care scâncea. Când mama a ajuns la porţiunea (de mai sus) despre a nu da voie copilului să se smiorcăie („Dacă sunt obosiţi, pune-i la culcare"), ea s-a hotărât să pună în practică cele citite. Şi-a pus fetiţa în pătuţ şi i-a spus să doarmă. Aceasta, deşi somnoroasă, a reacţionat cu strigăte de protest. Urmând instrucţiunile din carte, ea a bătut-o pe fetiţă şi i-a spus să termine cu plânsul şi să doarmă. înainte, micuţa fusese obişnuită să se zbată timp de o oră, plângând şi sculându-se în picioare, încât trebuia să tot fie certată şi reaşezată în pătuţ. Dar bătaia a avut ca rezultat încetarea plânsului şi a făcut-o pe fetiţă să stea liniştită. Mama a continuat să citească şi, după un timp, când şi-a ridicat ochii spre fetiţă, a observat că aceasta coborâse tiptil pe podea şi răsfoia o carte. Mama a zâmbit când a văzut ce dulce şi liniştită era micuţa. Fără a spune nimic, ea şi-a continuat lectura.

Citind mai departe în carte, ea a devenit conştientă de faptul că fetiţa nu o ascultase. „Dar este aşa de cuminte şi nu mă deranjează", s-a gândit mama. Apoi însă şi-a dat seama că problema nu era dacă micuţa o deranja sau nu, crdacă ea învăţa sau nu să asculte. A ajuns la concluzia corectă că lăsând-o pe fetiţă să şadă liniştită pe podea la picioarele pătuţului, unde, la urmă, va şi adormi, o învăţa, de fapt, să se răzvrătească împotriva legii. Din dragoste pentru fetiţă, mama s-a

deranjat pe sine însăşi şi a spulberat solitudinea liniştită bătând micuţa şi spunandu-i din nou să stea în pătuţ şi să doarmă. După câtva timp, copilul fără chef de somn dormea senin.

Mama de trei ani

Nu cu mult timp în urmă, în casa noastră, o fetiţă de trei ani se juca cu păpuşile. (Daţi-mi voie să fac o precizare: toate păpuşile copiilor trebuie să fie păpuşi **gen bebeluşi,** nu păpuşi „Bărbie". Fantezia care ia naştere din jocul cu păpuşi gen bebeluşi îl face pe copil să se joace de-a mama. Fantezia care ia naştere din jocul cu păpuşi Bărbie îl face pe copil să se joace de-a zâna cu sex.*,^\şa cum [copilul] gândeşte în inima lui, aşa şi este el"* (Proverbe 23:7, KJV).) Această fetiţă se juca de-a mama. Până cam în urmă cu un an, ea era neascultătoare şi răsfăţată. După ce le-am dat unele sfaturi, părinţii s-au pus cu hotărâre pe educarea şi disciplinarea ei. Astăzi ea este o fetiţă ideală, mereu ascultătoare şi veselă. A fost interesant rolul pe care ea şi l-a asumat faţă de păpuşa ei. In imaginaţia ei, păpuşa a început să plângă după ce i se dăduse o poruncă. Ea a certat-o, a întors-o cu fundul în sus şi i-a aplicat câteva lovituri. Apoi a rostit cuvinte de mângâiere şi îmbărbătare şi a lăudat-o pe păpuşă că a fost bună. Imita perfect tonul liniştit, plin de dragoste, şi fermitatea propriei ei mame.

în timp ce noi o urmăream pe furiş, ea îşi continua „rolul de mamă". Au apărut mai multe situaţii în legătură cu păpuşa ei, pe care le-a rezolvat prompt şi cu hotărâre, ca o veche profesionistă. De fapt, eu nu aş fi putut concepe mai bine asemenea scenarii. A spus copilului care plângea (păpuşii): „Nu! Nu e frumos. Nu poţi să primeşti asta acum. încetează cu plânsul". Pleosc! pleosc! cu nuiaua. „Dacă nu termini cu plânsul, mama va trebui să te bată din nou". Pleosc! pleosc! pleosc! „OK, încetează acum! Aşa e mai.bine. Vezi că te poţi juca mulţumită!"

Iată o fetiţă de trei ani pregătită deja să crească copii fericiţi, ascultători. Ea ştie exact la ce să se aştepte de la mama ei. Şi, ce este şi mai uimitor, ea ştie exact ceea ce mama ei aşteaptă de la ea. **Ea şi-a disciplinat** păpuşa din cauza atitudinii, nu **a acţiunilor.** Această fetiţă de trei ani este un produs aproape finit. Bătălia este câştigată. Dacă părinţii se vor menţine cu consecvenţă pe linia pe care deja i-au întipărit-o, copilul nu va fi decât o binecuvântare şi un ajutor.

Cerşetorii *nu* au de ales

Un copil nu trebuie **niciodată** să se văicărească şi să insiste

pentru a primi ceva. De acest obicei poate fi dezbărat uşor. **Nu da niciodată nimic** unui cerşetor, şi cerşetorul va pleca. În casa noastră, o modalitate sigură de a nu se împlini dorinţa cuiva era de a insista sau de a se văicări. Noi am stabilit principiul de a nu satisface dorinţele unui copil care insistă foarte mult să primească ceva. Dacă mergeam la magazin cu singurul scop de a cumpăra ceva pentru copii, iar unul dintre ei devenea nerăbdător şi începea să se smiorcăie după lucrul respectiv sau să-l ceară de două ori, era sigur ca nu urma să-l primească, ba chiar trebuia să se uite la ceilalţi copii cum îşi mănâncă îngheţata pentru care el insistase atâta. Dacă eu eram pe punctul de a-l lua în braţe şi el începea să plângă că vrea în braţe, nu-l mai luam până ce nu îşi îndrepta atenţia în altă parte – chiar dacă prin aceasta îmi cream mie un disconfort.

Poate că asociaţi această regulă de aplicat în casa voastră cu un strigăt permanent de injustiţie. însuşi gândul de a proceda astfel vă face să vă simţiţi ca un tiran. Dacă o să aplicaţi aceasta în mod consecvent în proporţie de 99%, nu veţi fi mulţumiţi cu rezultatele. Dacă un copil reuşeşte să obţină ce vrea prin planşete şi insistenţe, el va încerca acest procedeu de zece ori, până câştigă. Dacă experienţa se dovedeşte ineficientă, el va încerca alte metode care să servească interesului luiindiferent ce vârstă ar avea. Când cerşetorii nu au de ales, se vor hotărî să nu **mai** cerşească.

Calea aspră

Timp de doi ani după primul nostru copil, soţia mea nu a mai putut să rămână însărcinată şi, când în cele din urmă a rămas, a avut un avort. După încă trei ani, micuţul al cărui nume îl alesesem cu cinci ani mai devreme s-a născut în-sfârşit. Primul nostru băiat! Soţia mea a fost foarte aca-, părătoare. La vârsta de un an, el era aşa de ataşat de ea, încât eu trebuia să înaintez o cerere cu mult timp înainte dacă vroiam să petrec câtva timp împreună cu ea. Nu mai era pericolul de a mai avea alţi copii. El nu putea fi lăsat cu o baby-sitter decât dacă aceasta era binecuvântată cu surzenie. Eu nu ştiam prea multe despre creşterea copiilor şi credeam că aceasta era o perioadă care va trece. Un prieten care avea mai multă experienţă ca tată a fost cel care ne-a învăţat pe amândoi.

Soţia mea a fost sclava voinţei copilului până în acea zi decisivă din aprilie. Parcă îl văd şi acum pe prietenul meu îndreptându-se spre maşina din care despachetam lucrurile după o excursie făcută

împreună cu membrii adunării. In timp ce alţi conspiratori stăteau ascunşi undeva în spate, el a ajuns lângă soţia mea, a întins mâinile şi!—a înşfăcat pe Gabriel şi a spus: „îl iau”, şi dus a fost.

Eu nu am putut înţelege atunci ce vroia el cu acel puşti nărăvaş, plângăcios, disperat, care se întindea peste umărul lui strigând către mama lui să îl elibereze. Complicii lui au format un zid în spatele lui, parcă pentru a împiedica orice eliberare. Eu mă gândeam că acei indivizi induşi în eroare vor dori curând să ni-l aducă înapoi, întocmai cum cineva ar vrea să returneze gripa donatorului ei.

Pentru soţia mea, a fost opusul naşterii. Ea era înţărcată. După câteva ore, „educatorul” a revenit cu un Gabriel nou care râdea şi se bucura de tovărăşia bărbaţilor. El nu a alergat la mama lui, nici nu şi-a reluat plânsul.

Spre uimirea noastră, din acel moment cordonul ombilical a fost tăiat, iar noi am dobândit un băieţel a cărui lume era mai largă decât braţele mamei lui. Ha! Iar eu mi-am redobândit soţia! Următorul băieţel a fost în curând pe drum, şi el nu a mai ajuns să fie o prelungire a chipului mamei.

In timp ce roţile se învârt

Când soţia mea îngrijeşte de copiii fraţilor, se ştie deja că face aceasta cu condiţia să avem deplina libertate de a-i disciplina şi educa. Noi încercăm să fim realişti şi să dăm dovadă de înţelepciune atunci când stabilim ce anume poate fi realizat în timpul pe care îl avem la dispoziţie. Luăm în considerare încrederea copilului în noi, cât este el de familiarizat cu metodele noastre, sensibilitatea părinţilor şi starea emoţională a copilului.

Cu un anumit prilej, Deb îngrijea de un grup de circa zece copii şi bebeluşi provenind din familii diferite care participau la un seminar. întâiul copil al unui cuplu, în jur de un an şi trei luni, era din cale-afară de răzgâiat şi se vedea asta. Fusese învăţat să se aştepte la atenţie şi mângâiere necurmate. Drept urmare, era un copil foarte năzuros. Ii lipsea „slujitoarea-mamă” şi se văita – nu numai în genul: „Sunt trist şi singur, nu vrea cineva să mă iubească?”, ci „Sunt supărat. Lucrurile nu se desfăşoară aşa cum îmi place mie. De fapt, unde este mama mea? O să fac pe fiecare să plătească pentru acest tratament. Aceasta va fi o seară pe care nu vor vrea să o repete. O să am eu grijă de asta!”

Copiii erau aşezaţi cu toţii în jurul mesei pentru a lua o gustare. După câteva minute, micul individ a început să se bosumfle. Nu-i

plăcea mâncarea sau tovărășia. S-a dat jos și a început să se văicărească. Arătându-i mai multă îngăduință decât ar fi făcut-o față de unul de-ai noștri, soția mea i-a înmânat o bucățică de cartof pai de care înainte păruse că este încântat. Consecvent atitudinii lui, el a aruncat-o sfidător pe podea.

Mereu răbdătoarea mea soție, care de altfel era acum foarte ocupată, l-a luat și l-a așezat pe un scaun mare, moale, și i-a întins o patină cu rotile colorată strălucitor. S-a întrerupt pentru moment din activitatea ei pentru a-i arăta ce amuzant era să o ții întoarsă și să îi răsucești roțile. „Vezi, întoarce și tu roțile", a spus ea. Sfidător, el și-a întors fața în altă parte. Acest copil, de altfel dulce, și-a format (mai degrabă părinții i-au format) o atitudine egoistă și răzvrătită. Dacă va fi lăsat de capul lui, el va *„aduce rușine mamei lui".* Soția mea avusese întotdeauna o simpatie deosebită pentru acest copil și a durut-o să-l vadă adoptând o asemenea atitudine obraznică.

Ea a hotărât că sosise vremea de a scoate lucrurile la lumină. A lăsat în pace pe ceilalți copii care, fericiți, cercetau și rearanjau totul pe masă, și a mers repede după nuia (lungă de 30 de centimetri și cu diametrul de aproximativ grosimea unei macaroane). Din nou a așezat patina în fața lui și, pe un ton blând și jucăuș, i-a spus: „învârte roata!" El și-a întors iarăși capul sfidător, smiorcăindu-se. Ea i-a demonstrat încă o dată ce frumos se învârte roata și a repetat porunca. Din nou, sfidare.

De data aceasta, fiind sigură că el a înțeles foarte bine că era vorba de o poruncă, ea a pus mâna lui pe roți, a repetat porunca și, întrucât nu a urmat ascultarea, l-a lovit cu nuiaua peste piciorușe. Din nou, cu o voce blândă, dar fermă, ea i-a poruncit să învârtă roata. încăpățânarea moare greu. Soția mea i-a chemat aproape și pe ceilalți copii pentru a le demonstra ce amuzant e să învârti roțile. Trăgându-și mâna cât mai departe posibil de patină, el și-a acoperit mâna dreaptă cu stânga – în mod vizibil pentru a-și întări hotărârea, sau pentru a o demonstra. După aproximativ zece manifestări de sfidare încăpățânată, urmate de zece lovituri de nuia, el și-a supus voința celei care era mai mare decât el. învârtind roata, el a făcut ceea ce orice ființă omenească cu judecată trebuie să facă – s-a smerit înaintea „celui mai mare" și a recunoscut că nu interesele lui sunt supreme. După o învârtire invidiată, soția mea s-a întors la alte îndeletniciri.

Câteva minute mai târziu, ea a remarcat că băiețelul cu pricina

învârtea rotiţele şi râdea împreună cu ceilalţi copii – faţă de care, înainte, nu arătase decât dispreţ. Atitudinea ursuză dispăruse complet. în locul ei era acum mulţumirea şi tovărăşia cu ceilalţi copii. „Nuiaua" a fost la înălţimea promisiunii Bibliei referitoare la ea. Când părinţii au fost informaţi despre transformarea survenită, şi-au intensificat programul educaţional.

Educaţie de protecţie

Există un anumit gen de educaţie care nu are nimic de-a face cu formarea caracterului. Ea doar protejează viaţa şi sănătatea copilului. Exemplele pe care le voi da pot părea unora dure, dar eu am experimentat, împreună cu mulţi alţii, că acest mod de abordare este atât eficace, cât şi protector.

Protecţia faţă de puşcă

Fiind o familie amatoare de vânat, întotdeauna au existat puşti în casa noastră. în cazul celor mici, am avut foarte mare grijă să ţinem puştile departe de atingerea lor. Dar, gândin-du-ne la posibilitatea ca, mai devreme sau mai târziu, ei să vină în contact cu o puşcă încărcată, i-am educat în vederea protecţiei lor.

Pentru copiii noştri, am pus o armă de vânătoare veche, nefolosită şi descărcată, într-un colţ din camera de zi. După ce treceam micuţul prin sesiunile de „Nu" şi lovirea peste mânuţă, el ştia că nu are voie niciodată să se atingă de arme. în fiecare zi copiii noştri se jucau prin preajma puştii, fără să o atingă. Nu a trebuit niciodată să fiu îngrijorat că dacă vor merge în casa cuiva şi vor vedea acolo o puşcă, se vor atinge de ea. Eu nu mi-am asigurat casa împotriva puştii, ci mi-am asigurat copiii împotriva puştii.

Soba fierbinte întotdeauna am avut o sobă cu lemne pentru gătit şi încălzit. Copiii mici, care încep să meargă de-a buşilea, pot să se aleagă cu arsuri grave dacă ajung în contact cu o sobă foarte fierbinte. Eu am văzut la unii nişte cicatrice îngrozitoare. Noi însă nu ne-am temut, cunoscând eficienţa educaţiei. Când a fost făcut primul foc, toamna, l-am dus pe micuţ aproape de sobă ca să vadă încântătoarele flăcări. Desigur, el a vrut să pună mâna, şi atunci l-am ţinut de-o parte până ce soba a fost suficient de încinsă ca atingerea ei să provoace durere fără o arsură serioasă – am probat-o mai întâi cu mâna mea. Am deschis uşa sobei îndeajuns de larg ca el să fie atras de flăcări. Apoi m-am dat la o parte. Inevitabil, copilul a alergat la sobă şi a atins-o. Exact când mâna lui a atins soba, eu am spus: „Arde!" De obicei era

nevoie de două, uneori de trei repetiţii, dar copiii au învăţat lecţia. în afara acestei sesiuni educaţionale, în urma căreia nu s-a format niciodată nicio băşică, niciun copil nu s-a ars. Educaţia a fost aşa de eficientă, încât, dacă voiam să-i văd cum fac un salt înapoi, tot ceea ce trebuia să fac era să zic: „Arde!!", şi săreau ca arşi şi din faţa ceaiului cu gheaţă.

Sentimentul de scufundare

Când au început să se nască copiii noştri, în curtea casei noastre se afla un iaz. Când au început să meargă primprejurul casei, i-am urmărit întotdeauna îndeaproape. Totuşi, conştienţi de posibilitatea ca vreunul să iasă din raza noastră vizuală, ne-am grăbit să începem instruirea lor. într-o zi călduroasă de primăvară am urmărit primul tur de paşi împleticiţi înspre apa îmbietoare. Ea s-a jucat pe margine până ce a găsit o modalitate de a coborî pe mal până la apă. Eu stăteam prin preajmă şi o priveam cum s-a aplecat deasupra oglinzii de o culoare strălucitoare a apei. Pleosc! A căzut în apă. Brrr, era rece. Eu mi-am înfrânat neliniştea suficient de mult timp până ce ea s-a ridicat deasupra apei şi a dat semne că nu mai poate respira. Când a apărut panica (atât la mine, cât şi la ea – ca să nu mai vorbesc de mama ei), am tras-o afară şi am certat-o că s-a dus aşa de aproape de iaz. Nu înghiţise deloc apă şi nu a fost nevoie de reanimare – ci doar pentru soţia mea, căreia i-au trebuit câteva ore până a început să respire normal. Am repetat acelaşi procedeu cu toţi ceilalţi copii. A fost nevoie doar de o singură experienţă pentru fiecare dintre ei ca să înveţe respectul pentru apă. Şi, desigur, noi am scăpat de o grijă.

Totuşi, am avut probleme cu unul dintre ei. Este vorba de fetiţa care a devenit mobilă la o vârstă foarte fragedă; la patru luni mergea de-a buşilea, iar la şapte luni umbla. Avusese întotdeauna o capacitate uimitoare de coordonare a mişcărilor. Nu cădea. Eu m-am obosit să tot fac drumuri la iaz. Atunci, pentru a o învăţa lecţia, am împins-o. O, ea nu a ştiut asta. în timp ce era aplecată asupra apei, am împins-o cu piciorul. Până în ziua de astăzi eu cred că dacă o lăsam, ar fi înotat. Oricum însă, această experienţă a speriat-o suficient de mult ca să nu mai dorească să se joace în preajma iazului.

Nu, nu au rămas cu frica de apă. La vârsta de patru ani, copiii mei ştiau cu toţii să înoate. Totuşi, am continuat să îi supraveghem îndeaproape şi niciodată nu a fost nevoie să împrejmuim locul. Instruirea a fost eficace. Nu încercaţi să procedaţi la fel până ce nu

sunteţi siguri că puteţi deţine un control deplin asupra tuturor situaţiilor.

ieşiţi repede!

Iarna trecută, cele două fete ale mele, de nouă şi unsprezece ani, călătoreau împreună cu mine într-un vechi camion militar. Drumul pavat cu pietriş era accidentat şi cu hârtoape. Când m-am oprit la o intersecţie, am auzit cum bateriile de 12 volţi localizate chiar în spatele scaunelor s-au scurtcircuitat şi au început să scoată scântei. Se putea produce în orice moment o explozie cu împrăştiere de acid de la baterii. Fetiţele habar n-aveau ce se întâmplă. Totuşi, când le-am spus: „Ieşiţi repede!" (de data aceasta pe un ton ridicat), ele nu au întrebat „De ce?" Eu am sărit imediat afară pe partea mea şi am alergat să deschid uşa lor care, de obicei, era blocată. De îndată ce am deschis uşa pe partea mea, am privit peste umăr să văd ce fac ele. Dispăruseră. Uşa era tot încuiată, iar geamul era deschis doar până la jumătate. Dar ele nu se vedeau nicăieri. Când am trecut de partea cealaltă a maşinii, le-am văzut stând ghemuite pe drumul pietros, cu mâinile şi genunchii juliţi. „Cum aţi ieşit din maşină?", le-am întrebat. „Prin geam", au îngăimat ele. „Cu capul înainte?", le-am întrebat. „Ne-ai spus să ieşim repede", a fost răspunsul lor acuzator.

Fiul meu, care venea într-un alt camion în spatele meu, a spus: „Nu ştiam ce se întâmplă. Dintr-o dată, amândouă au ieşit zburând prin geam, cu capul înainte, şi au aterizat pe drum". Eu le învăţasem să sară la comandă. Aşa au şi făcut. Poate va veni o vreme când siguranţa sau supravieţuirea lor vor depinde de o ascultare imediată. „Păzea!" sau „Culcat!" au salvat vieţile multora.

Educă pentru realitate

Lumea este uneori un loc ostil. Copiii trebuie să înveţe de timpuriu sa fie precauţi. Nu crea în copiii tăi un sentiment distorsionat al realităţii. învaţă-i despre înălţimi şi căderi, despre arme de foc, despre pericolul cuţitelor şi al foarfecelor, avertizează-i împotriva betelor ascuţite şi a sârmei de la umeraşe, împotriva grozăviei focului şi a pericolului otrăvurilor şi curentului electric. Ţine-le lecţii. Fă exerciţii cu ei. Arată-le exemple. Pune-i în faţa morţii – moartea unui animal îndrăgit sau victima unui accident. Acest lucru trebuie făcut cu un respect calm, încrezător, nu cu frică. Nu exagera. Unul sau două exemple pentru un copil de trei ani este suficient. Ocroteşte-le mediul în care se mişcă ei, dar nu-i ţine rupţi de realitate. Pune-i în faţa ei în

măsura în care ei pot să o înţeleagă şi la un nivel corespunzător maturităţii lor. Scopul este de a-i educa pentru a nu fi luaţi prin surprindere de asalturile exterioare şi de a-i face înţelepţi din punct de vedere pământesc atunci când va sosi vremea să se confrunte direct cu lumea în care trăiesc.

O simplă pocnitura din degete

Eu sunt Generalul. Soţia mea este ajutorul şi consilierul meu – următoarea la comandă atunci când eu lipsesc de acasă. Eu conduc cu bunăvoinţă. **Dragostea** şi **respectul sunt** principalele **mele instrumente** de convingere. Eu conduc, nu comand dintr-un buncăr îndepărtat. Ai mei ştiu că eu sunt gata să-mi dau viaţa pentru ei; drept răspuns, şi ei sunt gata să-şi dea viaţa pentru mine. Este o bucurie şi o mândrie pentru ei să facă parte din echipă. A asculta pe loc de o poruncă este partea lor din munca în echipă. Făcând astfel, echipa noastră de acasă funcţionează lin şi obiectivul nostru comun este realizat.

Eu i-am învăţat pe copii întâi să asculte şi să pună întrebări mai târziu. Când erau mici şi îi puneam în diferite locuri, ei au învăţat să facă imediat ce am spus. Dacă vreodată se întâmpla să nu asculte imediat de o poruncă, „făceam instrucţie" cu ei. „Stai jos! Nu vorbeşti până nu îţi spun eu!" Evident, nu era vorba de răzbunare. Totul era făcut într-un mod cât se poate de plăcut, de obicei chiar cu o notă de amuzament. „Scoală-te!", îi spuneam. „Acum vino aici! Du-te şi atinge uşa!" Şi, înainte de a ajunge acolo: „Stai jos!" Buf!. se lăsa jos. „Acum du-te în camera ta şi fă curat!" întocmai ca nişte soldaţi micuţi, mândri, se duceau să-şi îndeplinească sarcina.

Dacă vreunul dintre ei avea o atitudine necorespunzătoare, era bătut cu nuiaua – fără grabă sau duşmănie, reţineţi. Neglijenţei sau lipsei de îndemânare i se acorda un timp de răbdare şi har, dar răzvrătirea era pedepsită cu nuiaua.

S-ar putea ca aceste lucruri să creeze impresia de răceală şi duritate. Sper totuşi că nu; căci totul a fost făcut cu căldură şi dragoste, într-un mod prietenesc, şi a dat naştere la nişte copii şi adulţi încrezători, liniştiţi, silitori, fideli. De fapt, ca urmare a consecvenţei noastre, copiii au fost rareori pedepsiţi cu nuiaua. Ei au învăţat curând că orice călcare de lege îşi primeşte „o dreaptă răsplătire". Ei ştiau foarte bine că orice ascultare întârziată însemna o întâlnire cu nuiaua. Ascultarea întârziată era considerată neascultare. O asemenea

fermitate însoţită de consecvenţă oferă un. sentiment de siguranţă.

Şi în ziua de astăzi, fără să fie nevoie să mă uit la copii, nu am decât să pocnesc din degete şi să arăt spre podea, şi cu toţii (inclusiv cei înalţi de peste 1,80) se aşază jos. Sau arăt spre uşă, şi toţi se îndreaptă într-acolo. Când o vizită se transformă într-o şedinţă de consiliere, este esenţial să existe un răspuns imediat, în linişte, din partea copiilor. Odată am dat semnalul de evacuare în aşa fel, încât musafirii nu şi-au dat seama de ce toţi copiii au plecat brusc din cameră. învaţă-i pe copii să sară la comandă. Va fi mai bine pentru ei, îi va face pe ei mai simpatici – ceea ce presupune că vor fi iubiţi mai mult.

„Dezvătarea" de oliţa

Gata cu scutecele în timpul unei călătorii misionare pe care am făcut-o în America Centrală, am fost uimiţi de practica indienilor primitivi Maya: nu-şi înfăşau copilaşii înainte de a-i băga în sacul în care-i cărau. Toţi copiii sunt învăţaţi să stea pe oliţă. După ce am făcut experienţe cu ai noştri şi după ce i-am observat şi pe alţii, am descoperit că bebeluşul se naşte învăţat pentru oliţă. Părinţii îi „dezvaţă" prin faptul că îi forţează să se obişnuiască să facă în pantaloni. în copil există instinctul de a protesta în faţa mişcării din intestine. Dă din picioare, se încordează şi se smiorcăie. Fiind receptivă la semnalele de avertizare (după ce schimbase şaisprezece mii trei sute treizeci şi şapte de scutece cu primii trei), soţia mea a încercat de timpuriu practica oliţei cu ceilalţi care au urmat. Când realiza că micuţul era pe punctul de a „face ceva", ea se ducea după oliţă şi rezema copilul dezbrăcat de picioarele ei, în poziţia de şezând cu picioruşele îndepărtate. La început, un mic şuvoi de apă caldă provoca slobozirea unui „sunet" iminent. După ce copilul începea să urineze, ea spunea: „Pşş! Pşş!" Cu alte ocazii, dacă nu fusese pe faţă şi mişcarea intestinelor era deja în curs de desfăşurare, îl ducea repede pe copil în baie pentru ca el să îşi termine treaba la toaletă, în timp ce ea îi spunea, din când în când: „Fă! Fă!" Chiar dacă micuţul îşi făcuse deja treaba, tot îl mai punea pe oliţă pentru a accentua învăţarea. El a ajuns să identifice sunetul cu funcţionarea muşchiului. Copiii noştri au învăţat aşa de bine să recunoască comanda din voce, încât, trebuia să fim atenţi cu pronunţarea cuvântului „Fă!"

Unele mame neîncrezătoare mi-au spus: „Tu eşti cei care este învăţat pentru oliţă, nu copilaşul". întocmai cum o mamă ştie când

copilul ei este flămând sau somnoros, la fel ea poate să-şi dea seama când acesta are nevoie de oliţă. Bebeluşul de trei săptămâni face tot ce poate el pentru a-şi comunica nevoile.

Şi soacra mea a fost sceptică până în ziua în care soţia mea i-a spus: „Opreşte maşina, micuţul vrea să îşi facă treaba!" După ce Deb a revenit cu un micuţ de trei luni complet uşurat, soacra mea a fost convinsă.

Pentru un timp, baia noastră a devenit capătul unui pelerinaj pentru aceia care erau în căutarea credinţei în învăţarea copilului pe oliţă. De multe ori fetiţele noastre, cu feţele roşii, priveau la un nor mare de martori uimiţi care stăteau în aşteptare în baia noastră mare.

Să nu înţelegeţi greşit, copilul nu este pus să stea mult timp pe oliţă. Nu este vorba de niciun disconfort pentru copil. Sugarul se obişnuieşte repede să se uşureze în mod regulat, la un interval de circa două ore, sau în funcţie de perioadele de masă şi de somn.

Furtunul atunci când face pe el

Un bun prieten şi vecin avea un băieţel mare de trei ani care stătea afară bătând cuie cu ciocanul şi făcea „treaba mare" în scutec. Eu am sugerat că era timpul să aibă o discuţie cu puştiul „ca între bărbaţi" referitoare la implicaţiile asupra mediului înconjurător datorate faptului că aducea o contribuţie aşa de mare în plastic la gunoiul oraşului. Tatăl mi-a explicat că nu vroia să cauzeze un sentiment de vinovăţie sau să înăbuşe personalitatea tânărului bărbat. Eu am înţeles prea bine temerile lui, căci am văzut cum părinţi neatenţi, nervoşi, au provocat dereglări emoţionale în copiii lor prin intermediul unui limbaj verbal inadecvat. I-am sugerat, aşadar, un exerciţiu educaţional.

Mai întâi i-am scos în evidenţă faptul că mama băieţaşului, ocupată cu ceilalţi copii, îl lua, de mai multe ori pe zi, pe acest puşti deja mare, îi vorbea frumos, îl aşeza pe pat, îi scotea scutecul, îi ştergea fundul cu o cârpă încălzită, dădea cu loţiune peste petele roşii şi apoi îi punea un scutec curat, moale. Făcutul în pantaloni era pentru el un prilej de a obţine atenţia neîmpărţită a mamei lui. Ei bine, tatăl a înţeles că nu este nicio vină în această chestiune, în special din partea copilului; dar este ceva destul de supărător – mai puţin pentru copil, căruia îi plăcea această experienţă şi trebuie că o considera atracţia principală a zilei.

Aşadar, sugestia mea a fost ca tatăl să îi explice băiatului că, dat fiind că de acum era bărbat, nu va mai fi spălat în casă. Era prea mare

şi ce făcea el era prea urât mirositor ca să mai fie curăţat cu şerveţele pentru bebeluşi. De acum încolo va fi spălat cu un furtun de grădină. Copilul nu trebuia învinuit. Aceasta trebuia luată doar ca o schimbare progresivă.a metodelor. Când a făcut pe el data următoare, tatăl l-a dus afară şi, cu voioşie, aş putea spune chiar cu neglijenţă,)-a spălat. Vremea fiind răcoroasă şi apa destul de rece, nu-mi aduc aminte dacă a mai fost nevoie de o a doua spălare sau nu, dar, o săptămână mai târziu, tatăl mi-a spus că acum fiul său se ducea singur la oliţă. Copilul a cântărit alternativele şi a optat pentru schimbarea stilului său de viaţă. De atunci, şi alţii au fost destinatarii amestecului meu în treburile lor; şi, de obicei, nu este nevoie de mai mult de trei spălări voioase.

Dulciurile reapar

Un „basculant" în scutec în vârstă de trei ani, atunci când a fost udat la fund cu un furtun, a privit destul de şocat, a scrâşnit din dinţi şi apoi s-a adaptat la acest disconfort. Când părinţilor le-a fost limpede că au în grija lor un martir tenace, hotărât, şi după ce au înţeles principiile, au căutat o altă soluţie. în timp ce continuau folosirea furtunului, mama şi-a dat seama că, parţial şi din cauza atitudinii ei faţă de ceea ce ea ştia că este ultimul ei copil, micuţul nu vroia pur şi simplu să crească. Ii plăcea să fie în postura de bebeluş, după cum şi ei îi plăcea aceasta.

Aceşti părinţi, conştienţi de nevoile nutriţionale ale copiilor lor, nu le dau prea multe dulciuri. Rarele ocazii când le dau totuşi constituie o adevărată sărbătoare. Acest mic individ era un spartan când era vorba de disconfort fizic, dar era mort după dulciuri. înţeleaptă mamă i-a spus pe un ton vesel: „Puiule, mama a hotărât că nu eşti încă suficient de mare ca să mănânci dulciuri; deci, până vei fi un pic mai mare şi vei înceta să mai faci în pantaloni, nu vei mai avea voie să mănânci dulciuri". Timp de o săptămână el părea să aibă aceeaşi atitudine de călugăr faţă de dulciuri ca şi faţă de furtun. A sosit apoi ziua pentru pâine cu ou. Copiilor li se dădea atunci voie să presare o linguriţă de zahăr pudră pe fiecare felie de pâine. După ce i-a urmărit pe ceilalţi copii cum îşi primeau porţia de zahăr pudră, micul individ oropsit a spus mamei: „Şi mie îmi place zahăr pudră pe pâinea cu ou". „Ştiu că îţi place", i-a spus ea, „dar încă nu eşti suficient de mare". După ce şi-a terminat micul dejun privat de zahăr, el s-a dat jos de pe scaun, s-a dus lângă mama lui şi, cu toată sobrietatea unuia care ia o hotărâre

revoluţionară, pe viaţă, a anunţat: „Mamă, sunt gata să nu mai port scutec. Scoate-mi-l". Atâta a fost. Din acel moment, el s-a dus singur la toaletă. O săptămână mai târziu, micul bărbat, acum posedând un caracter mai disciplinat, s-a pus la masă, a şezut acolo cu pantalonii uscaţi şi şi-a mâncat pâinea cu ou încununată cu o lingură de zahăr pudră.

Notă de avertisment

Murdărirea scutecului în timpul somnului nu face obiectul unei chestiuni morale sau de caracter. Aceasta este o funcţie naturală, fizică. Dacă poartă cineva vreo vină pentru acest lucru, acela nu poate fi decât părintele, nu copilul. Nu lăsa ca mândria ta să facă rău copilului. Indiferent cât te simţi de ruşinat sau de penibil, nu recurge la presiuni emoţionale asupra copilului. **El este un produs al educaţiei şi instruirii pe care i le-ai dat.** Daca ai un copil mai mare care face pe el în timpul somnului, acesta nu este un act conştient care să poată fi corectat prin metodele menţionate mai sus; după cum nu este nicio problemă de comportament care poate fi tratată prin disciplinare. Problema poate fi de ordin fizic sau emoţional. In acest caz, cumpără un set de cearşafuri de plastic şi învaţă-l pe copil să-şi schimbe propriul aşternut. Să nu-l faci niciodată să **se** simtă penibil, nici să nu-i inoculezi un sentiment de vinovăţie.

Dacă bănuieşti că problema ar fi de ordin emoţional, cercetează-te pe tine însuţi şi schimbă-ţi atitudinea faţă de copil. Acesta va creşte şi se va maturiza într-o atmosferă de dragoste şi siguranţă.

Lucru pentru copii

Diviziunea muncii

„E mai uşor să fac eu asta", este o replică des întâlnită. O altă mamă spune: „Dar am complexe de vinovăţie dacă îi pun pe ei să lucreze, asta e datoria mea". Un domeniu în care familia noastră a fost slabă a fost cel al „diviziunii muncii". Copiilor li se dădeau mici lucruri de făcut din când în când, dar au fost prea puţin instruiţi pentru a dobândi rutină. Dacă ar fi s-o iau de la capăt, aş acorda mult mai multă atenţie acestui domeniu. In primii ani, mama este în primul rând răspunzătoare pentru această instruire. Când copilul este suficient de mare pentru a lua o jucărie din cutie, este suficient de mare şi pentru a o pune la loc.

Mamă, fă ca timpul petrecut cu copiii să însemne întotdeauna

instruire! Este ceva natural şi amuzant în acelaşi timp. în ioc de a te juca doar: „Te prind!", joacă-te: „Iată cum punem jucăriile una peste alta! Vezi? Eu pun una. acum tu pui una! Aşa! Eşti un băiat priceput şi o ajuţi pe mama foarte mult!" Menţine sarcinile pe care li le dai în sfera preocupărilor lor. Ce este prea mult îi va obosi, iar ce este prea puţin nu-şi va atinge scopul.

Până la vârsta de cinci ani, îţi ia mai mult timp ca să iii „patronul" lor, decât servitorul lor. Dar cea mai bună perioadă pentru a forma deprinderi de o viaţă este înainte de cinci ani. Pe când sunt de patru sau cinci ani, ei trebuie să se simtă nu doar doriţi, ci şi necesari. Amişii spun. că înainte de şapte ani copilul este o sursă de vlăguire pentru familie. între şapte şi paisprezece ani el îşi suportă cheltuielile. După paisprezece ani devine o valoare aducătoare de câştig. Pe când copilul ajunge la vârsta de şapte ani, el trebuie să îţi facă viaţa mai uşoară. O casă cu copii de peste şapte ani trebuie să se susţină singură.

Este esenţial pentru imaginea despre sine a copilului ca acesta să cunoască valoarea contribuţiei lui. Deşi s-ar putea că el se chinuie pentru a realiza lucrul încredinţat, este fericit când participarea lui este semnificativă. Mamă, dacă îţi faci puţin timp pentru a-i învăţa cât sunt mici, vei putea să te odihneşti când vor fi mai mari.

învaţă-i să înlăture ei singuri dezordinea pe care o fac, şi vor face mai puţină dezordine. împarte între ei treburile casei, în funcţie de mărimea şi capacitatea lor. Un copil care lucrează sub capacitatea lui va ajunge plictisit şi nemulţumit. Copilul care găseşte interesant ceea ce face va fi un copil vesel. Nu da bani copilului şi nu-l mitui ca să facă ceva. Totuşi, trebuie să se facă excepţie atunci când lucrul nu face parte din îndatoririle de rutină ale casei. Când se face o lucrare la altcineva, pentru o sumă anume de bani, şi copiii pot să beneficieze de o parte din câştig, după o apreciere realistă a muncii lor.

Mama trebuie să aibă mereu în vedere că formează viitoare soţii şi mame. Fă-le interesate de cusut, gătit, curăţenie, de a învăţa despre toate. Lasă-le sa-şi bage mâinile în aluat. Când sunt suficient de mari pentru a povesti, ele trebuie să vorbească despre ceea ce „mama şi cu mine am făcut astăzi".

Taţilor, când băieţii sunt deja în stare să umble în jurul vostru, trebuie să „vă ajute" la lucru. Băieţii mei se căţărau prin rumeguş şi se împleticeau în mărăcini înainte să de a fi putut să vadă mai sus de partea superioară a cizmelor mele. Aduceau în casă lemne pentru foc

încă atunci când trebuiau să se alieze şi să le aducă de-a berbeleacul până la uşă. Dacă vă lăsaţi fiii să fie crescuţi de mame. să nu fiţi surpinşi când, la şaisprezece ani. ei acţionează mai mult ca nişte fiice.

Recent, în timp ce treceam pe lângă casa unui vecin, am observat o scenă interesantă. Tatăl stătea răbdător lângă cei doi băieţi ai lui (de un an şi de doi ani), dându-le instrucţiuni în timp ce aceştia împătureau o prelată. Piciorele grăsuţe şi nesigure ale celui de un an erau ţinute depărtate de un scutec ce se încovoia sub greutatea din el, semn evident să trebuia schimbat. Dar el era pe drumul de a deveni bărbatul tăticului.

Când familiile erau parte dintr-o unitate familială mai mare, sau chiar când băieţii erau la şcoli publice, absenţa unui model patern era mai puţin semnificativă. Dar acolo unde tatăl care merge la servici îşi lasă băiatul, alături de o turmă de fete, să primească educaţia acasă doar de la mama lui, adeseori unui asemenea băiat îi lipseşte masculinitatea.

Deosebirea între sexe este privită cu dispreţ în educaţia modernă. Nu lăsa ca o mână de sodomiţi şi socialişti, care se ascund în spatele etichetei de psihologi profesionişti, să-ţi redirecţioneze sentimentele tale naturale legate de deosebirea dintre bărbat şi femeie. Un băiat are nevoie de exemplul **unui bărbat dacă vrem** ca **el** să devină bărbat.

Soţie, vrei să spui şi tu ceva?

(de Debi Pearl)

Unul dintre cele mai importante aspecte în educaţia copiilor este de a-l lăsa pe copil să-şi asume responsabilităţi. Copiii au nevoie să vadă că aportul lor la bunul mers al casei este vital. Educarea lor în această direcţie elimină luptele şi certurile legate de munci casnice atunci când copiii vor fi mai mari. Fă-ţi timp să te ocupi zilnic de fiecare copil, punându-l să facă diferite treburi, pas cu pas. Fiicei noastre celei mai mici, de şapte ani, a trebuit să i se dea o sarcină care necesita sârguinţâ. I s-a încredinţat responsabilitatea de a păstra în ordine baia principală. Ea nu numai că trebuie să o menţină curată, ci, de asemenea, trebuie să aibă grijă ca aceasta să fie dotată cu toate articolele de toaletă necesare.

Când a sosit vremea ca fiica noastră mai mare să meargă la Colegiul biblic, a chemat pe surorile ei de 9 şi 11 ani şi le-a încredinţat responsabilităţile pe care le avusese ea. în timp ce o urmăream cum le

instruia în privinţa diferitelor sarcini, în care erau incluse spălatul hainelor, gătitul şi curăţenia în bucătărie, am ştiut că procedasem bine. Era o schimbare de comandă, o ocazie foarte solemnă şi emoţionantă pentru fetele mai mici. Pentru sora mai mare, care pleca, era un prilej de mare satisfacţie să poată să încredinţeze surorilor mai mici responsabilităţile ei. De-a lungul anului care a urmat, am urmărit cum cele două surori mai mici şi-au asumat, cu mare demnitate, toate îndatoririle lor casnice.

Deşi eu rămân Mama, ele sunt următoarele după mine la comandă. Adeseori, când veneam acasă obosită de la o şedinţă de consiliere încărcată, masa era gata, casa în ordine, hainele spălate şi două fete cu un zâmbet şmecheresc făceau o plecăciune caraghioasă la intrarea mea în casă. De multe ori, după ce petreceam o dimineaţă întreagă îmbărbătând o mamă supraaglomerată, suprasolicitată, epuizată, când sosea vremea prânzului, auzeam o chemare voioasă. La masă erau aliniaţi copiii mici care deja mâncau; şi pentru noi, mamele, era pregătit un prânz bun. O ocazie de acest gen are un mai mare impact asupra unei mame decât toată învăţătura pe care i-o puteam da eu. Pentru fiecare minut pe care îl petreci cu educaţia copilului tău eşti răsplătită însutit.

Trăind într-o comunitate amiş, se vede acest lucru mereu şi mereu. Fiii noştri au învăţat mai multe îndeletniciri înainte de a avea paisprezece ani. Ştiau să se ocupe de pământ, să lucreze la construcţii, la transportul buştenilor, să caute plante medicinale şi să taie nuci. Le plăcea să muncească. Disciplina la lucru se transpune în disciplină la carte. Şi experienţa arată caracterul practic al unei instruiri complete. Există o anumită încredere care nu poate fi obţinută decât atunci când vezi produsul finit realizat de propriile tale mâini.

Recent, a avut loc o înmormântare la una din familiile din comunitatea noastră. Mai mulţi dintre fraţii şi surorile mari au venit să participe la înmormântarea iubitului lor frate. Toţi aceşti fraţi avuseseră parte de o disciplină strictă, muncă din greu, şi doar de o educaţie de opt clase. în sicriul din lemn de pin, sub măr, lângă vechea clădire a bisericii, zăcea un fermier care probabil nu câştigase niciodată mai mult de două sau trei mii de dolari pe an.

Cei cinci fraţi adunaţi acolo păreau nişte intruşi în acest decor primitiv. Unul este neuro-chirurg, altul jurist, altul arhitect şi altul specialist în computere. Şi al cincilea are o viaţă încununată de

succese; este un fermier mennonit şi are o căsnicie fericită. Dacă îi consideraţi pe primii patru nişte oameni ce au reuşit în viaţă, gândiţi-vâ că nu posibilităţile de şcolarizare din copilărie au fost cele care i-au ajutat în viitoarea lor devenire, ci încrederea şi ambiţia care izvorăsc din muncă şi disciplină strictă în cadrul familiei.

Formarea atitudinii

Pizsrea inimioarelor

Atitudinea copiilor voştri este mult mai importantă decât acţiunile lor. Dacă puterea lor de concentrare, discernământul lor şi disciplinarea trupului ar fi egale cu intenţiile lor, atunci ar putea fi întotdeauna judecaţi după acţiunile lor. Dar, dată fiind neputinţa cărnii, intenţiile arată cel mai bine caracterul unui copil. Când un copil are o inimă inocentă, stângăcia sau judecata greşită pot fi acceptate ca desăvârşire.

De exemplu, o mamă a plecat de acasă dând fetiţei ei nişte însărcinări mărunte prin casă, iar când s-a întors, a descoperit că micuţa şi-a extins atribuţiile şi a adus înăuntru hainele de pe sfoară, le-a împachetat şi le-a pus la loc. Singura problemă era că unele haine erau încă umede. Această mamă, văzând strălucirea de satisfacţie din ochii fetiţei ei, a acceptat jertfa ca desăvârşită. Numai după ce micul ajutor a ieşit afară să se joace, mama a luat hainele umede şi le-a întins din nou pe sfoară. Mai târziu, a instruit-o pe fiica ei să poată face deosebire între haine umede şi uscate. Instruirea trebuie să aibă în vedere acţiunile, dar **disciplinarea trebuie** să **aibă de-a face numai cu atitudinea copilului.** Este penibil când vezi un părinte supărat pe copil pentru că acesta a vărsat laptele sau a ieşit în evidenţă şinele iui firesc, neîndemânatic. Judecaţi-i aşa cum Dumnezeu ne judecă pe noi – după inimă.

Pe de altă parte, sunt ocazii când nu este vorba de neascultare, dar atitudinea este complet stricată. Părintele trebuie să aibă grijă să discearnă atitudinile. **Dacă aşteptăm până ce acţiunile** devin deranjante ca să începem **disciplinarea, nu** ne ocupăm decât de simptomele de suprafaţă.

Rădăcina oricărui păcat este în inimă. Cunoaşte inima copilului tău şi păzeşte-o. *„Păzeşte-ţi inima mai mult decât orice, căci din ea ies izvoarele vieţii”* (Proverbe 4:23). Va mai dura câţiva ani până ce copilul tău va putea să-şi *„păzească”* propria lui inimă; până atunci, ea este lăsată în seama ta. Să analizăm nişte exemple reale din viaţă.

Adolescentă ursuză

O mamă foarte epuizată a mai multor copii, care uneori arată tot aşa de doborâtă psihic ca şi un vechi steag al Confederaţiei, a comentat neputinţele ei în faţa fiicei ei de treisprezece ani. Fiica, când i s-a cerut să schimbe scutecul unuia dintre copiii mai mici, şi-a răsfrânt buzele a bosumflate şi s-a uitat la mama ei parcă pentru a-i spune: „De ce-mi faci mie una ca asta?" Mama a recepţionat reacţia ca pe o greutate în plus. După ce fiica ei nu a mai fost prin preajmă să o poată auzi, mama a spus pe un ton de resemnare: „Fiica mea va trebui să dea socoteală lui Dumnezeu pentru ea însăşi. Un timp am avut un sentiment de vinovăţie, de parcă păcatele mele se reflectau în fiica mea, dar (şi vocea i-a coborât nesigură) ea va trebui să dea socoteală lui Dumnezeu pentru ea însăşi".

Această mamă are câţiva copii mici şi frica de încă alţi câţiva ce vor mai veni. Cu toate responsabilităţile cerute de educaţia şcolară acasă şi traiul natural, ea este prea solicitată din punct de vedere psihic pentru a-şi mai menţine responsabilitatea şi asupra celei de treisprezece ani. E ca şi cum ea ar fi renunţat la aceasta pentru a-şi dedica puterea ce i-a mai rămas celor care vor mai veni.

Munca nu te sleieşte atâta ca stările tensionale. Cel care este descurajat din punct de vedere emoţional se trezeşte dimineaţa obosit. Fiica de treisprezece ani, care ar trebui să fie o binecuvântare şi o îmbărbătare pentru mama ei, este o povară în plus. Dacă această fiică mai mare ar fi avut parte de o educaţie corespunzătoare în privinţa atitudinii, mama nu ar fi acum aşa de amărâtă. Nu este imposibil, dar este mult mai greu să schimbi atitudinea copiilor mari. Ei ajung la un punct unde trebuie să li se vorbească şi să fie convinşi aşa cum ai face cu un adult. Când un copil este suficient de mare ca să ia în mâinile lui Miele propriei lui inimi, el trebuie cucerit aşa cum un păcătos este cucerit de Duhul Sfânt.

A o lua de la capăt

Aceia dintre voi care aveţi copii într-o stare jalnică poate că sunteţi descurajaţi în faţa aparentei imposibilităţi de a reeduca întregul lot. începeţi cu cei care se află la vârsta când se pot vedea progrese rapide. Fiţi consecvenţi sută la sută şi nu vă lăsaţi descurajaţi de cei mai mari. Vine şi vremea lor!

Aveţi de partea voastră un principiu psihologic minunat. Când armata se deplasează într-o zonă de anarhie generală, restabilind

ordinea într-un ţinut, celelalte ţinuturi află de aceasta şi se liniştesc involuntar. Mărturisiţi copiilor mai mari că nu i-aţi educat aşa cum trebuia – acceptaţi-vă vina. Dar acum, deoarece ştiţi mai multe, o să procedaţi altfel cu copiii mai mici. Copiii mai mari, răsfăţaţi, vor sta de-o parte şi vor urmări. Când vor vedea cel mai mic semn de îmbunătăţire la fratele sau sora lor răsfăţată, vor sta de partea voastră – deşi s-ar putea să nu spună aceasta. După ce se vor convinge de transformarea pozitivă în frăţiorii lor, vor vrea şi ei să fie trecuţi pe lista de reclamaţii. Dacă veţi dovedi că sunteţi plini de milă, raţionali şi binevoitori, ei se vor supune disciplinei voastre, fiind convinşi că este spre binele lor. ^

în perioadele în care, datorită comodităţii sau temperamentului lor exploziv, apare răzvrătirea, disciplinarea îi va conduce la şinele lor mai raţional. Când l-ai cucerit pe unul, ceilalţi vor şti că tu deţii controlul şi vor avea certitudinea că **iei** lucrurile foarte în serios. Când legi un câine, el va alerga înjur, căutând să scape din prinsoare, până ce se va convinge că nu are nici**o** cale de ieşire şi atunci se va linişti. Odată ce l-ai convins pe copil că nu există alternative, se va supune. Iubirea de sine care există în mod normal în copiii voştri îi determină să adopte postura cea mai convenabilă în orice situaţie dată. Copiii voştri se iubesc prea mult pe ei înşişi ca să dea cu capul în inevitabil. Dar reţineţi, ei vă cunosc ca un om fără personalitate, oscilant, care nu se ţine strâns de propriile principii, ignorânclu-le atunci când îi este mai comod să procedeze altfel. Ei vor încerca să vă facă să renunţaţi la principiile voastre. începeţi cu cei mai mici şi croiţi-vă **drum.** Lăsaţi-i să ştie ce va urma. Zâmbiţi, voi aveţi nişte arme secrete: Un plan; Dragoste; Răbdare; Mustrare; **nuiaua îndreptării.**

A face istericale

Fiicele mele de nouă şi unsprezece ani au venit acasă de la nişte vecini plângându-se de eşecul unei mame tinere de a-şi educa copilul. Băieţelul ei de şapte luni, neputând să obţină ce vroia, s-a încordat, şi-a strâns pumnii, şi-a arătat gingiile fără dinţi şi a început să urle ca un apucat. în asemenea momente, expresia de mânie de pe faţa unui bebeluş poate să semene cu cea a unuia care instigă Ia revoltă. Tânăra mamă, dorind să facă bine, stătea acolo într-o consternare neajutorată; în chip de scuză, a ridicat din umeri şi a spus: „Ce pot să fac?" Neîncrezătoarea mea fiică de nouă ani a replicat dur: „Bateţi-l!" Mama a răspuns: „Nu pot, e prea mic". Cu înţelepciunea unui câştigător, fiica

mea a spus: „Dacă este suficient de mare să facă istericale, este suficient de mare şi să fie bătut".

Perseverenţă

Unii m-au întrebat: „Dar ce se întâmplă dacă atunci copilul începe să urle şi mai tare, să facă un tărăboi în toată legea?" Să ştii că dacă este obişnuit să obţină ce vrea, fără nicio restricţie, te poţi aştepta la o asemenea reacţie. Va face doar mai mult din ceea ce a făcut întotdeauna pentru a obţine lucrul dorit. Scopul lui este de a te intimida şi de a te face să te simţi o brută. Nu te lăsa indus în eroare. Răsplăteşte-i cu vârf şi îndesat această atitudine. Dă-i opt sau zece lovituri peste picioarele goale sau peste fund; apoi, în timp ce aştepţi ca durerea să se domolească, mustră-l pe un ton liniştit. Dacă plânsul se transformă într-un scâncet real, rănit, supus, ai câştigat; el şi-a predat voinţa. Dacă plânsul este tot sfidător, protestatar, şi nu o reacţie la durere, bate-i în continuare. Dacă aceasta este prima dată când se confruntă cu cineva mai dur decât el, s-ar putea să dureze un timp mai îndelungat. El trebuie convins că ţi-ai schimbat radical metodele.

Nu există nicio justificare pentru a face acest lucru cu mânie. Dacă eşti cât de puţin nervos, aşteaptă să treacă un timp. Cei mai mulţi părinţi sunt aşa de împovăraţi de un sentiment de vinovăţie, încât nu sunt în stare să ducă disciplinarea până la capăt.

Dacă te opreşti înainte ca el să se supună de bunăvoie, îi confirmi valoarea şi eficacitatea plânsului protestatar. Data viitoare va dura de două ori mai mult decât acum să îl convingi de hotărârea ta de a-l aduce la ascultare, deoarece a învăţat triumful final al perseverenţei din acest episod din care el a ieşit biruitor. **Odată ce învaţă că răsplata unei crize de istericale este o bătaie promptă şi hotărâtă, nu va mai avea** niciodată **asemenea ieşiri.** Dacă aplici legea de trei ori şi apoi eşuezi a patra oară, el va continua să caute acea portiţă de scăpare până ce îl vei convinge că aceasta nu mai există. Dacă părintele începe din fragedă copilărie descurajarea primelor cereri cu plâns, copilul nu îşi va forma niciodată acest obicei. în casa noastră, istericalele au fost ceva total necunoscut, deoarece prima dată când au fost încercate s-au dovedit păgubitoare.

Prototipuri părinteşti

Nu aştepta niciodată mai mult de la copiii tăi în privinţa atitudinii decât ceea ce eşti tu însuţi. Şi părinţii fericiţi, echilibraţi, care neglijează nuiaua şi mustrarea au copii ursuzi, nemulţumiţi, cu

înclinaţii spre isterie. Dar în situaţia în care unul sau ambii părinţi sunt o epavă din punct de vedere emoţional, nu te poţi aştepta la prea multe de la copil. **Copilul va fi rodul temperamentului părinţilor.** Dacă mama este morocănoasă, nemulţumită sau egoistă, copiii vor avea tendinţa să fie la fel. Dacă tatăl este un tiran sau nervos şi irascibil, fiii lui vor fi la fel. Dacă tatăl este bădăran, pretenţios şi lipsit de respect faţă de mamă, mama nu prea va obţine altceva de la băieţi. Dacă tatăl este beţiv sau desfrânat, copiii vor fi şi mai rău. Dumnezeu spune:.....*pedepsesc nelegiuirea* (nu vina!)*părinţilor în copii până la al treilea şi la al patrulea neam..."* (Exod 20:5). **Copiii cresc spre a fi copia tatălui şi a mamei lor.** Eu am văzut pe mulţi care au dispreţuit păcatul părinţilor lor şi care au ajuns să fie exact ca ei.

Lecţia este aceasta: **tu trbuie să fii** ceea ce vrei să fie copilul tău – atât în atitudine, cât şi în acţiuni. Nu încerca să scoţi, prin bătaie, „urâciunea" din copil care nu este decât **o fereastră prin care se văd propriile tale atitudini.**

Mai bine ar face să nu se poarte urât cu copilul meu

O problemă foarte des întâlnită, mai ales în cazul mamelor, este sindromul „Mai bine ar face să nu se poarte urât cu copilul meu". Şi acum îmi aduc aminte din tinereţea mea de un puşti încrezut, lăudăros, rânjind dispreţuitor din colţul gurii şi ameninţând pe un ton aspru pe ceilalţi copii că îi spune mamei **lui.** Cum au reuşit părinţii aceia să producă o asemenea urâciune?

E uşor. Arată-te numai cât se poate de protector faţă de copilul tău şi implică-te întotdeauna din punct de vedere emoţional în disputele lui cu alţi copii. Lasă-l să-ţi vadă mânia atunci când este nedreptăţit de tovarăşii lui de joacă, de baby-sitter, de învăţători sau de alţi adulţi. Lasă-l să ştie că tu crezi că el are întotdeauna dreptate şi că ceilalţi oameni urmăresc numai să-l nedreptăţească, dar că tu veghezi ca el să fie tratat cum se cuvine.

Şi, ca să pui capac la toate, atunci când cineva care este mai mare decât copilul tău vine la tine cu o acuzaţie împotriva copilului tău, acuză acea persoană de minciună. Dacă micuţul tău ştie că, în relaţiile sociale, el poate să acţioneze într-un mod egoist şi că tu nu vei crede acuzaţiile aduse împotriva lui, prin aceasta formezi un caracter urât.

N-o să-i facă niciun rău copilului dacă va fi acuzat pe nedrept de câteva ori (aşa e viaţa). Oricum, mai devreme sau mai târziu va trebui

să se confrunte cu aşa ceva. Atunci cîncj este acuzat, dacă ai îndoieli cu privire la vinovăţia lui, cercetează cu răbdare cazul. Dacă găseşti că a fost acuzat pe nedrept, încheie fără zarvă cazul. Nu-l lăsa să te vadă că îi iei apărarea.

Dacă este sâcâit de un alt copil, bucură-te; va învăţa de timpuriu despre lumea reală. Nu fă un fricos din el. Dacă sari în apărarea lui de fiecare dată când un alt copil îi ia o jucărie, îl doboară sau chiar îi dă una în nas, vei creşte un plângăcios social.

Când pretinzi ca el să fie tratat corect, îl împiedici să ia contact cu realitatea. Cu cât sunt mai tineri, cu atât învaţă mai bine că nu merită să fie trataţi la egalitate. Reacţiile tale nu vor face viaţa mai puţin nedreaptă pentru copilul tău; dar poţi crea o atitudine de autocompătimire. Dacă vei fi tenace, şi el va fi tenace.

De ce se leagă toţi de mine?

Când eu ţin ora biblică, cele două fete ale mele ajută la îngrijirea unei case plină de copii sub cinci ani (cinci copii sub cinci ani fac o casă plină). Una dintre mame s-a întors şi şi-a găsit fiica de trei ani smiorcăindu-se că un mic individ sub doi ani s-a purtat urât cu ea. Toţi au confirmat că micuţul buclucaş provocase într-adevăr o altercaţie de toată frumuseţea fără să fi fost stârnit în mod deosebit la aceasta. Fetiţa, mai mare şi superioară din punct de vedere fizic, a stat pe podea şi „a întors celălalt obraz" – trezindu-se astfel cu o palmă şi peste acesta. In prezenţa ei, mama a compătimit-o pe fetiţa şi l-a criticat pe băieţaş.

Fiicele mele urmăriseră situaţia cu atenţie şi de mai multe ori au văzut cum băieţaşul a atacat-o pe acea fetiţă. Dar, când supraveghetoarele au devenit mai severe cu atacatorul, el a încetat cu infracţiunile. (Cele mai multe atacuri fuseseră rezultatul căderilor lui în timp ce exersa mersul).

Fetiţa isteaţă, şi de altfel dulce, este foarte ascultătoare; dar şi-a format obiceiul de a apela la practici emotive pentru a fi băgată în seamă. Se smiorcăie pentru orice fleac. Tânăra mamă a cultivat această tendinţă.

In timpul săptămânilor următoare, mama îşi întâmpina fiica cu o întrebare plină de compasiune referitoare la suferinţa acesteia cauzată de lujerul de 60 cm. Supraveghetoarele şi-au dat sema că fetiţa prezenta întotdeauna un raport rău. S-au hotărât să o urmărească îndeaproape şi au văzut că şi atunci când nu a avut niciun conflict cu

băieţelul respectiv, fetiţa tot spunea că a fost atacată. Au observat-o cum se juca fericită până venea mama, moment în care sărea ca arsă şi alerga în braţele mamei ei compătimitoare, născocind abuzuri comise asupra ei.

Pe măsură ce povestea se înteţea şi infamia micului atacator era prezentată ca luând amploare, mama a devenit mai precaută cu chestionarea fiicei ei. Era tot mai evident că fetiţa, slabă din punct de vedere emoţional, îşi găsea plăcere în a juca rolul de persoană ultragiată.

într-o seară, supraveghetoarele au observat că fetiţa a spus băiatului: „Loveşte-mă! Haide, loveşte-mă!" Când, în cele din urmă, l-a convins să se ia de ea şi să o lovească peste cap, s-a dus la supraveghetoare plângând că a fost lovită. Acest lucru s-a repetat de mai multe ori. Apoi, când sosea mama protectoare, fetiţa îi relata o întreagă poveste despre felul în care a fost bruscată, pentru a obţine din nou compătimire din partea mamei ei.

O dată, când micul individ era în altă cameră, fetiţa a căzut şi a început să plângă că a fost lovită de el. Când mama a sosit şi cele care îi supravegheau pe copii i-au spus că fetiţa ei a minţit că a fost bruscată, ea a luat din nou partea copilului şi a negat că fiica ei ar putea să mintă.

Sunt bucuros să spun că această mamă are una dintre cele mai bune atitudini de învăţare pe care le-am văzut vreodată. Când a fost pusă în faţa adevărului, mama şi-a dat seama că forma în fiica ei tendinţa de a călca a noua poruncă: *„Să nu mărturiseşti strâmb împotriva aproapelui tău"* (Exod 20:16). De asemenea, a realizat că ea cultiva o dispoziţie morocănoasă în fetiţa ei. S-a pocăit şi a început imediat să ia măsuri de corecţie. Atitudinea micuţei a arătat progrese rapide.

Atitudine rea

Atitudinea rea este pur şi simplu rea. Căci, aşa cum copilul *„gândeşte în inima lui, aşa şi este..."* (Proverbe 23:7, KJV). „ *Păzeşte-ţi inima mai mult decât orice, căci din ea ies izvoarele vieţii"* (Proverbe 4:23). Dacă un copil arată cel mai mic semn de neplăcere ca răspuns la o poruncă sau o îndatorire, acest lucru trebuie socotit ca neascultare. Dacă pune buza, trebuie să îţi concentrezi instruirea asupra atitudinii lui rele. Datul sfidător din umeri denotă o atitudine mentală rea. Consideră-le ca pe un indiciu al nevoii de instruire, educare sau disciplinare.

Standardul este un spirit vesel, supus. Orice altceva este o dovadă că lucrurile nu sunt în regulă.

Pentru aceia în ale căror familii nu a existat niciodată autoritate, aceste ţinte par ridicole. Pentru aceia care meditează la asemenea proiecte pentru familia lor, acesta pare un ţel imposibil, nerealist. De acord; dacă unele familii şi-ar ridica pur şi simplu standardele pentru a pretinde copiilor lor acest gen de ascultare, acest lucru ar fi imposibil. Dar atunci când se ia în considerare o reajustare a întregii familii, nu mai pare ceva neraţional. îmbufnarea, bosumflarea, smiorcăiala, nemulţumirea, insistenţa în a pretinde ceva, şi altele de acest fel trebuie să fie o boală înlăturată.

Aceasta nu este doar o ţintă ideală spre care tindem la modul general, în timp ce, în ascuns, menţinem predispoziţia de a ne mulţumi cu ceva mult mai puţin; nu, ci este experienţa zilnică a multor familii, inclusiv a noastră. Este asemenea unei grădini bine îngrijite unde buruienile apar, într-adevăr, şi trebuie să vezi de ele; dar nu ii se dă niciodată şansa să se înmulţească. Problemele apar în mod sigur; dar baza educaţiei pe care am descris-o asigură certitudinea unei grădini înfloritoare de copii.

Control emoţional

Familia amisă

Când soseşte în vizită o familie amişă cu cei doisprezece copii ai lor, te-ai gândi că este o delegaţie japoneză, din cauza autocontrolului şi a ordinii prezente. Copiii sunt învăţaţi să-şi ţină sub control emoţiile. Cu toţii sunt plini de respect faţă de proprietatea ta şi faţă de tine. Când sunt în prezenţa adulţilor, copiii nu vorbesc tare, nici nu se joacă zgomotos. Dacă se lovesc, nu fac exces de plâns. învaţă să cedeze atunci când drepturile lor sunt călcate în picioare de un alt copil. Acest lucru este realizat în mod eficient printr-o educare şi disciplinare consecvente.

Fetiţa care urlă

Eram la un picnic cu fraţii şi surorile când o fetiţă de doisprezece ani care se dădea în leagăn a început să urle ca din gură de şarpe. Dacă unul dintre copiii mei ar fi urlat aşa, aş fi crezut că a fost prins într-o maşină de mâncat oameni, fiind nimicit încetul cu încetul. Cu toţii am aruncat jos farfuriile de carton cu mâncare şi am alergat în ajutor. Se părea că ea căzuse din leagăn, fără însă a se vedea pe ea vreo rănire semnificativă. (Mai târziu am descoperit că fusese înţepată de o

albină). Când tatăl ei a încercat să îi examineze mâna, pe care credea că şi-a rupt-o, ea s-a răsucit şi s-a zbătut, a dat din picioare şi a urlat. Scotea nişte sunete asemănătoare unuia care este legat lângă un muşuroi de furnici de foc. în următoarele zece minute, el a încercat să discute cu ea, cerându-i să spună ce s-a întâmplat. Ea nu a vrut să îl lase să o examineze, ci a continuat să urle. După zece secunde de urlete, am spus soţiei mele: „Nu este rănită, este isterică".

Pe când mă întorceam la farfuria mea de carton, am putut auzi strigătul tatălui peste al ei: „Ce s-a întâmplat, iubito? Spune-mi unde te doare!'4 Eu mi-am dat seama că nu s-a lovit prea tare, căci cine este rănit nu poate să facă uz de atâta energie. Mai mult, urletele aveau un sunet de protest – un strigăt de atac.

In timp ce bărbaţii au mai spus câteva poveşti cu pescari, i-am văzut pe părinţii fetei ducând-o în casă, unde braţul ei a fost declarat sănătos. M-am bucurat că s-au dus înăuntru. Pe acel fond gălăgios, bărbaţii începuseră să spună poveşti despre război. Aveţi grijă ca nu cumva, prin labilitatea voastră emoţională, să faceţi din copiii voştri nişte mincinoşi emoţionali.

Bietul de tine! Unde te doare?

Pentru binele copiilor voştri, învăţaţi-i să îşi ţină sub control emoţiile. Dacă nu vrei să produci un alintat care foloseşte necazul ca pe un prilej de a fi băgat în seamă, atunci nu îl creşte în acest mod. Când micuţul tău cade pe podea, nu alerga să îl ridici, vorbind-i cu o voce alarmată şi compătimitoare.

îmi aduc aminte de o scenă (eu aveam doar în jur de opt ani) care a stârnit amuzamentul tuturor adulţilor prezenţi. Micul meu verişor, care nu ştia să meargă decât de-a buşilea, stătea jos pe covor şi se juca fericit când verişorul meu mai mare a spus: „Ia te uită". Vorbind copilaşului pe un ton plin de milă, compătimitor, el a spus: „O, s-a lovit puiul? Bietul de tine! Ce ai făcut? Te doare? Arată-i mamei!" Bineînţeles, micuţul meu verişor fericit şi-a ţuguiat buzele, a început să plângă şi s-a îndreptat spre mama lui pentru sprijin emoţional. Spre amuzamentul adulţilor, ea l-a luat în braţe, i-a spus că se va face bine, l-a periat de praful imaginar şi l-a pus din nou pe podea, unde el a continuat să se joace fericit. Instantaneu am programat aceasta pentru folosinţă viitoare. In decursul anilor, am observat acelaşi fenomen de multe ori. Numai o dată sau de două ori s-a procedat intenţionat pentru amuzament. De celelalte daţi, mama alerga să vadă necazul real

sau pretins al copilului ei.

Adolescenţi tenaci

Pe când eram încă tânăr, am hotărât că nu voi creşte nişte papă-lapte. Când vreunul dintre micuţi cădea din poziţia şezând pe podea şi se lovea la cap, ne făceam că nu am observat. Când era la vârsta când începea să meargă, dacă se răsturna, îl lăsam să stea puţin întins jos, să scâncească o clipă şi apoi să se ridice ca să încerce din nou. Dacă se întâmpla să cadă din cărucior sau să se prăbuşească în noroi, îl lăsam să se descurce singur. Când cei mai mici cădeau cu bicicleta şi se juleau la genunchi, nu le acordam nicio atenţie, eventual le spuneam doar ceva de genul: „Nu ar trebui să mergi aşa de repede până ce nu înveţi să mergi mai bine pe bicicletă". Veneau la masă şi le vedeam genunchii însângeraţi sau mâinile julite şi îi întrebam: „Ce ai păţit, tigrule?" „A, mai nimic. Am alunecat, la o curbă, în pietrişul de pe drum. Cred că data viitoare o să-mi reuşească mai bine". „Ai grijă. Să nu-ţi rupi ceva". Desigur, reacţia noastră, sau lipsa ei, nu era răceală sau indiferenţă; din contră. Au fost ocazii când trebuia să ne tragem înapoi unul pe celălalt ca să îl lăsăm pe copil să înveţe lecţiile vieţii. Când se impunea îngrijire medicală, făceam aceasta, calm şi temeinic, trimiţându-i apoi iarăşi la joaca lor.

Reacţia ta este importantă în formarea caracterului. Desigur că nu doreşti să produci un adolescent şi, în final, un adult care îşi provoacă rău lui însuşi atunci când vrea să fie băgat în seamă.

Pe când eram tânăr, am văzut cum o adolescentă, care fusese părăsită de prietenul ei, pretindea că a fost rănită. Cunosc o femeie care îşi face rău ei însăşi de fiecare dată când este tulburată din punct de vedere emoţional. Dacă, în familia ta, nu se întâlnesc aceste extreme, este totuşi mult mai plăcut să trăieşti lângă un copil sau adolescent care nu este un „plângăcios". De asemenea, viitorul soţ al fiicei tale va aprecia modul în care ai crescut-o. Iar fiii tăi vor fi nişte bărbaţi mai buni.

Nu te mişca!

Când prima noastră fiică era mică – cred că avea şapte sau opt ani – am văzut cum un păianjen singuratic, maro, se furişa de-a lungul gâtului ei. Muşcătura lor este foarte crudă. Jumătate de kilogram de carne se descuamează acolo unde muşcă un asemenea păianjen. Fiica mea fusese educată să se încreadă şi să asculte. Eu i-am spus: „Nu te mişca!" Ea a înlemnit. Nici măcar un muşchi nu i s-a contractat. Spaima

i s-a cuibărit în ochi în timp ce urmărea privirea mea fixă şi simţea acea creatură strecurându-se de-a lungul gâtului ei. Puteam citi pe faţa ei dorinţa vie de a lovi păianjenul, de a fugi urlând. Dar a rămas în poziţie nemişcată până ce eu m-am apropiat încet, am întins mâna şi am îndepărtat cu grijă păianjenul. Eram fericit că o învăţasem să îşi controleze emoţiile.

Micuful acrobat

Mergeam cu camionul în spatele unei căruţe cu fân trasă de cai când un mic individ de circa patru sau cinci ani a căzut din spatele căruţei pe drumul pietros. Nimeni nu l-a observat şi căruţa şi-a continuat drumul. Eu m-am gândit să îi vin în ajutor, dar el s-a sculat şi a alergat să prindă căruţa. După câteva încercări nereuşite de a sări în ea, careva l-a văzut şi, întinzând mâna, l-a ridicat înapoi în căruţă. După ce s-a aşezat, şi-a frecat locurile rănite şi au mers mai departe spre câmp. Nu se aşteptase ca lumea să se oprească, pur şi simplu, pentru că el zăcea julit pe un drum prăfuit. îmi imaginez agitaţia pe care ar fi provocat-o un copil modern, superalintat, needucat.

Copii care plâng sau copii piingăcioşi

Când „târâtorii" sau „trotinetarii" plâng, trebuie să aibă un motiv legitim. Dacă este flămând, dă-i de mâncare. Dacă îi e somn, pune-l la culcare. Dacă îl doare cu adevărat ceva, fă-ţi timp să te ocupi de el, să-i uşurezi durerea. Dacă suferă un disconfort fizic, fă schimbări în mediul lui ambiant. Dacă a făcut pe el, schimbă-i scutecul. Dacă îi este frică, ţine-l lângă tine. Dacă este bosumflat, disciplinează-l să-şi ţină sub control egoismul. Dacă face istericale, bate-l. Nu-l lăsa pe copilul tău să rămână nefericit. împlineşte-i nevoile reale şi fă din plânsul lui egoist o experienţă nerăsplătită.

Mama trebuie să aibă grijă să anticipeze nevoile reale ale copilului şi să le satisfacă la vremea cuvenită şi la nivele corespunzătoare. Dar, când copilului i se permite să obţină controlul asupra mediului lui ambiant prin plâns, educaţia este negativă.

^ A forma o îngăduinţa foarte mare fată de sine

Soţia lui nu s-a hrănit cu mâncare dietetica

Deprinderile timpurii sunt deprinderi pe viaţă. Cum se face că unii oameni graşi simt nevoia să mănânce atunci când sunt tulburaţi din punct de vedere emoţional? Se supără sau devin abătuţi şi atunci se duc la frigider într-o încercare de a face faţă situaţiei. Am întâlnit femei grotesc de obeze care mi-au spus că nu ar fi aşa grase dacă nu ar

simţi acea constrângere de a-şi îngropa dezamăgirea sub un pântece îndopat.

Să nu credeţi că încerc să numesc cauza oricărui exces de grăsime, nici măcar cauza unică a unora; dar acesta este cel puţin un factor contributiv în unele cazuri. Cum a apărut această conexiune? Tendinţa umană – animală – de a accepta condiţionarea este extraordinară. De fiecare dată când mă gândesc la o portocală şi îmi imaginez că o mănânc, îmi apare o reacţie musculară în gură. Experimentez acreala când portocala este încă în Oiâando. Prin experienţe repetate, s-a format acest reflex condiţionat. Nu este voluntar. Nu este neapărat nevoie să mănânc portocale, dar nu pot să împiedic reacţia programată.

Când un sugar este alăptat la sân, există anumite limitări fizice legate de cât de des şi când poate fi alăptat. în cazul sugarului hrănit din biberon – chiar şi atunci când biberonul se foloseşte după un an de alăptat la sân – biberonul devine un ajutor din cale-afară de convenabil. Un copil răvăşit din punct de vedere emoţional poate fi liniştit prin simpla introducere a suzetei în gura lui. Pe măsură ce hrana intră, tensiunea şi agitaţia ies. Un copil supărat poate fi îmblânzit cu o suzetă sau un biberon. Copilul poate fi pus la culcare cu mâncare. Poţi să dobândeşti pentru tine însuţi o uşurare de aproape orice cu ajutorul unui biberon sau al unei suzete. Ce faci de fapt cu copilul? Nu numai că nu învaţă stăpânirea de sine. **EJ învaţă să facă faţă oricărei situaţii introducând** ceva în **gură.**

Dependenţa de ţigară nu înseamnă numai nicotină. Aţi remarcat vreodată că cineva care s-a lăsat de fumat are adeseori ceva în gură? Mulţi copaci au fost mâncaţi sub forma unui băţ de chibrit.

Mulţi oameni graşi nu au nicio dorinţă de a mânca dimineaţa devreme. Numai după ce responsabilităţile zilei se înmulţesc, nervozitatea lor îi îndreaptă spre frigider. Seara târziu, după ce fac bilanţul problemelor zilei, frigiderul devine sprijinul lor emoţional.

Eu sunt convins că părinţii, prin asocierea hranei cu mângâierea emoţională, cresc copiii spre a fi nişte răsfăţaţi şi neînfrânaţi. *„înfrânarea"* (autocontrolul) este parte din roadă Duhului. Părinte, dacă pe lângă faptul că alimentezi apetitul copilului tău, **te şi foloseşti de acesta ca de un mijloc pentru a cumpăra ascultarea,** ce-i inoculezi tu? Reţine, primul păcat al omului a fost legat de mâncare. Prima ispită a diavolului către Fiul lui Dumnezeu a fost legată de

mâncare. *„Pune-li un cuţit în gât dacă eşti prea lacom”* (Proverbe 23:2). Există aici un principiu spiritual care are semnificaţii mult mai profunde. A **îngădui – ba mai mult, a încuraja – lipsa de autocontrol în orice domeniu înseamnă a-l învăţa pe copil să fie neînfrânat** în general.

Lipsa de cumpătare moştenită

Exemplul-lipsei de cumpătare al unui părinte într-un anumit domeniu se poate manifesta în copil prin lipsa de autocontrol în alt domeniu. Unii copii dispreţuiesc atât de mult slăbiciunea părintelui lor, încât reacţia lor îi îndepărtează de aceasta. Totuşi, exemplul părintesc de lipsă de cumpătare se va manifesta într-un alt domeniu, acolo unde ei nu se aşteaptă. Părinţii care sunt neînfrânaţi la mâncare pot avea copii slabi care devin neînfrânaţi la sex. Părinţii care nu cunosc limita când este vorba de a se îmbogăţi pot avea copii care se dedau consumului de droguri. Lipsa de cumpătare în orice domeniu este un păcat grav, distrugător. Copiii tăi vor culege ceea ce tu semeni. *„Nu vă înşelaţi:.Dumnezeu nu se lasă să fie batjocorit'. Ce seamănă omul, aceea va şi secera. Cine seamănă în carne va semăna din carne putrezirea...”* (Galateni 6:7-8). *„Omul nu trăieşte numai cu pâine”* (Matei 4:4).

Copilul care creşte fără să cunoască vreo restricţie de orice fel va fi teribil de handicapat în viaţa reală. Eu am observat cu tristeţe mulţi copii care au fost crescuţi în arta îngăduinţei egoiste faţă de sine de către părinţi care au adunat pentru ei înşişi şi pentru copiii ior lucrurile acestei lumi. Copilul crescut cu fleacuri comerciale menite să satisfacă poftele lui este mult mai predispus la a fi invidios şi lacom decât copilul sărac ce îşi găseşte satisfacţia în lucrurile simple ale vieţii.

Să nu consideri niciodată bogăţia ta ca fiind un avantaj pentru copiii tăi. Ea este un handicap pe care trebuie să îl compensezi. Cercetează cuvintele lui Isus referitoare la dezavantajele celor bogaţi: *Marcu4:19; Luca 12:15,1 Timotei 6:19; lacov 5:1-5.*

Certăreţi

Se simte bine toată lumea?

Una dintre regulile din casa noastră – mai mult un principiu – este: „Dacă nu este distracţie pentru toţi, nu este distracţie pentru niciunul”. Acolo unde sunt mai mulţi copii, hârjoana nevinovată degenerează uneori în ceartă. Noi ne ţineam deoparte cât mai mult posibil. Când puştii aveau un conflict între ei, încercam să îi lăsăm să

şi-l rezolve singuri. O suită de necazuri sunt inevitabile; dar dacă întreceau măsura sau veneau ei la noi, atunci interveneam pe post de arbitru.

Umflarea balonului

Să creăm un scenariu plauzibil: una dintre fetiţe încearcă să umfle un balon, iar fratele ei, cu şapte ani mai mare (care, de altfel, este foarte drăguţ cu surorile lui), o împiedică să îşi realizeze scopul şi râde de protestul ei neajutorat. In prima fază, ea s-a implicat în acest joc, dar a obosit curând şi a început să se împotrivească din răsputeri. El se distrează aşa de mult, încât continuă cu vigoare sporită să zădărnicească eforturile ei. Ea e scoasă din sărite şi plânge. El râde şi mai tare. Ea recurge la împotrivire fizică, se smuceşte, loveşte cu coatele şi urlă: „încetează!" El îşi urmăreşte cu încăpăţânare ţinta de a-i dovedi dibăcia lui ca dezumflător-şef de baloane. „Hei, ce se întâmplă?", întreabă tatăl. „A, nimic, ne jucăm doar!" spune băiatul. Fetiţa protestează: „Nu mă lasă să umflu balonul!" Aşadar, a sosit timpul pentru puţină educaţie şi mustrare.

Abordarea greşită

Modalitatea greşită de a rezolva această situaţie este de a urla pe un ton nervos: „Dă-i balonul ca să tacă odată din gură, şi tu dispari de aici; mi-aţi împuiat capul!" Băiatul îi aruncă fetei un dispreţuitor: „O să te bat eu", iar ea încearcă să umfle balonul în prezenţa lui ca să îşi demonstreze victoria. Vor continua să se întreacă unul pe altul în tăcere, până ce va apare un alt prilej pentru zâzanie. Aceasta se va întâmpla între ei cam de treizeci de ori pe zi. Poţi să îi baţi de vreo două sau trei ori, dar fără niciun efect. Ea va deveni o turnătoare plângăcioasă, iar el un provocator neiertător. Tu acţionezi ca un arbitru care a venit aşteptându-se la o luptă şi este acolo pentru a o menţine loială, în loc de a acţiona ca un învăţător al dreptăţii.

Abordarea corectă încearcă această abordare. Spune pe un ton calm: „Ce se întâmplă aici?" El răspunde: „A, nimic, ne jucăm doar!" Tăticul spune: „Fetiţa mea, pe tine te amuză acest joc?" Ea spune: „Nu, nu mă lasă să umflu balonul!" Tăticul spune băiatului: „Pe tine te amuză?" El priveşte ruşinat şi spune: „Păi, ne jucăm". Tăticul întreabă: „Băiatul meu, pe surioara ta a amuzat-o joaca asta?" „Nu, cred că nu". „Poţi să spui că ea nu s-a amuzat?" „Mda, aşa cred". „Ce înţelegi prin,aşa cred'? Ştiai sau nu ştiai dacă pe ea o amuză?" „Ăăă, ştiam că pe ea nu o amuză". „Tu te amuzai când sora ta suferea?" Tăcere. „Poţi tu să te

amuzi făcând pe cineva nefericit?" Tăcere. Băiatul priveşte la podea. „Uită-te la mine! Cum ţi-ar plăcea dacă unul mai nare decât tine te-ar trata în acest mod?" „Nu mi-ar plăcea", răspunde el. Apoi eu aş rosti zicala mea renumită: „„Dacă nu se distrează toată lumea, atunci nu este distracţie'. Fiule, ştii că Hitler şi oamenii lui se amuzau când alţii sufereau? Ei râdeau în timp ce băieţi şi fete plângeau de durere. Vrei ca atunci când vei fi mare să fii ca Hitler?" Zdrobit complet, el spune: „Nu, tăticule, nu vreau să fiu ca Hitler. Nu am intenţionat să o întristez. Surioară, îmi pare rău". Ce educaţie valoroasă! Fratele şi sora vor pleca uniţi şi împăcaţi. Sora îl iartă pentru că a văzut căinţa lui şi îi pare rău de durerea lui. Ea este atrasă spre el. El va fi mai protector faţă de ea. Ambii au fost readuşi la o atitudine sănătoasă.

Mustrarea ta va produce căinţă numai dacă baratul vede onestitate în tine. Dacă va detecta în tine o cât de mică lipsă din bunătatea pentru care pledezi, nu se va căi – numai se va înverşuna şi mai mult. Dacă el a considerat jignitor modul în care ai discutat cu mama, nu se va căi până ce nu o vei face tu mai întâi. Dacă băiatul nu arată căinţă după ce este clar că a înţeles cum stau lucrurile, o bătaie va fi nimerită, urmată apoi de o altă mustrare şi argumentare. Dacă nici atunci nu apare căinţa care să ducă la iertarea şi iubirea surorii lui, atunci devine limpede că el are o problemă mai profundă, de durată mai lungă. S-ar putea că tu eşti acea problemă.

Bătăi religioase

Ură împotriva lui Dumnezeu

M-am cutremurat când l-am văzut pe un părinte mândru folosindu-L pe Dumnezeu drept nuia a disciplinării. Un copil fusese „rău" şi mama lui l-a avertizat: „Nu ar trebui să faci aşa ceva. Nu-I place lui Dumnezeu". Sau, „Dumnezeu te va pedepsi pentru asta". Ori, „Mama s-ar putea să nu vadă asta, dar Dumnezeu vede". Educaţie negativă, contra-productivă! Produsul acestei „disciplinări" va fi un om care îl urăşte pe Dumnezeu, care dispreţuieşte frica de Dumnezeu. Niciodată, spun, niciodată să **nu îl foloseşti pe Dumnezeu pentru** a ameninţa sau intimida **pe copilul tău ca să obţii** ascultare. Dacă îl constrângi prin ameninţări divine, el va îndepărta acel jug cât mai curând posibil. Eu am văzut părinţi „creştini" ai căror copii au ajuns răzvrătiţi şi înverşunaţi împotriva religiei din chiar acest motiv.

Principiul este cel al condiţonării prin asociere. Când două lucruri, deşi fără legătură între ele, apar în acelaşi timp, ele pătrund în

subconştient. Când creierul face apel la unul, şi celălalt apare împreună cu el.

O adolescentă de la o fermă singuratică din Mississippi, lipsită de companie, stătea în pat ascultând şuieratul îndepărtat al trenului în timp ce se simţea izolată şi se autocompătimea. Ani mai târziu, deja departe de acel loc, având o căsnicie fericită, câţiva copii încântători, când auzea un şuierat de tren, venea peste ea un sentiment melancolic de singurătate. I se schimba complet dispoziţia sufletească.

Odată, când eram adolescent, am fost într-o tabără de vară, unde se aflau şi câţiva băieţi care făceau gălăgie până noaptea târziu. Instructorii, după ce au ajuns nemulţumiţi şi iritaţi, i-au pedepsit făcându-i să stea şi să citească Biblia. Pe la ora două noaptea, m-am sculat „pentru treburile mele" şi i-am văzut şezând cu nişte expresii posace pe feţele lor şi având o Biblie deschisă în poală. La acea vârstă crudă, neştiind încă nimic despre psihologie, dar iubind Biblia, am fost cât se poate de îndurerat de ceea ce prevedeam a fi rezultatul acelei „discipline". Instructorii îi învăţau pe aceşti tineri să urască Biblia. Cu resentimente puternice în inimile lor, de fiecare dată când le cădeau ochii pe paginile ei, apărea în ei un spirit de răzvrătire. Trei sau patm ore petrecute în acest mod puteau lăsa o aversiune faţă de Biblia care, prin repetări ulterioare, putea dura toată viaţa.

Cunosc o mamă care îi face pe copiii ei să caute versete în Biblie pentru pedeapsă. Exerciţiul în sine ar putea fi o educaţie bună – exceptând cazul în care el este folosit ca o modalitate de a trata răzvrătirea. Răzvrătirea trebuie rezolvată cu ajutorul nuielei şi al corecţiei, înainte de a se deschide Biblia.

Amintirile bune sunt bine-venite

Nu folosi timpul vostru devoţional drept curăţătorie, pentru a rezolva nedreptăţi. Timpul de închinare al familiei nu trebuie să fie niciodată un timp de a trage cuiva o săpuneală. Nimeni nu se simte în largul lui când este chemat în biroul directorului. Cele mai crunte bătăi mi-au fost aplicate la şcoală, de către director. Am aproape cincizeci de ani, dar şi acum am un sentiment de teamă când intru în biroul unui director dintr-o şcoală publică. Directorul şi cu mine am avut câteva confruntări serioase. Intr-una din zilele ce urmează.am de gând să fac efigia unui director de şcoală şi apoi să îi spun acestuia să se aplece şi să-şi prindă gleznele cu mâinile.

Pe de altă parte, când văd cretă colorată, îmi aduc aminte de

bătrâna doamnă Johnson, profesoara de desen, zâmbind şi pregătind pentru noi o natură moartă pe eare să o desenăm. Aş merge înapoi acolo şi aş petrece ore întregi, dacă aş putea.

Ce amintiri şi asocieri provoci în mintea copilului tău? învaţă-i Biblia acasă. Dă-le exerciţii de căutare a versetelor despre răbdare, dragoste, credincioşie, şi aşa mai departe; dar nu fă aceasta ca răspuns la greşelile lor într-un anumit domeniu. Dacă au un cusur ce necesită a fi tratat, aşteaptă să dispară tensiunea şi sentimentul de autocondamnare înainte ca să le ţii un studiu în care se face referire şi la punctul lor slab. Dacă este prezent sentimentul de vinovăţie, prelegerea ta nu va face decât să stârnească mai multă autocondamnare şi izolare, pe care nuiaua nu le poate îndepărta. Când învăţătura despre Dumnezeu este separată de disciplinare, ei sunt liberi să facă asocieri fără să se simtă urmăriţi şi notaţi. Altfel, vei sfârşi prin a avea copii care vor lucra pentru aprobarea ta, precum şi a lui Dumnezeu. Lasă-L pe Duhul lui Dumnezeu să transmită adevăruri conştiinţei copilului tău. Capacitatea de discernământ a adultului este mult mai dezvoltată. Nu-i fă să-şi formeze o idee falsă despre Dumnezeu înainte de a fi suficient de maturi pentru a vedea totul în perspectivă.

Imitaţii

Papagali ai părinţilor creştini

O modalitate de a estompa sensibilitatea copiilor tăi faţă de Dumnezeu este de a face din ei nişte pozeuri religioşi. Părinţii care apreciază afişările exterioare de devoţiune suferă adeseori de sindromul fariseilor. Nu îi învăţa arta prefăcătoriei. Nu îi învăţa să fie ca *„făţarnicii cărora le place să se roage stând în picioare în sinagogi şi la colţurile uliţelor, pentru ca să fie văzuţi de oameni. Adevărat vă spun că şi-au luat răsplata”* (Matei 6:5).

Intr-una din zilele trecute, am invitat familia mea afară să-l vadă pe câinele nostru făcând o nouă scamatorie. Am dat câinelui comanda, dar atenţia lui a fost prea distrasă de prezenţa membrilor familiei, ca să mă mai bage în seamă. Eu le întrerupsesem alor mei programul promiţându-le un număr de senzaţie, şi el se comporta de parcă nu m-ar mai fi văzut până atunci, cu atât mai puţin să ştie ce îi spuneam. Am devenit neliniştit şi am început să-l presez să-şi facă numărul. Mă făcea să arăt ca un fraier. „Cu ce drept îmi face una ca asta? I-am mai şi adunat pe toţi aici. Familia mea credea că sunt deştept, şi acum arăt ca

un tâmpit. Câine prost. Trebuie că e ceva congenital". Sesizând nemulţumirea mea, câinele a început să se îndepărteze de mine. Pentru a obţine aprobarea mea, el trebuie să facă să apar într-o lumină bună în public. La urma urmei, la ce e bun un câine dacă nu să îl scoată în evidenţă pe stăpânul lui?

S-a întâmplat că unii părinţi, în vizită la noi, îşi puneau copilul să stea în picioare în faţa mea şi să spună: „Slăvit să fie

Domnul pentru fratele Mike". După ce îşi termina numărul, toată lumea zâmbea şi îl lăuda. Părintele rânjea de parcă tocmai ar fi auzit anunţul că el şi câinele lui au câştigat întrecerea anuală de Frisbee*.

Când copiii mici sunt drăgălaşi în rugăciunile sau imitaţiile lor religioase, nu trebuie să nu fie deloc băgaţi în seamă. Altfel, încurajezi fariseismul. Nu le da niciodată „ *o formă de evlavie* „. Este **o** capcană ieftină căreia i se poate cădea pradă atunci **când** îi **instruieşti** pe copii, astfel încât să pară mai avansaţi **în devoţiune** religioasă decât colegii **lor** de vârstă. Tu şi copiii tăi sunteţi răsplătiţi aici şi acum; şi aceasta este singura răsplată pe care o primeşte o asemenea reprezentaţie scenică. *„...Adevărat vă spun că şi-au luat răsplata"* (Matei 6:5).

Un tată, bine intenţionat, are doi copii care cântă foarte frumos. De fiecare dată când i se oferă prilejul, el face auditoriul să îi asculte pe copiii lui cântând. Cântările lor evanghelice, cântate de altcineva, ar fi o binecuvântare; dar când sunt cântate într-un mod exhibiţionist de către nişte copii plini de sine, îţi provoacă durere ascultându-i. Cântatul lor este aşa de atractiv. In timp ce se îndreaptă mândri spre locurile lor, tatăl îi laudă, zâmbindu-le, aşa cum aş fi făcut şi eu faţă de câinele meu dacă şi-ar fi făcut numărul.

O dată, când cei doi „papagali" cântăreţi au uitat cuvintele şi au manifestat o oarecare indiferenţă faţă de spectacolul ce-l ofereau, auditoriul a început să se agite, iar tatăl să se neliniştească. Numărul lui era compromis. S-a linguşit de ei şi i-a încurajat până când am văzut în el aceleaşi sentimente pe care le-am descris în întâmplarea cu câinele meu. Câinele meu nu o să sufere de pe urma faptului de a se fi făcut paradă cu el, dar aceşti copii deja suferă. Ambiţia tatălui legată de el însuşi şi de copiii lui întrece grija lui pentru binele lor spiritual. Sau poate că nu are înţelepciunea de a face deosebire între cele două. Ruina apare uşor în această lume controlată de Satan.

* Joc simplu constând din aruncarea de la un jucător la altul a unui disc de plastic (*N.T.)*

Capitol cu destinaţie personală

Scrisoare către fiii mei Gabriel şi Nathan Pearl,

Nu pot să-mi imaginez ce fel de lume va aduce ziua de mâine, dar dacă nu va fi împărăţia de o mie de ani, acea lume va fi şi mai ostilă familiei. Dacă Domnul va mai zăbovi suficient de mult, astfel încât voi să vă căsătoriţi şi să creşteţi copii, tăticul vostru are câteva cuvinte de sfătuire.

în primul rând, trebuie să ştiţi că femeia cu care vă veţi căsători va fi mama pe viaţă a copiilor voştri. Tot ceea ce este ea într-un cumul de experienţe din trecut va fi prezent în ea şi în calitatea ei de mamă a copiilor voştri. Nu există o decizie mai importantă, care să aibă o influenţă aşa de mare asupra viitorului copiilor voştri, ca alegerea partenerei voastre de viaţă. Relaţia dintre bărbat şi soţia lui are o influenţă mai mare asupra copiilor decât orice alt factor. Chiar dacă un cuplu îşi manifestă deosebirile numai în particular, el nu poate să ascundă efectele din faţa copiilor. Reţineţi că familia voastră nu va fi mai bună decât relaţia pe care o aveţi cu soţia voastră – mama copiilor.

Aveţi grijă să cultivaţi relaţia cu soţia voastră. Satisfaceţi-i nevoile. Faceţi-o fericită. Starea ei mentală va fi 50% din exemplul copiilor voştri. Dacă o veţi iubi şi o veţi preţui pe soţia voastră, şi copiii o vor iubi şi o vor preţui. Dacă veţi fi un slujitor pentru ea, exemplul se va traduce în experienţa lor.

Când căutaţi o soţie, şi o mamă pentru copiii voştri, prima însuşire a ei trebuie să fie că **îl iubeşte** pe Domnul şi este o ucenică a Lui. Ea trebuie să ştie să se roage. O fată care II consideră pe Cristos un bun ce i se cuvine de la sine va avea aceeaşi atitudine şi faţă de familia ei. Bărbatul şi soţia lui sunt *împreună moştenitori ai harului vieţii* (1 Petru 3:7). Este nevoie de doi, înjugaţi în mod egal, pentru a trage căruţa familiei în siguranţă prin pustiurile ostile ale acestei vieţi.

Un al doilea lucru ce trebuie căutat într-o posibilă soţie este **buna dispoziţie.** E drept că unii s-ar putea să ignore complet această însuşire, dar eu nu pot să accentuez îndeajuns valoarea şi caracterul practic al acestei calităţi. O fată care este posacă şi nemulţumită înainte de căsătorie nu se va schimba dintr-o dată după aceea. Fiecare are încercări şi necazuri. Fata fericită, veselă, a învăţat să răzbească prin ele şi să continue să se bucure de viaţă. Niciun bărbat nu poate să facă fericită pe o femeie posacă. Femeia care nu găseşte bucuria într-un izvor dinlăuntrul ei nu o va găsi în greutăţile şi încercările căsătoriei şi

ale statutului de mamă.

Perioada când se face curte este o grădină primăvara – totul arată promiţător – dar căsnicia este o grădină în august, când încep să se arate calitatea solului şi a seminţei, deopotrivă cu grija împotriva molimei, a tăciunelui şi a buruienilor. Rodul pântecelui poate fi compromis înainte de germinare. Acordă mare atenţie, cu rugăciune, alegerii soţiei şi a mamei. O fată care uşor se simte jignită şi plânge ca să te manevreze va fi pentru tine ca un lanţ de care atârnă o greutate după ce v-aţi căsătorit. Buna dispoziţie se vede cel mai bine atunci când lucrurile nu sunt exact cum îi place ei să fie.

Următoarea calitate de căutat este mulţumirea. Când o tânără nu este mulţumită cu familia sau cu împrejurările din viaţa ei, o schimbare a mediului şi a relaţiilor nu o vor face mulţumitoare. Mulţumirea nu este o reacţie la mediu, ci o expresie a inimii. Evitaţi fata capricioasă, nemulţumitoare, ursuză. Daca ea nu este plină de bucuria vieţii înainte de căsătorie, cu siguranţă că nu va fi nici după. O tânără doamnă care era căsătorită de mai bine de o lună i-a spus lui Deb: „Niciodată în viaţa mea nu m-am simţit jignită. Dar de când m-am căsătorit, mă simt mereu cu capsa pusă. Cred că este din cauză că acum îmi pasă mai mult de acest lucru decât înainte". Deb i-a spus: „Nu, nu îţi pasă mai mult, ci pur şi simplu crezi că ai mai multe drepturi şi, prin urmare, te aştepţi la mai mult". Este de reţinut că personalitatea şi temperamentul nu se îmbunătăţesc după căsătorie. Când îngrădirile sunt îndepărtate, libertatea care rezultă dintr-o unire sigură îţi permite să îţi exprimi adevăratele sentimente.

Băieţi, luaţi aminte la atitudinea fetei faţă de tatăl ei. N-are importanţă ce păduche este acesta, dacă ea este răzvrătită faţă de el, va fi de două ori mai mult faţă de tine. Dacă vorbeşte nerespectuos cu sau despre tatăl ei, va proceda la fel şi cu tine.

Următoarea calitate de căutat este **hărnicia creatoare.** Nu te căsători cu o fată leneşă, delăsătoare. Stând în pat bosumflată poate să arate foarte îmbătrânită, neîngrijită, smiorcăită, indolentă. Indiferent ce faci, evită fata leneşă. Dacă vrea să aibă pe cineva care să îi slujească, să se căsătorească cu un chelner*. Vei avea destulă treabă cu educaţia copiilor, ca să mai trebuiască să o educi şi pe soţie.

Nu te căsători cu fata care crede că nu dobândeşte cel mai bun lucru din lume atunci când te dobândeşte pe tine. Fata care intră în căsătorie gândind că ar fi putut face o partidă mai bună nu va fi

niciodată mulţumită, întrebându-se mereu cum ar fi fost dacă...

Ocoleşte fata care este îndrăgostită de propriul ei chip. Este mai bine să te căsătoreşti cu o fată simplă care este mulţumită

* în limba engleză joc de cuvinte: to wait on – a sluji;.waiter -chelner; *(N. T.).*

să iubească şi să fie iubită, decât cu una care îşi va petrece timpul încercând să-şi menţină frumuseţea ei trecătoare. Viaţa este prea vastă şi prea încărcată ca să o petreci la cheremul unei femei dezamăgite care se uită cu regret în oglindă.

Ocoleşte ca pe ciumă fata care urmăreşte propria ei carieră în afara căminului. Soţia trebuie să fie „ajutorul tău".

Ultima însuşire este dragostea **pentru** copii. O fată care nu vrea ca viaţa ei să fie îngreuiată de copii va suferi o rană profundă şi va merge pe drumul spre nenorocire. într-o zi, cu voia Domnului, şi voi veţi avea propriii voştri copii.

Acum vreau să vă vorbesc despre ce înseamnă a fi taţi buni. Cât timp eşti tânăr şi necăsătorit, fără copii, fă ceea ce toate creaturile lui Dumnezeu fac – pregăteşte cuibul pentru sosirea lor. **Nu te angrena în ocupaţii care te împiedică** să **fii un bun tată.** Planifică-ţi de aşa manieră îndeletnicirile, încât să îţi poţi îndeplini cu maximum de randament rolul tău de tată. Taţii care sunt preocupaţi de succesul lor în afaceri vor fi nişte taţi răi. Ce folos vei avea dacă vei câştiga întreaga lume, dar vei pierde sufletul copilului tău? Unii împătimiţi ai muncii vor spune că fac asta pentru copii – ca să asigure acestora siguranţă, o bună educaţie, etc. Cum se face totuşi că odraslele taţilor care muncesc din greu, care sunt absenţi de acasă, nu apreciază deloc sacrificiul lor, ba chiar arată dispreţ şi desconsiderare faţă de succesul părinţilor lor? Motivul este că aceşti copii nu pot fi traşi pe sfoară. Ei percep absenţa tatălui lor ca pe o lipsă de interes faţă de ei. In ochii lor, cariera tatălui are motivaţii egoiste. Văd că tatăl lor îşi găseşte mai multă satisfacţie în slujba lui, decât în prezenţa lor. Indiferent dacă acest lucru este adevărat sau nu, rezultatele sunt aceleaşi. Succesul în afaceri este întotdeauna trecător. Copiii sunt veşnici. Educaţia de care are nevoie copilul tău nu poate fi câştigată la facultate. Ea este câştigată de tată în multele ore petrecute cu copiii, făcând împreună tot felul de lucruri.

Conceptul de timp „calitativ" opus -celui „cantitativ" este un balsam pentru conştiinţa părinţilor moderni, absorbiţi de îndeletniciri lumeşti. O oră programată de atenţie gen clinică face timpul tău

„calitativ” nimic mai mult decât realizarea unei întâlniri de afaceri – o şedinţă de terapie. Ea poate fi nereală şi teatrală. Atenţia nesinceră faţă de chestiuni mărunte depreciază părtăşia. Niciun fel de timp petrecut împreună nu poate fi comparat cu cel petrecut într-o străduinţă reală de a atinge ţinte comune. Copilul îşi va forma un sentiment de autoapreciere nu prin faptul că este în centrul atenţiei la o flecăreală inutilă, ci prin faptul că împlineşte efectiv o nevoie reală, pământească – fixează cutia de poştă, întinde o sârmă pentru rufe, taie iarba, aduce lemne pentru foc în casă, spală geamurile, face o cuşcă pentru câine, merge cu tatăl la lucru, fiindu-i de un real ajutor.

Vă aduceţi aminte când Don Madil venea la lucru în atelierul nostru de tâmplărie împreună cu fiul lui de doi sau trei ani, care umbla de colo-colo îndepărtând rumeguşul din cale sau bătând câte-un cui? Nu era nicio prefăcătorie sau agitaţie în acea relaţie tată-fiu. Astăzi, fiii lui sunt nişte micuţi bărbaţi, siguri în privinţa rolului lor.

începe rolul tău de tată încă de la primul copil. Elibereaz-o câteva ore pe soţia ta obosită, luând copilul cu tine şi avându-i de grijă. Când citeşti sau te odihneşti, aşază copilul în poala ta. Când voi, băieţi, aveaţi doar câteva zile, vă puneam pe pieptul meu ea să dormiţi când eraţi agitaţi. Mergeam într-o cameră mai îndepărtată unde eu puteam să dorm sforăind cu mica voastră băltoacă pe pieptul meu. Mama voastră epuizată avea nevoie de o mică pauză.

Când eram proaspăt însurat, m-am aşteptat ca soţia mea să fie o supra-femeie. Am învăţat curând că, dacă voiam să reziste la mai multe naşteri, şi aceasta cu bună dispoziţie, ea avea nevoie de mult sprijin. Tratează-ţi soţia ca pe o floare delicată, şi ea va avea energia de a fi o mamă care se dăruie mai mult pe sine.

Eu sunt conştient de faptul că voi, băieţii, nu aveţi nevoie de mult somn. Dacă însă, la fiecare doi sau trei ani, aţi suporta o operaţie mare, pentru a vi se înlătura o tumoare de zece kilograme, şi voi aţi avea nevoie de mai multă odihnă. Lăsaţi-o pe soţia voastră să doarmă puţin mai mult decât voi, şi atunci ea va fi mai eficientă.

Deşi eu am petrecut mult timp cu copiii când erau mici, întotdeauna am spus mamei voastre: „Ei sunt ai tăi până ce vor putea să vină după mine afară, şi atunci vor fi ai mei”. Luaţi pe micuţii voştri cu voi, făcându-i părtaşi la diverse peripeţii. Exploraţi şi descoperiţi lumea iarăşi, cu fiecare în parte. Eu vă duceam la vânătoare de iepuri într-un rucsac. Câinii mei au ajuns ca, ori de câte ori vedeau un rucsac,

să îşi închipuie că merg la vânătoare. Cred că Rebekah s-a bucurat când Gabriel s-a dus la ea şi a scos-o din locul de adulmecare.

Păstraţi tot felul de vechituri ca să daţi posibilitatea copiilor voştri să fie creativi – cutii de carton, bucăţi de lemn, rumeguş, nisip, beţigaşe, ciocane şi cuie. Jucăriile cumpărate pot anihila creativitatea prin faptul că distrug imaginaţia.

Un principiu important care merită să fie reţinut este acesta: cu cât petreci mai mult timp făcând lucruri împreună, cu atât vei avea mai puţine probleme de disciplină. Un copil care îşi adoră tatăl va vrea cu orice preţ să îi placă în toate. Copilul nu se poate răzvrăti împotriva prietenului lui. Când sunt suficient de mari pentru a se uita la poze într-o carte, fă-ţi timp să întorci paginile împreună cu ei. Când sunt suficient de mari pentru a înţelege, începe să le citeşti sau să le spui întâmplări din Biblie. De-a lungul zilei, în diverse situaţii, vorbeşte-le despre Tatăl nostru ceresc. Cercetaţi împreună natura, creaţia înţeleaptă a unui Dumnezeu măreţ.

Nu amâna perioada în care să îţi împlineşti roiul de tătic. Fiecare zi în care cresc fără tine este asemenea unui răsad de roşii ce creşte fără a fi susţinut de un ţăruş. Se extinde haotic. Buruienile apar înăuntru, unde nu pot fi îndepărtate. Rodul se va dezvolta la nivelul solului, unde va putrezi.

Tatăl care este „prezent", întotdeauna implicat în viaţa copilului, va cunoaşte bătaia inimii copilului lui. Dacă vei lăuda şi vei răsplăti comportamentul dorit, va fi foarte puţin comportament nedorit. Vei rosti de zece ori cuvinte de îmbărbătare până vei face o mustrare.

Dar să nu cazi pradă substituentului psihologic modern de a-ţi neglija copilul şi apoi de a te grăbi să spui ceva pozitiv. Aceasta este ceva artificial, şi este flatare. Afirmaţiile pozitive care nu sunt susţinute de fapte sunt distructive. Copilul trebuie să ştie că a dobândit pe drept laudele. Lauda care nu se bazează pe fapte pe măsură este tot aşa de nedreaptă ca şi pedeapsa fără motiv. îl va învăţa o minciună, în sensul că inversează realitatea. Nu este niciun substituent pentru existenţa vieţii reale. în cazul în care copilul tău nu face nimic vrednic de laudă, ia-l de mână să umble alături de tine până ce va face ceva bun. Copiii neglijaţi devin copii respinşi. Copilul are nevoie de tatăl lui, întocmai cum o plantă are nevoie de lumină pentru a se dezvolta bine. O apropiere gen blitz nu este suficientă. Este nevoie de o strălucire domoală, statornică, a prezenţei tatălui.

Nu lăsa niciodată educaţia spirituală în seama mamei, indiferent cât de pricepută ar fi ea la aşa ceva, altfel copiii vor ajunge mari şi vor crede că religia este pentru femei. Pune tu copiii la culcare seara şi citeşte şi roagă-te împreună cu ei.

Pe măsură ce băieţii înaintează în vârstă, ai grijă să nu fie preocupaţi numai cu învăţătura. La vârsta de doisprezece sau treisprezece ani, ei trebuie să se descurce suficient de bine la şcoală şi să fie angrenaţi în unele îndeletniciri practice împreună cu tine. Continuă să ie expui concepte şi idei; dar, mai presus de toate, pune-i în faţa unor probleme din viaţa reală pe care să le rezolve – repararea bicicletei, a unui motoraş, a unui dispozitiv. Toate formele de construcţie şi întreţinere reprezintă o învăţătură de bază.

Ideea pe care cauţi să le-o transmiţi este cea de independenţă şi încredere. Copilul care poale să facă, să dreagă, să rezolve, va încerca noi lucruri şi se va aştepta să reuşească, încrederea la lucru se va traduce în succes la învăţătură.

Aduceţi-vă aminte de tipul amiş de douăzeci şi şapte de ani, cu prima lui maşină, mergând la colegiu într-un oraş îndepărtat, lăsând în urma lui toate lucrurile care îi erau familiare, confruntându-se cu situaţii la care nu se gândise niciodată până atunci. Am fost neliniştit în privinţa abilităţii lui de a se descurca în noul mediu. Nu avea niciuna din calificările necesare. Cunoştinţele lui şcolare erau echivalente cu cele ale unuia de clasa a şasea.

Când am încercat să-l previn asupra dificultăţilor ce-i stăteau în faţă, a spus: „întotdeauna am fost în stare să fac tot ceea ce am încercat, o să pot să mă descurc şi acum". I-a fost greu, dar a primit calificativul „B"* în primul trimestru. Fie că era vorba de produsul mâinilor sau al minţii, el învăţase să reuşească. Dacă iei copilul şi îl împovărezi cu învăţatul până în punctul în care ajunge să se simtă incapabil, zideşti în el un principiu al eşecului.

învaţă-i pe copii mai întâi să lucreze cu mâinile lor, şi educaţia minţii se va realiza mult mai uşor. Nu-ţi lăsa băieţii acasă cu mama şi cu fetiţele, într-un decor gen clasă. Ei trebuie să fie pe afară cu bărbaţii.

Băieţi, călăuziţi-vă soţiile spre înţelegerea educaţiei şi a disciplinei. Nu luaţi ca sigur faptul că ele sunt pregătite să fie mame. Unele mame nu au curajul de a disciplina şi spun copiilor: „Aşteaptă numai până vine tata acasă, o să-ţi dea el ţie!" Când intri pe uşă, ţi-ar plăcea ca toţi copiii tăi să alerge înaintea ta şi să ţi se caţere pe

picioare, să te tragă de mână, nu să se ascundă într-un colţ. Trei ore cu teama de venirea acasă a tatălui poate fi ceva devastator. Determin-o pe soţia ta să aplice propria ei disciplină.

Verifică-te pe tine însuţi, întrebându-te: „Copiii mei văd în mine un educator sever şi neînduplecat sau un tovarăş şi ghid vesel şi plăcut?" **Judecăţile** şi pedepsele taie trebuie să se **piardă în multele ore de comuniune fericită.**

* Calificativ folosit în sistemul educaţional SUA indicând o performanţă şcolară peste medie. *(N.T.)*

In sfârşit, pe măsură ce copiii se dezvoltă, lasă-i să cunoască o parte din greutăţile vieţii. Să nu devii aşa de „înstărit", încât să poţi să le asiguri tot ce au nevoie sau cjjtor. Dacă ţi se pare că totul vine prea uşor, renunţă la acel mod de viaţă şi ia-o de la capăt, în condiţii mai dificile.

Viaţa fără luptă nu are nicio împlinire. Dacă îşi pierd pantofii, lasă-i să meargă fără, până vor putea face rost de bani să cumpere alţii. Ai grijă să nu se afle în casă toate lucrurile bune pe care vor să le mănânce. Să se înveţe să fie mulţumiţi şi fără ele. Nu ţine în casă zahăr şi droguri. Dacă nu vor avea niciodată parte de ele, nu le vor dori. Dacă mâncatul în intervalul dintre mese îi împiedică să mai mănânce adevărata mâncare (carne, cartofi, legume, salate, etc), nu le da voie să mănânce decât atunci când este ora mesei.

Ei bine, sunt unele arome sau preparate culinare faţă de care avem pur şi simplu aversiune. îngăduie fiecărui copil să aibă una sau două mâncăruri care nu-i plac, numai nu lăsa ca preferinţele lui să fie prea limitate. Dacă unui copil nu îi place ce este pe masă, să rămână flămând până la următoarea masă. Puţin post este o bună educaţie. Dacă ai un copil care este din cale-afară de pretenţios şi mănâncă numai anumite mâncăruri, hrăneşte-l mai ales cu ceea ce nu-i place, până va ajunge să-i placă.

Nu le cumpăra prea multe jucării. Unele jucării funcţionale sunt de dorit, precum un camion de metal pentru băieţii mici sau o tricicletă ori o bicicletă pentru cei mai mari. Fetiţelor le pot fi de folos jucăriile cu seturi de vase şi păpuşile (care arată ca nişte bebeluşi adevăraţi). Nu le cultiva înclinaţiile doritoare învăţându-i să se aştepte să le fie satisfăcute poftele.

Nu ceda niciodată în faţa capriciilor modei. Creştinii trebuie să aibă prea multă demnitate ca să se lase cuceriţi de promotorii modei

de pe Madison Avenue.

Hollywood nu este pentru copiii lui Dumnezeu. Nu lăsa ca propaganda nebună, subversivă, de genul Sesame Street să pătrundă în casa voastră. Gândirea copiilor voştri trebuie să fie modelată de Cuvântul lui Dumnezeu şi de exemplul creştin, nu de perverşi sexuali şi de socialişti. Dacă vrei să-ţi distrugi familia, atunci ia-ţi un televizor bun şi un video care să le ţină companie copiiilor.

Familia creştină constă din mamă, tată şi copii, cu toţii trăind, râzând, iubind, muncind, jucându-se, luptându-se şi realizând lucruri împreună spre slava lui Dumnezeu.

Trebuie să ai o viziune mai largă decât numai pentru prezentul imediat. Nu îţi pregăteşti copilul pentru timp, ci pentru veşnicie. Adam a avut un fiu după chipul lui. Şi tu vei avea fii şi fiice după chipul tău. Toate îndeletnicirile pământeşti trebuie făcute cu un ochi spre cer.

Ceea ce este mai întâi este pământesc, carnal, temporar. Ceea ce este la urmă este ceresc, spiritual, veşnic. Aşa după cum copilul tău poartă imaginea pământescului, la fel trebuie să poarte şi imaginea cerescului. Născut după chipul tău, el trebuie să se nască din nou după chipul lui Cristos. Aşteptarea şi nădejdea noastră este de a fi făcuţi asemenea chipului Fiului lui Dumnezeu. Este o ţintă colosală, dar avem la dispoziţia noastră resursele cerului.

înţelepciunea se dă la cerere. Dragostea este singura poruncă, eul – marele nostru duşman, Biblia – singura noastră sursă de învăţătură, Duhul Sfânt – Mângâietorul nostru, sângele lui Cristos – singura noastră nădejde. Să alergăm în alergarea care ne stă înainte, *„căci osteneala voastră în Domnul nu este zadarnică"* (1 Corinteni 15:58).

Scrisoare de la mama către fete Rebebb, Shalont şi Shoshanna,

Viaţa este plină de alegeri. Sunt unele alegeri pe care le veţi face încă de la o vârstă fragedă, care vă vor ajuta să vă modelaţi atât viaţa voastră, cât şi cea a copiilor voştri. Scopul nostru a fost de a vă pregăti să luaţi hotărâri înţelepte.

Dumnezeu a spus lui Avraam: *„Căci Eu îl cunosc şi ştiu că are să poruncească fiilor lui şi casei lui după el să ţină Calea Domnului, făcând ce este drept şi bine, pentru ca astfel Domnul să împlinească faţă de Avraam ce i-a făgăduit"* (Genesa 18:19). Predicatorii s-au întrebat adeseori de ce l-a ales Dumnezeu pe Avraam să fie părintele naţiunii

iudaice. **Dumnezeu a ştiut că Avraam,, *are să poruncească fiilor lui"*** (să-i **învețe** să **umble drept).**

Când va sosi vremea să vă căsătoriţi, gândiţi-vă la acest lucru. I se poateâncredinţa acestui tânăr moştenirea lui Dumnezeu? El nu va influenţa numai viaţa ta, ci şi vieţile copiilor voştri. Avraam, prin exemplul şi învăţătura date de el, l-a făcut pe fiul său Isaac să aibă o asemenea încredere în tatăl său, încât să se supună să fie jertfit. De asemenea, Isaac a avut încredere în judecata tatălui său atunci când Avraam a trimis un slujitor la rudele iui pentru a-i alege o soţie. Avraam ştia că, pentru perpetuarea neamului, era nevoie de un bărbat şi o femeie aleşi.

Adu-ţi aminte să fii o „femeie ascunsă". Stai în umbra bărbatului tău cu rugăciune, îmbărbătare şi încredere. Cinsteş-te-l, binecuvântează-l şi slujeşte-i ca Domnului. El va prospera în cunoaşterea lui Dumnezeu într-un asemenea mediu. Pe măsură ce el creşte, şi copiii voştri vor creşte, şi paharul tău va fi aşa de plin, că se va revărsa în vieţile altora.

Când eşti supărată pe el din cauza unei jigniri prosteşti, adu-ţi aminte că prin aceasta întrerupi linia de rugăciune. Nu lăsa ca sentimentele rănite să te macine şi să te îmbolnăvească. Fii veselă, mulţumitoare şi gata să ierţi. Copiii voştri te vor urmări. Dacă manifeşti faţă de soţul tău desconsiderare, dezaprobare, mânie, iritare sau necinstire, aceasta va deschide pentru ei uşa ca să procedeze la fel – nu numai faţă de tatăl lor, ci, într-o măsură mai mare, faţă de tine. În Proverbe ni se vorbeşte despre exact acest lucru: *„Femeia înţeleaptă îşi zideşte casa, iar femeia nebună o dărâmă cu înseşi mâinile ei"* (Proverbe 14:1).

începe devreme educaţia copiilor; nu aştepta până apar problemele. Copilaşul de un an care ezită înainte de a asculta îşi formează un obicei care va aduce durere pe măsură ce creşte. Ceea ce acel copil este la doi ani va fi la treisprezece, doar că într-o proporţie mult mărită. „ *Copilul lasă să se vadă încă din faptele lui dacă purtarea lui va fi curată şi fără prihană „* (Proverbe 20:11). Nu aştepta de la copilul tău să devină subit un adult temător de Dumnezeu. Adultul va fi ceea ce este copilul.

Nu lăsa ca grijile familiei, ale bisericii şi ale lumii să îţi răpească timpul necesar pentru a menţine o căsnicie sfântă. Timpul petrecut între soţ şi soţie este rădăcina adâncă ce hrăneşte întreaga plantă. Să

aveţi un sanctuar unde nu este permis accesul copiilor. Există o vreme când a fi o bună mamă înseamnă a-i învăţa pe copii că „acesta este timpul nostru, şi aţi face mai bine dacă aţi găsi ceva cu ce să vă umpleţi timpul".

Concluzie

Tot ceea ce aţi citit este ceea ce noi am pus în practică în creşterea copiilor noştri. Este, de asemenea, ceea ce am văzut la multe familii amişe. Unele familii amişe îl cunosc pe Domnul într-un chip minunat. Altele, însă, sunt nemântuite, încercând cu disperare să câştige favoarea lui Dumnezeu prin felul lor simplu de viaţă. Aproape toate, nemântuite sau mântuite, au fost în stare să crească nişte copii morali, ascultători şi respectuoşi.

Poţi creşte copii fericiţi, ascultători, cumpătaţi, chiar temători de Dumnezeu, care sunt încă pierduţi şi neîmpăcaţi cu Dumnezeu. Pentru cunoaşterea lui Dumnezeu este nevoie de mai mult decât de tehnici şi principii. Trebuie să existe acea viaţă reală, concretă, pe care numai Duhul Sfânt al lui Dumnezeu poate să o dea.

Copiii crescuţi într-o casă în care părinţii îl cunosc şi îl slujesc pe un Mântuitor viu sunt conştienţi de această viaţă. Dacă ţinta voastră sunteţi voi înşivă (care include toate lucrurile curate şi sănătoase), atunci ţinta voastră este aceeaşi ca şi a familiilor amişe nemântuite. Femeile amişe au născut întotdeauna acasă, copiii lor au parte de educaţie şcolară acasă; familiile amişe mănâncă hrană naturală, sănătoasă. Generaţii la rând, amişii au trăit o viaţă simplă, tatăl având un rol hotărâtor în creşterea copiilor. Ei au preţuit întotdeauna natura, lucrarea mâinilor lui Dumnezeu, şi au lucrat la menţinerea ei. Dar, îl cunosc ei pe Mântuitorul? Nu te lăsa prinsă de gândul de a-ţi dedica viaţa pentru o cauză bună – fie ea şi creşterea unei familii numeroase. Dedică-ţi viaţa cunoaşterii şi slujirii Mântuitorului, căutând ca fiecare suflet cu care vii în contact să fie atins de cunoştinţa iertării prin sângele vărsat al lui Isus Cristos.

Noi suntem chemaţi să fim ostaşi în armata Dumnezeului celui viu. A creşte din copiii noştri nişte viitori recruţi este o îndatorire colaterală captivantă. Copiii care îl văd pe Dumnezeu la lucra mântuind suflete şi transformând vieţi văd ceva real, ceva veşnic. Aproape că nici nu îşi dau seama că primesc educaţia şcolară acasă, aceasta fiind doar un mijloc către un scop.

Când fiica noastră s-a întors dintr-o excursie misionară în

America Centrală, am întrebat-o despre copiii misionarilor. Răspunsul ei m-a uimit: „Copiii misionarilor au viziunea de a fi cei care vor duce Evanghelia la următorul trib. Ei sunt conştienţi de faptul că acel trib va muri nemântuit dacă ei nu vor merge să stea în spărtură. îşi petrec adolescenţa pregătin-du-se şi întocmind planuri pentru acel trib. Ei ştiu ce vor să fie când vor fi mari. Vor să fie cei care vorbesc limba acelui trib pentru a le spune celor de acolo despre Dumnezeu. Ei cresc având un scop, o cauză, ca cei care nu au auzit niciodată să poată auzi".

Misionarii nu îşi privesc familia ca „Scop". Familia este o binecuvântare pe cale. Copiii nu cresc spre a-şi închipui că ei sunt „Scopul". A merge în toată lumea pentru a vesti Evanghelia este scopul vieţii creştine. Mulţi amişi, ca şi mulţi dintre noi, cei care zicem „înapoi la origini", de altfel, ne-am oprit la jumătatea drumului pe care Dumnezeu l-a rânduit pentru noi – ceea ce duce la o viaţă minunată, dar egoistă. Copiii care au o contribuţie activă în familia care slujeşte lui Dumnezeu devin slujitori ai lui Dumnezeu.

Concluzie

(de Michae! Pearl)

Mulţi părinţi m-au privit disperaţi, spunând: „Eu am aşteptat prea mult. Sunt prea mari pentru a-i mai educa". Este adevărat că, cu cât copilul este mai rrmre, cu atât este mai greu să îl modelezi. Totuşi, nicio fiinţă omenească nu este prea în vârstă pentru a i se mai condiţiona acţiunile – după cum demonstrează tabăra militară navală de recruţi. Dar numai într-un mediu aflat sub control, unde ameninţarea forţei este reală, poate fi constrâns unul de o asemenea vârstă. Când copilul este îndeajuns de mare pentru a se gândi serios la plecarea de acasă, disciplinarea prin forţă îşi va pierde eficienţa. E posibil să nu mai poţi îndrepta totul în cazul unuia de paisprezece ani, dar poţi vedea o asemenea îmbunătăţire care să ţi se pară un miracol. Cel de zece ani încă mai poate fi modelat. Cu cât începi mai repede, cu atât mai bine, dar, cât timp ei trăiesc, nu este niciodată prea târziu.

Se poate că un părinte, după ce va fi citit această carte, va începe să-şi revizuiască atitudinea educativă şi disciplinară, în timp ce altul se va mulţumi să menţină status-quo-ul. Mamă, dată tu te hotărăşti să încetezi de a mai da „şanse" copiilor, dar soţul continuă să se joace de-a ameninţarea, este posibil să ia naştere în tine gânduri de critică. Aceasta va fi mândria ta care se manifestă. Amărăciunea ta faţă de soţ şi neînţelegerea pe care copiii o sesizează vor înrăutăţi şi mai mult

lucrurile. Mândria soţului tău îl va face să se opună şi mai mult, ca nu cumva să devină discipolul soţiei lui care îl tot critică, şi al unui autor necunoscut.

Mamă, tot ce se cere de la tine este să îl faci pe soţul tău invidios. Mai întâi, în timp ce soţul tău e plecat de acasă, fii atât de consecventă şi de hotărâtă, încât să obţii o ascultare imediată din partea copiilor tăi. Ei vor învăţa că, indiferent cât de nepăsător este tăticul, mama este legea lui Dumnezeu însuşi. Când vezi că el nu reuşeşte să obţină ascultare, la vremea potrivită, în prezenţa lui, porunceşte pe un ton liniştit copiilor, iar aceştia se vor grăbi să asculte. După mai multe zile de acest fel, el te va întreba: „Cum realizezi asta? Pe mine nu mă ascultă aşa!" Zâmbeşte smerit arătând nuiaua şi spunând: *„Nuiaua şi certarea dau înţelepciune"* (Proverbe 29:1.5). Apoi, cu sfială, întoarce-te şi pleacă. El va deveni invidios.

Dacă nu vei avea o atitudine critică – numai dacă nu vei avea o atitudine critică – el va dori să ştie mai multe despre secretul tău. Schimbarea în atitudinea ta faţă de copii (gata cu mânia, cu certurile, eşti mai iubitoare) îi va câştiga atenţia. Insă, dacă singura schimbare pe care o vede este că îi baţi pe copii mai mult şi te superi pe ei în proporţie egală, el va crede că este vorba doar de un dezechilibru hormonal din care speră că îţi vei reveni.

Recitind textul, se poate părea că am dat multe exemple negative – ce să nu faceţi, ce este greşit. Dacă aş fi dat doar nişte instrucţiuni pentru amenajarea unei grădini cu flori, ar fi putut să fie totul pozitiv; dar când un chirurg îi învaţă pe studenţii la medicină despre operaţia pe inimă, le va expune multe lucruri negative. O operaţie aşa de pătrunzătoare presupune limitări prudente, stricte, unde atenţionările sunt necesare. Ceea ce se realizează cu succes în fiecare zi poate sfârşi într-o tragedie dacă este făcut cu nebăgare de seamă. Creşterea copiilor este o operaţie pătrunzătoare. Pătrunzi în sufletul unei fiinţe umane în dezvoltare – un suflet viu, veşnic. Nu este o operaţie măruntă. întregul cer stă în anticameră, aşteptând rezultatul.

Concluzie

Dacă, după ce ai citit această carte, te simţi frustrat şi descurajat, nu încerca să pui în aplicare tehnicile expuse aici. Aceasta nu este ceva ce poate fi încercat sau aplicat puţin, uneori. Este nevoie de revelaţie şi încredere pentru a rezista. Dacă toate acestea sunt lucruri noi pentru

tine şi ai unele îndoieli, nu vei reuşi să treci biruitor prin încercări. Va trebui să citeşti încă o dată sau să te îndrepţi spre alte surse de consiliere.

Pe de altă parte, dacă este ca şi cum eu aş fi pus în cuvinte lucrurile pe care le cunoşti deja, dar nu ai putut niciodată să le dai grai, şi dacă aceste concepte sunt în inima ta şi eşti total convins de dreptatea a ceea ce am spus, atunci, prin harul lui Dumnezeu, vei vedea rezultatele.

Aş vrea să închei cu cuvintele unuia de patru ani. O familie care aplica aceste adevăruri numai de o săptămână a venit în vizită la noi. Când s-au pregătit de plecare, tatăl a chemat pe noul lor câine. Câinele, cu chef de joacă, l-a sâcâit pe om luând-o la fugă tocmai când era aproape de ei. Tatăl a devenit nervos şi a început să vorbească în mod critic despre inteligenţa câinelui. Pledând în favoarea câinelui, fiul lui de patru ani a spus: „Dar, tăticule, încă nu l-ai dresat!"

Editura Lampadarul de Aur a publicat cărţile:
— Să ne rugăm
— Iertarea cârmuitoare
— Şcoala lui Hristos
— Mântuirea sufletului
— Destinaţi pentru tron
— Viaţa care învinge (voi. I-II)
— Şezi, umblă, împotriveşte-te
— Biruinţa de la Golgota
— Ce este un creştin?
— Eliberarea Duhului
— Dumnezeu i-a creat...
bărbat şi femeie
— Scopul final
— împăraţi ai lui Dumnezeu
— Nu iubiţi lumea
— Schimbaţi în chipul Lui
Sunt în curs de pregătire:
— Puterea ascunsă a sufletului
— Glasul Domnului
— Douăsprezece coşuri pline
— Masă în pustie
Watchman Nee Watchman Nee T. Austin-Sparks Watchman Nee

Paul E. Billheimer Watchman Nee Watchman Nee

T. Austin-Sparks Watchman Nee

Richard A. Hanes DeVern F. Fromke John Saunders Watchman Nee Watchman Nee

Watchman Nee Bakht Singh Watchman Nee Watchman Nee

Cărţile pot fi comandate la adresa:
Editura Lampadarul de Aur
C P 26
str. Aurel Vlaicu 15 „1C A,...
„-,™ ^, *sau* 3775 – Marghita,
3700 – Oradea jud Bihor tel. 059-447 442 ^ Q59_36 9Q 7Q